

Скандал в ходожествената гимнастика

Грациите от ансамбъла се готвели при мизерни условия в Монпелие преди световното първенство заради цицилък на федерацията. Илияна Раева видя саботаж и опит да се провали като треньорка, а президентът на централата Мария Гигова отрича.

Стр. 31

До 25% поскъпва токът от 2013 г.

Централите на въглища ще трябва да купуват парникови квоти, ако не вложат пари в чисти технологии

Токът може да поскъпне с 25% от 2013 г. заради изискването на Европейската комисия ТЕЦ-овете да купуват на търг необходимите им квоти за изхвърляне на парникови газове. Това става ясно от Националния план за инвестиции за периода 2013 - 2020 г., който бе одобрен от правителството вчера.

За страните с електроенергийни сектори, характеризирани се с висока зависимост от един

вид изкопаеми горива, каквато е България, е предвидена възможност за дерогация - преходен период до 2020 г. за частично изкупуване.

Именно заради това вчера правителството е решило да изпрати до ЕК Заявление за предоставяне на безплатни квоти за емисии през преходния период от 2013 до 2020 г. Ако искането бъде одобрено, токът ще поскъпне само с 11% от 2013 г.

при цена на тон емисии въглероден двуокис от 15 евро.

Освобождаването на централите от задължението да купуват определен процент от квотите носи задължение да инвестират тези средства в подходящи технологии, свързани с опазването на околната среда. Ако не правят инвестиции, не ползват това облекчение, обясни министърът на икономиката Трайчо Трайков вчера.

Във вторник председателят на ДКЕВР Ангел Семерджиев прогнозира, че заради изчерпването на безплатните парникови квоти до 2012 г. още от следващата година токът ще поскъпне с над 7%. Това пък означава, че ако ЕК отхвърли искането на кабинета, от 2013 г. увеличението на цената на тока с натрупване ще е не с 25, а поне с 30%.

Стр. 2

НЯКОЛКО ДУМИ Ще видим

Юрий БОРИСОВ

Вчера Барозу предложи на Европейския парламент да подкрепи въвеждането на такса за част от финансовите операции (с. 9). Това е крачка напред в желанието да бъде накаран финансовият капитал да се включи в решаването на огромните проблеми на Европа. А неговата сила е огромна - твърдят, че само за четири дни оборотът на финансовите трансакции е равен на годишния оборот на производството на стоки и услуги. Само за миналата година във Франция например финансовите сделки са с размера на БВП на страната, умножен по 75. Специалисти изчисляват, че международният валутен пазар е с дневен оборот от над 4 трилиона долара! Не случайно критици на статуквото нарекоха света, в който живеем, "казинокапитализъм".

Дали спекулантите, основните играчи в това казино, могат да бъдат принудени да се разделят с една нищожна част от своето богатство? Последните три години не дават основание за особен оптимизъм. След избухването на кризата в САЩ през 2008 г. не бяха речи, не бяха симпозиуми, не бяха декларации на световни форуми за регулации, за озаптяване, за нов глобален финансов ред... Истинският отговор беше съкращаване на социални програми, замразяване на доходи, скок на безработицата, вдигане на пенсионната възраст...

Когато спасаваха огромни банки, любимият израз беше "твърде голям, за да фалира". Някои го казаха по-ясно: "политически твърде влиятелен, за да бъде обезпокояван". В битката между политика и черни каси засега първата губи. Дано Европа най-после даде обратен пример. Ще поживеем, ще видим.

Пламен Димитров за гохогите

Тази есен ще има конфликтни точки, които, ако не бъдат овладени, ще взривят социалния мир, твърди лидерът на КНСБ.

Стр. 11

Чуждата преса за парализата на властта у нас

Скриха Борисов и Цветанов от въпроси за Катунца. Всички губим, ако се пропука етническият мир, алармира опозицията.

Стр. 3 и 4

РОССИЙСКАЯ ГАЗЕТА СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Руски мотиви във „Фауст“

Александър Сакуров с право завоюва на кинофестивала във Венеция наградата „Златен лъв“ за заключителната част от тетралогията му.

Стр. 13

Снимка Мариета ТОМОВА

Всекидневие в София

Изложба „Евроото“ гостува в София

Пътуващата експозиция, посетена от над 100 000 души от цяла Европа, може да се види в БНБ до 20 ноември

Стр. 28

Барозу предложи данък върху трансакциите

Въвеждането на налога ще ограничи спекулативните операции и ще попълни европейския бюджет с 55 млрд. евро годишно

Стр. 9

ISSN 1314-134X

9 770861 134015

България

www.duma.bg

Ивайло Калфин:

Кабинетът води България към социална криза

С 66 процента е скочила безработицата в страната, всеки трети млад човек стои без работа, констатира кандидатът за президент на БСП

Александър СИМОВ

В цяла Европа всички правителства се опитват да не позволят финансовата криза да стане и социална. В България е точно обратното - навлизаме в истинска социална криза. Тази диагноза на проблемите на страната от последните няколко дни постави кандидатът за президент на БСП Ивайло Калфин вчера. Той констатира, че в България цели региони тънат в мизерия, а ножицата между бедни и богати се разтваря все повече. Според него това е път към никъде, а ангажимент на президентската институция е да смени дневния ред на държавата. Социалната криза не се решава с асфалт, а с привличане на инвестиции, категори-

Калфин смята, че ролята на президентската институция е да заведе нов дневен ред на страната

чен бе Калфин.

Кандидатът на левицата даде и много данни, които доказват тезата му за приближаващата социална криза. С 370

хиляди души, или с 66 процента са се увеличили безработните от началото на мандата на това правителство, посочи той. Особено драматично е

положението на младите хора, защото при тях безработицата е скочила с 42 на сто. През последните две години намалението на доходите

показва реално обедняване средно със 7 процента, огромната част от хората живеят на кредит, масово в селата хората пазаруват на вересия, отбеляза Калфин. Данните му показват още, че спестяванията на семействата са намалели с 16 процента. Броени месеци ни делат от фалита на много домакинства, предупреди кандидатът за президент. На този фон той разкри, че кабинетът е профукал 4 милиарда лева без никакъв видим ефект. Чуждите инвестиции са се сринали с 91 на сто, а вече сме и на предпоследно място по усвояване на европейски средства, анализира Калфин. Той бе категоричен в оценката си, че кабинетът напълно се е провалил и в своята гордост - битката с престъпността.

Всичко описано показва откъде дойдоха събитията в Катунца - от чувството за несправедливост, което е обхванало обикновените хора, допълни Калфин.

Кандидатът за вицепрезидент Стефан Данаилов прогнозира, че ако ГЕРБ спечели президентските и местните избори, напролет управляващите могат да предизвикат предсрочни парламентарни избори, за да си осигурят още четири години управление. Нашето послание към гражданите е, първо, да гласуват и, второ, с разум, заяви Данаилов.

21 наблюдатели от ОССЕ идват за вота

21 наблюдатели, представители на 15 страни от ОССЕ, ще наблюдават изборите в България на 23 октомври. Офисът за демократични институции и човешки права към ОССЕ е отворил във вторник в София Ограничена мисия за наблюдение на избори, заяви нейният шеф Вадим Жданович. Основният екип, който ще бъде базиран в София, включва 11 експерти. В края на седмицата ще пристигнат и 10 дългосрочни наблюдатели, които ще бъдат разположени в различни райони в страната. Офисът е имал пет мисии у нас от 1997 г. насам.

Членовете на мисията ще посетят ре-

дица избирателни секции, за да проследят как процедурно протича изборният ден. Ще бъде издаден междинен доклад преди вота, а в деня след него ще има пресконференция с официално становище по предварителните заключения и изводи. До осем седмици след приключване на изборния процес ще бъде публикуван окончателен доклад с препоръки. Нашата роля е да наблюдаваме и да докладваме, а не да се намесваме. Не се интересуваме от резултатите, а от това процесът по време на изборите да бъде прозрачен и да отговаря на стандартите на ОССЕ, заяви Вадим Жданович.

Петима чужденци без българско гражданство искат да са общинари

Петима граждани от ЕС, но без българско гражданство, са поискали да се кандидатира за общински съветници, съобщил говорителят на ЦИК Бисер Троянов. Това са Кристиан Фокс от Великобритания, кандидат за общински съветник във Велико Търново, Илияна Лилова от Холандия, кандидат за ОС в Чипровци, Дерек Едуард Марни от Великобритания, кандидат за общински съветник в Балчик, Уршула Янота Христов, кандидат за ОС в община Бяла, и Русси Доменико от Италия, кандидат за местното правителство в Пазарджик.

248 души от страни от ЕС са подали

заявление, че ще гласуват в изборите за кмет и за общински съветници.

Днес трябва да стане ясно колко души са заявили, че ще гласуват за президент в чужбина. До 1 октомври ЦИК трябва да посочи в кои населени места в чужбина ще има секции.

Социологическите проучвания в изборния ден ще се оповестяват след 19 часа. Агенциите ще правят своите интервюта извън изборните секции. До 15 октомври социологическите агенции, които искат да следят изборите, трябва да представят в ЦИК заявление и актуална регистрация.

МУЗЕЙ НА ЕВРЕИТЕ ЩЕ ИМА ПОД ЦЕНТРАЛНАТА СИНАГОГА

Музей на историята на евреите ще има под Централната синагога в София. Под еврейския молитвен дом засега има музейна инсталация, но амбицията на Централния израелтjански съвет е до следващата година в помещението да бъдат подредени и представени множеството експонати, с които разполага еврейската общност в столицата. Експозицията ще се различава от останалите в Европа, които по-скоро представят Холокоста, отколкото историята на общността в съответната държава. Искаме да покажем, че векове на територията на София са живели различни етноси, посочи Марсел Израел, председател на съвета на музейната експозиция.

ПОДКРЕПИХА ПРОФ. КАМЕНОВА ЗА СЪДИЯ В ООН

Кабинетът реши да подкрепи кандидатурата на проф. д-р Цветана Каменова за съдия в Международния съд на ООН за периода 2012-2020 г. Изборите на петима съдии от състав, включително едно място от квотата на Източноевропейската регионална група на ООН, са на 10 ноември 2011 г.

Право да номинират

кандидати за съдии имат не националните правителства, а националните групи към постоянния арбитражен съд, независими в своите решения от правителствата. Проф. Каменова е номинирана за поста съдия в Международния съд на ООН от шест национални групи. Тя е директор на Института за държавата и правото при БАН.

Пак отлагат закона за вузовете

Законът за висшето образование (ЗВО) пак не е готов, се разбра вчера от думите на министър Сергей Игнатов. Бойко Борисов бе поставил срок този закон да стане до края на септември. По искане на преподавателите обаче Игнатов решил, че е правилно да правят заедно рамката. Очаква се ЗВО да се появи до края на годината. Сега най-спешен според Игнатов бил законът за училищното образование. Проблемът е, че в ЗВО парламентът вече записва нов тип акредитация по 10-бална система. Предстои поредна акредитация на вузовете и без правилата ще настане хаос. Според министъра щели

да ги приемат, когато ги даде акредитационната агенция (НАОА). Но агенцията още през юли внесе не само в МОМН, но и в НС новите правила и готов текст за тях в закона. МС обаче трябва да промени правилника за дейността на НАОА.

За да има високо образование, трябва да има висока наука, каза Игнатов след посещение вчера в Института по математика и информатика при БАН. Според него вузовете ни са много и в някои имало провинциализъм. Затова акад. Благовест Сендов предложи БАН да стане място, където всеки преподавател задължително да прекарва 6 месеца

и да пише научни статии. Игнатов обаче не отговори дали ще се увеличат мизерните сега пари за БАН. По думите му трябва да започне обръщане на вузовете и да се реши въпросът с колежите - да станат част от университетите или да им се разреши да обучават бакалаври.

Игнатов не е съгласен с искане на учителския синдикат "Подкрепя" да се въведе стандарт за ромчетата в училище, защото това ще е сегрегация. Според синдиката на циганчетата сега се пишат завишени тройки, не им се пишат отсъствия, нито санкции, както е за другите деца.

Уволниха автоконтрольори за корупция

Дисциплинарно наказание "уволнение" е наложено на деветимата служители от група "Престъпления по пътищата" при ОДМВР - Пазарджик. Те бяха задържани за участие в корупционна схема при проведена през юни операция с кодовото

име "Палките". Деветимата са освободени от държавна служба в МВР със заповеди, подписани от министъра на вътрешните работи и директора на ОДМВР - Пазарджик. Заповедите са им връчени днес.

От МВР припомнят, че в рамките на проведена-

та тогава операция бяха задържани деветимата автоконтрольори от Пазарджик и още двама техни колеги от Пловдив. Акцията бе реализирана след едномесечно разследване, проведено от служители на дирекция "Вътрешна сигурност". Бяха установени над

1000 случая на изнудвания на български и чуждестранни шофьори. Групата е рекетирила за пари спрени водачи, като забавяла проверката на документите им. В част от полицейските служители бяха намерени вещи и предмети, съотнесими към делото.

България

Цитат на гения

Все повече виждаме разликата между митологията на магистралните пушилки и истинския живот на хората

Ивайло Калфин развенчава виртуалната реалност на властта

www.duma.bg

Скриха Цветанов и Борисов от въпроси за Катунница

Ралица НИКОЛОВА

Да омаловажи случващото се в страната след трагедията в Катунница се опита вчера мнозинството. В дневния ред на парламента изобщо не бе предвидена точка, свързана с растящото напрежение в страната, а предложенията на опозицията за изслушване на Цветан Цветанов по темата бяха отхвърлени без обяснение. След повече от 2 часа дебати, в които основни действащи лица бяха Волен Сидеров и Павел Шопов, мнозинството все пак реши да покаже на изслушване човек от

ГЕРБ и „Атака“ гва часа разиграваха театър в парламента, пробутаха зам.-министър да дава обяснения

МВР. Това обаче бе зам.-министър Веселин Вучков, който се води и.д. шеф на вътрешното ведомство, докато Цветанов е в кампания.

Още в първите минути на вчерашното пленарно заседание Коалиция за България поиска като точка първа да бъде гласувано изслушването на Цветанов. Моментално мнозинството отхвърли идеята. Изобщо пък не бе гласувано искането на Синята коалиция за създаване на анкетна комисия, която да разслед-

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

„Г-н Сидеров, вземете се в ръце“, обърна се Цачева към вожда на атакистите, който за пореден път размахваше пръст и тропаше по банката

ва адекватни ли са били действията на полицията в първите часове след убийството на Ангел Петров. С пренебрежение бе подминат и призивът на опозицията НС да излезе с декларация, в която да гарантира етническият мир в държавата и спазването на демократичните права на гражданите. Цеца Цачева не реагира и на искането на две парламентарни групи Бойко Борисов да поеме отговорност и да каже

пред НС как ще опази етническият мир.

Парламентарната шефа отклоняваше всички предложения с нелепи обяснения за парламентарния правилник. Не можело подобни искания да се гласуват, ако не са депозиран ден по-рано

в деловодството на НС.

Докато десни и леви коментираха с тревога случващото се в държавата и настояваха някой да поеме отговорност, от „Атака“ използваша трибуната за предизборна агитация. Пред микрофоните се изредиха няколко пъти

ДПС: ВСИЧКИ ГУБИМ ОТ ЗАИГРАВАНЕ С ЕТНИЧЕСКАТА КАРТА

Застрашена е най-висшата ценност на българската демокрация - етническият мир, предупреди Лютви Местан от ДПС. Той и колегите му бяха категорични, че в момента държавата няма по-важна цел от овладяването на ситуацията. По-нататъшната ескалация на сблъсъците изправя страната на ръба на етническият конфликт, коментира Местан. По думите му всяка партия трябва да осъзнае своята отговорност за опазването на мира. Ако в някоя партия се роди идеята да участва в друга опасна игра, в която няма победители, да си избие от главата тази лудост веднага, продължи зам.-председателят на ДПС и добави: „Защото всички губим, тогава няма победители“. С безучастие си кабинетът позволи конституционните правомощия на държавните органи да бъдат иззети от улицата и това е проблемът, който трябва да се дебатира във висшия орган на страната, е позицията на ДПС. Партията призова всички българи да не се поддават на провокации.

Волен Сидеров и Павел Шопов, които крещяха в амок призови за антиромски настроения и протести. Атакистите поискаха вчерашното заседание на НС да се предава пряко по БНР и БНТ. И тази идея бе отхвърлена, което изкара Шопов извън кожата му. Той обвини НС и националните медии в цензура и в платено лакейство.

Сидеров пък обикаляше из залата с пана на уста и крещеше към колегите си в несваст. На няколко пъти се опита да се качи на трибуната, без да му е дадена думата, което накара Цачева да изключва микрофоните. Вместо да го изгони от залата обаче, тя го остави да крещи на воля. Ситуацията овладя Емил Василев от РЗС, който помоли депутатите да си пият хапчетата редовно. „Аз тази сутрин си взех моите, въпреки че са за кръвно - помагат“, обърна се той към Сидеров и групата му. После помоли за 30 минути почивка за успокояване на страстите.

В крайна сметка ГЕРБ и „Атака“ с общ сценарий успяха да скрият Цветанов и Борисов от парламента и на негово място да извикат Веселин Вучков. Оказа се, че зам.-министърът е в НС още от рано сутринта и чака да говори пред депутатите. И отдясно, и отляво бяха категорични, че това е бягане от отговорност и поредно унижение на парламента от страна на Борисов и Цветанов.

Тук трябва да дойде Борисов с оставката на Цветанов, включи се в дебата и Яне Янев. Ако предложението за изслушването бъде отклонено, нашата група няма да участва в пленарни заседания до края на седмицата, обяви Янаки Стоилов от левицата. Костов пък поиска лично премиерът да обясни защо е изпусната ситуацията в Катунница и кой ще бъде наказан.

Левицата: СТРАХЪТ И ОМРАЗАТА ШЕСТВАТ ПО УЛИЦИТЕ

България е в изборна ситуация, а в демократичните страни гражданите изразяват своите политически възгледи свободно и без страх. Днес страхът и езикът на омразата извират отвсякъде. Те шестват по улиците. Това предупреждение отправи в декларацията групата на левицата. Призоваваме всички държавни институции, заяви Михаил Миков от трибуната, да предприемат спешно необходимите действия за справяне с всяка престъпност, независимо от етническия ѝ носител. От БСП не скриха и тревогата си, че българските граждани няма да могат свободно да участват в демократични избори на 23 октомври.

Случилото се в Катунница е резултат от липсата на държавност, пише в декларацията на КБ. Всичко това е резултат от отношението на управляващите към правовия ред и конституцията. Хората нямат доверие в полицията и в закона и сами раздават правосъдие. Депутатите от КБ призоваха управляващите да заемат категорична позиция и към поведението на „Атака“ от последните дни.

Брюксел се тревожи

Европейската комисия е изразила безпокойството си от антиромските прояви в България и следи развитието на ситуацията. „Положението е достатъчно сериозно и ние наблюдаваме случващото се в България“, коментира вчера Матю Нюман, говорител на еврокомисаря по въпросите на правосъдието и гражданските права Вириан Рединг.

Няма практика Еврокомисията да коментира действията на местните полицейски власти, добави той, но припомни, че Брюксел чака от всяка държава-член доклад за интеграцията на ромите в социално-икономическия живот.

Калин Георгиев заплашван от цар Киро, но си мълчал

Преди 8-9 години Кирил Рашков отправял заплахи и към Калин Георгиев. Той обаче така и не подал жалба, въпреки че тогава е бил шеф на БОП -Пловдив. Сценката се разиграла пред Областната дирекция на полицията. Рашков не се подчинил на полицейско нареждане и се наложило де се използва „полицейско средство“. Това стана ясно от изслушването на зам.-министър Вучков. Той така и не можа да обясни обаче защо Георгиев не се е оплакал от заплахите по надлежния ред.

Кирил Рашков отправял закани и към Волен Сидеров. Това пък разказа самият лидер на „Атака“. Ромският бос и един от синовете му се обаждали по телефона на Сидеров и го заплашвали, нарекли го „ксенофоб“ и „расист“.

Преди това Веселин Вучков изчете пред депутати подробна справка какво е правила полиция в дните от убийството на Ангел Петров досега. По думите му МВР се справило професионално със ситуацията и не допуснало „искрата“ да припламне в етнически конфликт. Заслугата на униформените била, че след 23 октомври не се допуснали повече жертви на ескалиращото напрежение. МВР в Катунница пък нямало достатъчно ресурс, за да възпре футболните фенове. Той се скара на медиите, че се опитали да представят мирните протести като кървави размирици.

Чужди медии: Властта е парализирана

Световните медии от няколко дни подробно следят какво се случва в България и се надпреварват да коментират антиромските демонстрации в страната. Руският в. „Российская газета“ пише, че погромите са били провокирани от полицията и корумпирани длъжностни лица. А ако ситуацията допълнително се подгрива от националния въпрос, може да се очаква беда, допълва авторът на статията Евгений Шестаков. По думите му

случаят с Катунница е показал, че има „парализа на властта“, която поне досега не е искала да въведе ред в ромската общност, а националният въпрос е бил оставен на самотек. Франс прес коментира, че разочарованието от слабата икономика, пропадта между бедни и богати, високите нива на корупция и явната липса на върховенство на закона обръщат хората както срещу ромското, така и срещу турското малцинство.

УВАЖАЕМИ СЪГРАЖДАНИ,
На 30.09.2011 г. от 18.30 ч. в малкия салон на читалище „Св. св. Кирил и Методий“, бул. „Възкресение“ 64, II ет., ще се проведе предизборна среща с кандидата за президент на Република България г-н Ивайло Калфин.

Каним всички желаещи!

Предизборен щаб на БСП, р-н „Красна поляна“

България

Арестуваха Кирил Рашков след 4 дни на протести

Ромският бос задържан по обвинение, че е отправял заплахи за убийство

След четири дни на размирици, масови протести и ескалация на етническа омраза полицията на най-накрая арестува ромския бос Кирил Рашков. Главният секретар на МВР Калин Георгиев първи съобщи, че той е бил задържан във вторник вечерта по обвинение за отправяне на две заплахи за убийство.

Информацията за дългоочаквания арест на Рашков постепенно бе допълнена в следващите часове от новината за друго образувано дело срещу обвиняемия - за неплащане на данъци в особено големи размери за периода 2004-2011 г. Според говорителя на Пловдивската окръжна прокуратура Налин Гавраилов сигнал за това бил

получен чак в сряда.

Информационни агенции обаче вчера съобщиха, че източници от прокуратурата са заявили, че Кирил Рашков не е разследван преди събитията в Катунца, а обвинението в заплаха за убийство е скалъпено сега със задна дата, за да се отпуси общественото напрежение и да се намери някакъв спасителен изход от неудобните въпроси за бездействието на МВР и прокуратурата в Пловдив, с които Кирил Рашков е бил в блестящи отношения през последните десетилетия.

ДУМА припомня, че преди да стане главен секретар, Калин Георгиев бе шеф на звеното на ГДБОП в Пловдив.

Минути след прокуратурата под тепетата от Казанлък се обади вътрешни-

ят министър, шеф на предизборния щаб на ГЕРБ понастоящем. Според Цветанов се извършвала проверка в РПУ-Асеновград, във връзка с опит да бъде прикрита жалба, подадена от жители на Катунца преди убийството на Ангел. Той увери, че щели да бъдат наказани служители от управлението, тъй като "политиката на МВР е безкомпромисна в тази посока".

Невъзможно е шофьорът на микробуса, причинил смъртта на 19-годишния Ангел Петров в Катунца, да е подменен, коментира още Цветанов. Той обясни, че микробусът е бил укрив в пловдивския квартал "Столипиново". Били са задържани всички лица, които са се возили в него. "Версиите за подмяна на шофьора, които се лансират в публичното пространство, са неверни. Всичко, което е направено досега, е на база събрани доказателства и свидетелски показания", заяви Цветанов.

Георги Кадиев:

ГЕРБ доведе България до необявена гражданска война

С неморално и цинично управление на върхушката си ГЕРБ доведе България до състояние на необявена гражданска война, заявява в официална позиция кандидатът за кмет от БСП Георги Кадиев. Според него по безпрецедентен начин тази върхушка убива изконни морални ценности и обществени норми на българите. В позицията на Кадиев се казва още, че изключително опасната ситуация, в която се намира страната, е предизвикана и от подмяната на основни човешки норми и принципи. Според кандидат-кмета на БСП днес

всички берем плодотворно на неграмотността, некомпетентността, непословователността и цинизма на управляващите. Той призова българите да потърсят сметка от тези, които не само са ги излъгали, но са довели България до ръба на катастрофа.

"Убеден съм, че не само истината за тази управляваща клика ще бъде казана, но и тя ще получи справедливо възмездие. Но дотогава ви призовавам - нека не позволим на политиката с ниски страсти и цели да направят живота ни още по-непоносим", пише Георги Кадиев.

Млади социалисти от „Слатина“ се обявиха срещу провокациите

Безпокойствието си от ескалацията на социално напрежение в България изрази вчера членове на Клуба на младите социалисти в район "Слатина" в София. Те осъждат проявите на ксенофобия и етническа нетърпимост и призовават същото да направи на висок глас и ръководството на Младежкото обединение на БСП. Младите социалисти предлагат темата за разобличаване на расизма да влезе трайно в дневния ред на МО на БСП. Освен това от клуба смятат за наложително ръководството на организацията да се свърже с други обществени и политически антифашистки сдружения за съвместни действия.

От клуба споделят, че проблемът се отразява и върху живота на хората от район "Слатина", в който влиза и кв. "Христо Ботев". Там вече няколко нощи хиляди жители не могли да спят спокойно заради психическия тормоз от националистическите изстъпления.

Денонощна полицейска охрана има в ромския квартал "Максуда" във Варна, по повод протестите в подкрепа на жителите на Катунца

Омбудсманът: Изстъпленията в големите градове са организирани

Изстъпленията в големите градове са организирани, това не могат да бъдат спонтанни протести, заяви омбудсманът Константин Пенчев вчера. Той подозира, че организацията на протестите има връзка с изборите. Възможно е и самата предизборна обстановка да нажежава страстите, коментира още Пенчев. Според него протестът не е заради етнически напрежения, а хората са скочили срещу олигарх, който заедно със синовете и внуците "си

развява коня 22 години", и заради пълното мълчание на властите. Заради бездействието на институциите хората започнали да търсят справедливостта на улицата. Ние се връщаме в някакво първобитно общество, добави Пенчев. Според него ромите ги използват само от избори на избори и после ги забравят. Пенчев смята, че първата стъпка за интеграция на ромите трябва да бъде всички техни олигарси да бъдат вкарани в затвора.

СЛУХОВЕ ОПРАЗНИХА ТРИ РОМСКИ УЧИЛИЩА В СЛИВЕН

В три училища в Сливен - I, VI и VIII, в които учат ромски деца, вчера преди обед са прекъснати учебните занятия. Това стана, след като, подплашени от различни слухове, че децата им са застрашени, родители вкупом са дошли да ги приберат от училище. Директорът на VI училище Митко Митев разказа, че в 10 ч. в двора нахлула тълпа от 200-300 родители, изплашени, че децата им ще бъдат бити от групи, които идвали откъм центъра. На други родители било казано, че има прегазено от кола дете пред училището. Като видели разтревожените си майки, децата, без да знаят какво се е случило, се разплакали и настъпила суматоха. За да бъдат предотвратени инциденти, охранителите на училището повикали полиция.

В близкото VIII училище по същото време родители също дошли разтревожени да си вземат децата, защото чули, че в сградата има пожар.

Слуховете за нападнати или застрашени ромчета в тези две училища станали причина родителите да си приберат децата и от I училище в кв. "Комлука".

www.duma.bg

избори

Асеновград: Да спрем високомерната власт

Време е да кажем стига на високомерната власт, призова кандидатът за кмет на Асеновград от БСП г-р Емил Караиванов, който и като общински съветник се е сблъсвал с проблемите на хората. "Аз мога да бъда различният кмет, който няма да държи входа на общината с катинари и предупредителни табели за ограничен граждански достъп. Който не заплашва и не се дистанцира от предприемачите и не позволява неясни процедури по обществени поръчки и публични финанси." С повече хъс за промяна, с повече смелост да промени наложеното властово статукво се ангажира г-р Емил Караиванов.

Раковски: ГЕРБ ще се опитат да манипулират вота

В село Стряма в избирателните списъци фигурират около 250 души бесарабски

българи. Те не живеят в селото и никога не са били негови жители. Имаме извадка, че на един адрес са записани 70 души, обявя Петър Антонов, кандидат за кмет на община Раковски от БСП. "Имаме съмнения, че ГЕРБ ще се опитат да манипулират вота, така както има опасения за това и на национално ниво. Трябва да се опълчим на опитите за манипулация на вота. Една от най-важните ни задачи е да спрем тези порочни процеси", коментира Петър Антонов.

Левицата гарантира: Сигурен и спокоен Пловдив

Съюзът на офицерите и сержантите от запаса ще се срещнат с кандидати за съветници от БСП от 16 часа днес в ресторант "Карузо". Разговорът по проблемите на сигурността ще е с кандидатите за съветници от листата на левицата Стефчо Таушанов, Петър Копарански и Панчо Панчев. Те ще обсъдят със специализираната аудитория ангажиментите на БСП за превръщането на Пловдив в спокоен и сигурен град. Какво може Пловдив и какво лично може да направи кандидатът за кмет с номер 8, за да живеят пловдивчани без риск, ще разясни Георги Търновалийски, който също ще се включи в дискусиата.

Търновалийски говори за бъдещето на „Западен“

Кандидатът за кмет от БСП ще се срещне днес и с жителите на пловдивския район "Западен". В импровизирана приемна бъдещият кмет от левицата ще превърне градинката на ул. "Орфей". Там от 18 часа Георги Търновалийски и кандидати за общински съветници от листата на БСП с номер 8 ще отговарят на въпроси за развитието на района и Пловдив.

България

Смут и масова психоза сковаха Добрич

Гражданите си леят куршум след откриването на кампанията на ГЕРБ

Дана РУСЕВА

Страх и смут сковаха Добрич за няколко минути във вторник вечерта. Масова психоза обхвана народа, когато около 19.30 ч. се чуха силни гърмежи откъм центъра на града. Живеещите наоколо излязоха притеснени по балконите. Цигани, насядали в близките кафенета, се хванаха за мобилните телефони. Почти целия ден те стояли в кв. "Иглика" и ромските махали, въоръжени с

подръчни средства - тояги, брадви и пр., защото получили информация, че към Добрич тръгват рокери от Варна.

Гърмежите обаче се оказаха от откриването на предизборната кампания на ГЕРБ. Композицията на ансамбъл "Българе", одобрена от предизборния щаб, започна с "пуцане" на пищови и размахване на саби, които пък притесниха децата, застанали пред помпозната трибуна. Наложиха се майките да ги успокояват.

В същото време възрастните се смутиха от факта, че главният герой на сцената размахва юнашки юмрук. "Нямаме нищо против македонската композиция на ансамбъла, но гърмежите ни дойдоха в повече в това смутно време", коментираха добричлии и се питаха това ли ще е следващият юмрук на властта. Започна и размяна на адреси кой и къде лее куршум, защото стресналите се не бяха никак малко.

След "сражението" на сцената се качиха кандидатите на ГЕРБ за кметове на общи-

ните в Добричка област. Кметът на Добрич Детелина Николова, кандидат за още един мандат от ГЕРБ, беше медиатор в първата част на политическия спектакъл.

Във второ действие блесна Цветан Цветанов, който заяви, че очаква успешните кметове в Добрич, Каварна, Балчик и др., някои от които ГЕРБ присвои, да повторят мандата си. Обикалял общините с любов и уважение, призна си той. За агресията, обхванала страната, Цветанов заяви, че всяко противопоставяне водело до нея и че гражданите трябва да имат равен старт за работа и живот.

ДУПНИЦА ПРЕД ВОДЕН РЕЖИМ

Има вероятност в община Дупница да бъде въведен воден режим. Причината за намалялото водоподаване е в продължилата с месеци суша, каза управителят на местното ВиК инж. Василка Бельовска. От средата на миналия месец язовир "Карагьол" е с изчерпан лимит, водата в реките също не е достатъчна. Сега се ползва язовир "Дяково", но количеството не достига за нормалното водоснабдяване, уточни от ВиК. Засушаването е в основата и на аварията, която зачестиха в селата Бистрица и Самораново. Ако то продължи, ще се наложи обявяването на воден режим, каза Бельовска.

Пенсионерски сдружения готвят обединение

Павлета ДАВИДОВА

Различните сдружения, които представляват българските пенсионери, решиха, че трябва да преодолеят межличностните дряги и да се концентрират в отстояването на повече социални придобивки за възрастните хора. Идеята дойде вчера по време на среща, организирана от Съюза на пенсионерите 2004 под домакинството на СБЖ.

На срещата се отзоваха представители на различни асоциации и сдружения. Поводът за събитието бе предсто-

ящият международен ден на възрастните хора - 1 октомври, и 20-годишнината от възстановяването на пенсионерското сдружение в България. Днес от 17 ч. в концертната зала на Централния военен клуб в София възрастните хора ще отбележат празника си.

Представителите на пенсионерските сдружения бяха категорични, че ниските пенсии и лошите социални условия пречат на възрастните да изживеят спокойно старините си. "Сещат се за нас само в предизборните си обещания, ето и ГЕРБ не спази своите. Забра-

виха за обещаното осъвременяване на пенсиите и ги замразиха, вижте какво стана и с вдовишките надбавки, а цените на всичко продължават да растат", възмути се Цветан Минков от СП-2004.

От организациите се закахиха да реагират според отношението на властите към тях. Предстоят още срещи, на които да се дискутира как пенсионерските сдружения да работят заедно за общата кауза. Те напомниха, че в страната има близо 2,5 млн. пенсионери, които държавата пренебрегва и чиито права са нарушени.

Снимка БГНЕС

Председателят на НС на БСП Сергей Станишев присъства на откриването на кампанията на партията в Кюстендил във вторник вечер. Той заяви пред симпатизантите, че ГЕРБ се крепи на 4 стълба - лъжата, самохвалството, некомпетентността и страха

Архитект се пребори за алея „Първа“

Веселка ВЕНКОВА

Арх. Калина Павлова получи наградата "Златен ключ" в Международния ден на правото да знам. Програма "Достъп до информация" и връчи приза в категорията "Гражданин", активно използвал правото си на информацията за дългогодишната "битка", свързана с Общия устройствен план на община Варна и строежа на алея "Първа" и за участието на граждани при взимане на решения.

"Златен ключ" в категорията "НПО" взе и Общественият център за околна среда и устойчиво развитие във Варна за активното използване на Закона за

достъп до обществена информация във връзка с прозрачността на усвояването на еврофондовете.

В "Сега" е с почетната награда за разкритието, че сред дарителите на МВР има разследвани и осъдени лица. Информацията е получена чрез заявления по ЗДОИ до ОДП в страната, а в резултат вестникът публикува серия от статии. Те предизвикаха спиране на даренията от частни лица и фирми и обещание за регистър на дарителите, който трябва да е активен от 1 октомври.

Институцията, най-добре организирана предоставянето на информация за граждани, е Сметната палата. Интернет страницата ѝ е в

пълно съответствие със ЗДОИ и задълженията за прозрачност на работата.

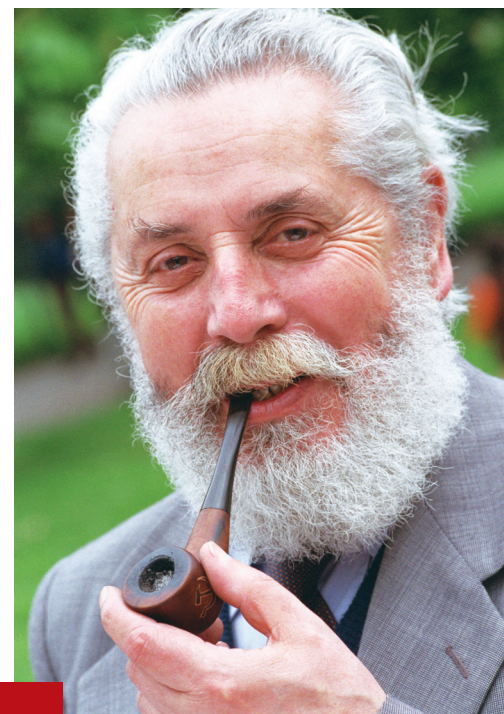
Антинаградата "Златен катинар" бе присъдена на община Видин за дългогодишната практика да се отказва обществена информация на граждани и журналисти, принуждавани да водят съдебни спорове.

В категорията "Най-абсурден и/или смешен случай за достъп до информация" за "Вързан ключ" се пребори ЕООД "Паркинги и гаражи - Благоевград". При поискване на правилника за дейността на фирмата гражданин получил отказ, в който се посочва, че информацията не може да бъде предоставена, тъй като не е обществена.

Скъпи читатели,

Приключи кампанията за набиране на средства за изграждане на паметна плоча на **СТЕФАН ПРОДЕВ**

ОБЩАТА ДАРЕНА ОТ ВАС СУМА Е 2953,58 ЛВ.

ОГРОМНО БЛАГОДАРЯ ОТ ЕКИПА НА

ДУМА

Официалното поставяне на плочата ще се състои на 30.09.2011 г. от 14.00 ч. на ул. "Панайот Волов" 4 Б

ДАРИТЕЛИ: Адела Давидова, Ани Куфарджиева, Атанас Златанов, Бенджамен Варон, Благой Лилов, Бонка Тошева, Валери Петров, Вера Костова, Виолета Ванчева, Георги Първанов, Дичо Узунов, Димитър Василев, Донка Колева, Евгени Балабанов, Евгени Гаврилов, Екатерина Кабакчиева, Ивелин Николов, Здравко Стоичков, Калинка Лазова, Катерина Барутчиева, Катюша Куфарджиева, Мария Динкова, Мария Мирчева, Матилда Яхиел, ОБС Гълъбово, Огнян Стоянов, Светлана Виденова, Стела Кръстева, Стоян Василев, Тодор Велев и други.

Икономика

ЕК проверява договорите с „Газпром“

Има съмнения за злоупотреба на „Булгаргаз“ с монопол, обискирани са офиси на дъщерни фирми на руския гигант в Европа

ЕК проверява „Булгаргаз“, „Булгартрансгаз“ и БЕХ, като всички проверки са свързани с дългосрочните договори за доставка на природен газ от „Газпром“, съобщи министърът на икономиката, енергетиката и туризма Трайков вчера.

Правят се проверки в общо 21 компании в 10 европейски страни. „ЕК иска да разгледа договорите. Има някои проблеми при предаването на договорите от някои национални компании заради клаузи за конфиденциалност“, обясни Трайков.

Проверката у нас се осъществява съвместно със служителите на българската Комисия за защита на конкуренцията.

За проверките на ЕК в България първо съобща „Овергаз“, откъдето подчертаха, че „Овергаз Инк.“ АД доброволно се е съгласило да сътрудничи на експертите, като е предоставена цялата информация, която те са поискали. Повод за проверката са две преписки. Едната е поради съмнение за злоупотреба с монополно положение на европейския газов пазар и по нея тече събирането на документи в десетте европейски страни. Другата проверка е за злоупотреба с монополно положение на българския газов пазар, където държавната компания „Булгаргаз“ единствена има достъп до българската газопреосна мрежа, посочват от „Овергаз“. Оттам допълват, че вече близо година настояват за достъп до газопреосната мрежа в страната.

Междувременно съобщение по случаято се появи и от БЕХ. В него се казва, че българската държава неколккратно е поставяла въпроса за намиране на решение за задължителното обявяване на свободните капацитети по транзитните газопроводи (съобразно изискванията на Третия европейски енергиен либерализационен пакет), които са предмет на клаузи за конфиденциалност в двустранните договори с „Газпром“. Дискутирана е и темата за равнопоставено третиране на всички държави по проекта „Южен поток“, в двустранните договори с „Газпром“, като предимство в тях да има европейското право, както и участие на представителите

ли на Европейската комисия в преговорите по газовите въпроси на държавите членки с трети страни, посочват от БЕХ.

Рано е да се правят изводи за нарушения на европейските антимонополни закони от дъщерни дружества на руската газова компания Газпром, заяви говорител на Европейската комисия, цитиран от ИТАР-ТАСС. Той уточни, че това са предварителни проверки, въз основа на които ще се реши дали да започне антимонополно разследване. Той отказа да огласи списъка от компании, където са направени инспекции, като посочи само, че проверките са извършени във вторник паралелно в 10 европейски страни, предимно в Централна и Източна Европа.

По данни на ИТАР-ТАСС проверки са направени в Е.ОН Рургаз, дъщерна фирма на руския концерн Газпром и в дъщерната структура на руския газов гигант - Газпром Германия. Обискирани са били и офиси на чешката дъщерна компания на Газпром - Вемекс, на германската Ер Ве Е (RWE), както и на литовската Летувос дуйос, в която Газпром има 37 процента. В Австрия са обискирани служебните помещения на енергийния концерн О Ем Ви (OMV), неговата дъщерна компания Еконгаз (Econgas) и компанията Центрекс (Centrex), която е дъщерно дружество на Газпромбанк.

Базираната в Швейцария компания Норд стрийм (Nord Stream), отговаряща за реализацията на проекта за газопровод Северен поток, не е получавала никакви запитвания от ЕК за конкуренцията в газовия сектор, заяви говорителята на компанията Ирина Василева.

Хипермаркет пробутва холандски пилешки бутчета за български

Комисията за защита на потребителите (КЗП) забрани на „Кауфланд България ЕООД енд Ко“ КД да заблуждава потребителите, като им предлага холандски охладени пилешки бутчета, които представя за български. Това съобщиха от КЗП вчера. В търговския обект върху допълнително залепен етикет пред стоката за страна на произход е посочена България, а върху етикетите на опаковката с цената за всяка отделна разфасовка има етикет, който сочи за доставчик фирмата „Пилко ЕООД“.

Информацията за българския произход на пилешките бутчета оказва влияние върху потребителя да ги предпочете пред тези на конкурентни фирми, тъй като оставя впечатлението, че стоката е пряна, а транспортът от Холандия изисква време и специални условия на съхранение.

Инспекторите са установили, че в обекта няма налични охладени пилешки бутчета с български произход, което води до извода, че поставянето на заблуждаваща информация е търсен ефект, а не неволно объркване от страна на продавач-консултантите. В обекта е имало 20 кашона с охладени пилешки бутчета от Холандия с общо тегло 200 кг. За да привлече потребители, търговецът е разпространил рекламна брошура, с която инфор-

мира за промоция на охладени пилешки бутчета с 40% намаление. Според информацията на сайта на фирмата всяка седмица брошурата достига до над 1 милион български семейства в цялата страна и това определя рекламната кампания като мащабна.

Некоректното поведение на търговеца има или е възможно да има за резултат вземането на решение, което потребителят не би взел без тази практика.

До 25% поскъпва токът от 2013 г.

Токът може да поскъпне с 25% от 2013 г., става ясно от Националния план за инвестиции за периода 2013-2020 година, който беше одобрен от правителството вчера. Причина за това е, че от 2013 г. започва търговията с емисии парникови газове. Съгласно европейската директива от 2009 г., която определя основните параметри на търговията с емисии парникови газове за периода 2013-2020 г., за производството на електрическата енергия всички квоти трябва да бъдат закупени чрез търг. От 2013 на ниво ЕС ежегодно ще бъдат издавани определени разрешителни за емисии на парникови газове на инсталациите. Така българските дружества, които произвеждат ток, ще са задължени да купуват на търг всички необходими им разрешителни, припомня БГНЕС.

За страните с електроенергийни сектори, характеризирани се с висока зависимост от един вид изкопаеми горива, каквато е и България, или незадоволително ниво на свързаност с европей-

ската електроенергийна система, е предвидена възможност за дерогация от това правило. Именно заради това вчера правителството реши да изпрати до ЕК Заявление за предоставяне на безплатни квоти за емисии през преходния период от 2013 до 2020 година. Ако искането бъде одобрено, токът ще поскъпне само с 11% от 2013 г. при цена на тон емисии въглероден двуокис от 15 евро. Ако то не бъде одобрено, токът ще поскъпне с около 25%, поясни енергийният министър Трайчо Трайков.

С дерогацията България реално иска през 2013 г. да има 70% безплатни квоти и този процент да намалява всяка година с 10%, докато през 2020 достигне 0%, т.е. тогава всички квоти да са платени. Така централите се освобождават от задължението да купуват определен процент от квотите за емисии въглероден двуокис и парите, които не плащат за тези квоти, трябва да инвестират в технологии, свързани с опазването на околната среда, обясни Трайчо Трайков.

Заплашват ни глоби за мръсен въздух

Още през тази година Европейската комисия може да наложи на България солидни глоби за замърсяване на въздуха, заяви Лияна Аджарова, директор на Енергийна агенция-Пловдив, съобщиха от Международния панаир в Пловдив. В ЕК бе внесен доклад за 29 общини в критично състояние, където фините прахови частици превишават нормите многократно, и те бяха задължени да подготвят програми за подобряване на качеството на въздуха.

До момента вече имат 23 плана за намаляване на замърсяванията, 5 бяха върнати за основно преработване, а един още не е готов, съобща Георги Михайлов, началник на отдел „Качество на атмосферния въздух“ в Министерството на околната среда и водите, по време на Деня на зелената енергия в Пловдив. Конференцията се провежда за първи път в рамките на Международния технически панаир.

Битовото отопление с

Пловдив е градът с най-мръсен въздух в България

печки на дърва и въглища е основната причина за мръсния въздух, който дишаме. Неговият „принос“ е между 50% и 90% в различните населени места - това показват анализите на общините, каза Георги Михайлов. Другият негативен фактор е градският транспорт, следван от запрашването от пътните автомобили. Обратно на очакванията делът на промишлеността и енергетиката е нисък - около 3%, добави Михайлов.

Хората трябва да спрат да харчат парите си за лоша енергия, която вреди на здравето, да махнат печките и да минат на котли, използващи модерна биомаса за отопление, подчерта Лияна Аджарова. Според нея общините трябва да бъдат активна страна в този процес, а държавата да подпомогне домакинствата. В Австрия например те получават финансиране, покриващо 30%-40% от разходите за въвеждане на нови източници на отопление.

ОТЛОЖИХА ДЕЛОТО „ЛУКОЙЛ“ СРЕЩУ МИТНИЦИТЕ ЗА 9 НОЕМВРИ

Административният съд в София отложи вчера делото за отнетите лицензи на „Лукойл“ за 9 ноември. Причината е, че все още не е готова експертната, която трябва да изясни дали измервателните уреди в рафинерията и терминалът „Росенец“ са монтирани в изискваните от закона места и дали е започнато монтирането им в законосъобразния срок. Експертите заявиха, че им трябва поне още 45 работни дни, за да завършат заключението си.

Делото е образувано по жалба на „Лукойл“ срещу решението на агенцията „Митници“ да отнеме лиценза на компанията заради това, че не са монтирани измервателните уреди на посочените в наредбата на митниците места.

„Лукойл“ е с отнет лиценз от 22 юли, но рафинерията и терминалът „Росенец“ продължават да работят, тъй като Върховният административен съд реши, че производствения процес може да продължи, докато делата по същество не приключат.

Съдът все още не е решил дали да изпрати допитване до Съда на Европейския съюз за това дали нормата на Закона за акцизите и данъчните складове, която урежда измервателните уреди не противоречи на европейската практика.

13-ти сме в Европа по строителство на молове

България е 13-та в Европа по строителство на молове според класация за площи в търговски центрове в процес на изграждане до края на 2012 г. Това показват данни от анализ на моловете в Европа на международната консултантска компания „Cushman&Wakefield“, разпространен от стратегически партньор на фирмата за България и Македония, съобщава БТА.

181 500 кв. м нови площи в търговски центрове се очаква да бъдат завършени в страната. В момента България заема

30-то място по налични търговски площи на 1000 души население със 67.5 кв. м/1000 души, което е значително по-ниска цифра от средната за Европа - 240 кв. м/1000 души, се отбелязва в анализа.

Общо 71 нови търговски центъра са отворили врати от началото на годината, сочи анализът. Така общият обем площи в Европа към момента се равнява на 135.1 милиона квадратни метра.

Русия и Турция са страните с най-голям обем новооткрити търговски центрове.

Практично земегелие

www.duma.bg

ВЪТРЕШЕН ПАЗАР

Активира се пазарът на зърнени култури

Наличните количества ечемик и рапица в Северозападна и Северна Централна България са изчерпани

През изминалата седмица вътрешният пазар на зърнени култури се активира и съответно това доведе до повишение на изкупните цени. Основна

от 290-300 лв./тон без ДДС, а за фуражната в границите на 270-280 лв./тон. В регионите няма предлагане на ечемик и рапица поради изчерпване на наличните количества. Появиха се първите

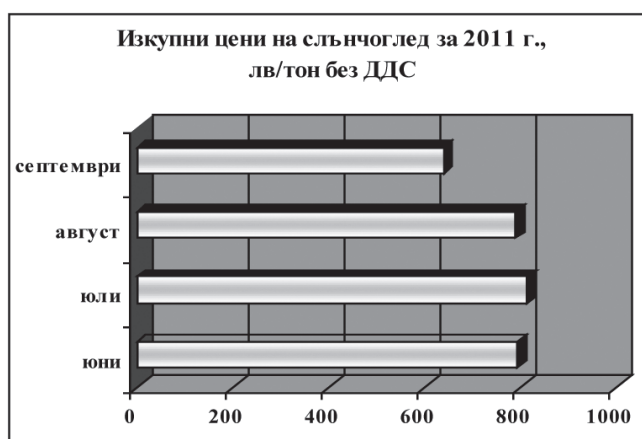
фючерсни цени за царевицата от новата реколта и ценовите предложения са от 320 до 350 лв./тон без ДДС.

В Северозападна България търговията с пшеница е изключително

причина за създамата се ситуация е активната търговия извън пределите на страната. По предварителни данни на Агенция "Митници" търговията на пшеница извън пределите на страната е близо 1.2 млн. тона.

Зърненият пазар в Северозападна и Северна Централна България към 20 септември е умерен по отношение на хлебната и фуражната пшеница. Изкупните цени за хлебната пшеница остават в ценовия диапазон

активна, и то най-вече заради износа. Поради тази причина цените на хлебната пшеница в областите Варна и Добрич отчетоха леко повишение и достигнаха до 360 лв./тон. През седмицата се отчете раздвижване на пазара на рапица. Нека да припомним, че остават свободни близо 150 хил. тона за износ. Цената отчете сравнително рязко повишение до 800-830 лв./тон без ДДС. Слънчоглед от новата реколта също се изкупува активно, но цената е все още под очакванията на производителите - 620-660 лв./тон. Прогнозите са в началото на месец октомври цена-

та значително да се повиши и да достигне до 700 лв./тон. Стартира и търговията с царевица от новата реколта и цената в областите Варна и Добрич се установи на нива от 390 до 400 лв./тон, но към настоящия момент не са регистрирани големи сделки.

Пазарът на зърно в Югоизточна България е сравнително спокоен, но въпреки това цените на хлебната пшеница отчетоха ръст с 10 на сто. Търговията с хлебна и фуражна пшеница се реализира на почти еднакви ценови равнища - 330-350 лв./тон. Към 20 септември се отчита раз-

движване на пазара на слънчоглед и леко повишение на цената. Сделки се сключваха в ценовите граници от 640-650 лв./тон. Цената на рапицата също отчете ръст и достигна до 800 лв./тон.

В Южна Централна България хлебната пшеница се изкупува на сравнително ниски ценови равнища в сравнение с останалите региони на страната. Хлебната пшеница с много добри показатели се търгува на равнища от 320-330 лв./тон. Търговията със слънчоглед е най-вече за нуждите на вътрешния пазар и се осъществява на нива от 630-640 лв./тон.

ПО ДАННИ НА САПИ КЪМ 20 СЕПТЕМВРИ

средните цени на основните култури са както следва: хлебна пшеница - 313 лв./тон без ДДС /+1%/; фуражна пшеница - 297 лв./тон без ДДС /+3%/; фуражен ечемик - 324 лв./тон; пивоварен ечемик - 343 лв./тон; маслодаен слънчоглед - 634 лв./тон /+5.4%/; рапица - 787 лв./тон /+5%/; царевица зърно - 395 лв./тон. Цените на брашната на производител са сравнително спокойни и са както следва: брашно тип 500 - 662 лв./тон; брашно тип 700 - 639 лв./тон; брашно тип 1150 - 582 лв./тон.

МЕЖДУНАРОДНИ ЦЕНИ НА ЗЪРНОТО

Международните пазари отчетоха спад в цените. Основна причина за тази ситуация бяха данните от новия доклад на Министерството на земеделието на САЩ (USDA) за състоянието на световния баланс на зърнените храни и маслодайните семена през 2011/2012 г. Както и се очакваше, оценката за добива от царевица в САЩ беше коригирана рязко надолу - от 328 млн. тона до 317 млн. тона (316 млн. т - 2009/2010 г.). Все пак новите прогнозни данни се оказаха по-високи от пессимистичните прогнози на редица анализатори, които преди доклада на USDA свалиха летвата под 310 млн. тона. Коментарът е, че ефектът от намалението на добива от царевица в САЩ на глобален аспект до голяма степен се компенсира от по-благоприятните перспективи за производство в Аржентина, Бразилия и най-вече в Украйна.

Изненадата дойде в прогнозата за баланса на пшеницата. Анализаторите увеличи-

ха оценката за производството на пшеница в света с 6 млн. тона, в сравнение с данните от преди един месец до 678 млн. тона. Това се дължи на корекцията в данните за производството за ЕС и Канада - 135,8 млн. т и 24,0 млн. т съответно, в сравнение със 133,5 млн. т и 21,5 млн. т, които се прогнозираха преди един месец. Оповестяването на по-високите прогнози оказа силен депресиращ ефект върху котировките в САЩ. Натискът върху цените се засили и в резултат на падналите валежи в засегнатите от суша територии.

Понижението на цените на пшеницата и царевицата на американските пазари рефлектира и върху европейските пазари. На 20 септември ноемврийският контракт мелничарска пшеница затвори на борсата в Париж на равнище около EUR198/т /-8 евро/тон/, а царевицата - EUR204,50/т /-7.50 евро/тон. За значителния спад при цените на пшеницата допринесоха резултатите от

породния мащабен египетски търг. На 14 септември Египетската държавна компания GASC закупи 420 хил. тона зърно от Русия на изключително конкурентните цени от \$278-279 за тон FOB, като за първи път се използваха украинските пристанищни терминали. Изкупните цени на пшеницата на украинския и руския пазар през миналата седмица останаха относително стабилни. Според търговски източници украинските фермери продължават да задържат продажбите на качествена мелничарска пшеница. Същата политика се отнася и за зърнопроизводителите на руския пазар.

В Украйна все по-настойчиво се говори за въвеждане на експортни мита при износа на маслодайни семена и сурово слънчогледово масло от 1.01.2012 г. Споменават се и конкретни стойности, залегнали в проекта на кабинета - EUR44/т при износа на слънчогледово семе.

Икономика

www.duma.bg

Балон ли беше поскъпването на златото?

Благородният метал бе детрониран от долара

Представяно като сигурно убежище през последните месеци, златото бе подложено на шеметен спад, за да се установи на ниво от 1534 долара за тройунция на 26 септември: спад от 15% за четири дни, 20% от началото на месеца, съобщава Profit.bg, като се позовава на анализ на в. "Монд".

Цената на златото се изстреля нагоре през това лято, преминавайки прага от 1900 долара за тройунция на 23 август и на 6 септември достигна исторически връх от 1921 долара за тройунция. "Златната треска" - постоянно заглавие на първа страница на вестниците, имаше неочаквани последици, включително увеличаване на кражбите на златни бижута и на продажбите на семейни ценности от злато.

През миналата седмица на годишна конференция, посветена на златото, в Монреал всички бяха убедени, че цената ще расте още. Но какво се случи?

"Златото е балон", заявява Ник Браун, икономист от Natixis. "Цените са толкова завишени, че вече не са жизнеспособни".

Траекторията на златото бе последвана от тази на среброто. Смятан от трейдърите като "метал на дявола", той "се откача" от 34% от стойността си за три дни.

Основната причина за коригиране на цената на златото е свързана с промени в долара. Златото в действителност е деноминирано в американска валута. "Златото страда от скока на долара, защото основните купувачи - развиващите се страни и европейците, се отдръпват от благородните метали и се ориентират към сигурни държавни облигации като германските и американските", казва Филип дьо Вандиер, анализатор в инвестиционната

консултантска компания Altedia. Възходът на долара винаги е залез за златото.

Вторият голям фактор, повлиял за спад на цената на златото, е необходимостта от ликвидност на инвеститорите, принудила ги да продават злато за валута. "Това е принципът на скачените съдове", коментира анализаторът.

Според Бернар Дада, анализатор на ценни метали в Natixis, един феномен увеличи нуждата от ликвидност: "Отказът на международните банки като Банката на Китай например да работят с европейски и специално френски банки, което е породило липса на долари кеш". Затова много хеджфондове продадоха златото си за доларов кеш.

Третата причина за срив на златото е в очакванията на трейдърите за бъдещото развитие. Наблюдавайки ръста на цената на златото, много трейдъри я сметнаха за достатъчно висока, за да продават и да направят нови изгодни покупки на фондовите пазари.

В краткосрочен план в петък Chicago Mercantile Exchange даде мечи импулс на златото, като за трети път от началото на август поиска допълнителни обезпечения или сумите, които инвеститорите трябва да депозират като гаранция за всяка позиция в златни фючъри.

С падането на стойността си и с изключително волатилен курс златото вече не е убежище. Поне в краткосрочен план то е детронирано от долара и може да продължи да пада, ако изправените на нокти инвеститори изпаднат в паника.

"Не съм сигурен обаче, че балонът напълно се е спукал", отбелязва Ник Браун: "Ако Гърция фалира или ако някои европейски банки се окажат по-слаби от очакваното, златото може да има отскок".

32 тройунции получи Доналд Тръмп от гаген под наем апартамент

Американският милиардер Доналд Тръмп създаде прецедент в наши дни, като започна да приема заплащане в злато вместо пари за отдаваните от него имоти.

Той получи 32 тройунции от скъпоценния метал като наем за десет години на апартамент в сграда на Уолстрийт. Цената на апартамента бе 176 хил. долара и за тази сума наемателят се съгласи да плати в злато. Компанията на Тръмп става първата приела подобно плащане. "Това е печален ден, когато едър собственик започва да взема злато вместо долари", заяви Тръмп. "Икономиката е в лошо състояние, Обама не прави нищо за спасяване на долара. Ако аз започна да вземам злато вместо пари, скоро и други ще го направят и може би ще станем свидетели на някои промени". Порано Тръмп заяви желание да се изправи директно срещу Барак Обама в битката за президентския пост. Макар впоследствие да се отказа, милиардерът все още остава един от острите критици на настоящия президент на САЩ.

САЩ гължат пари на над 50 държави

В началото на август американският държавен дълг надхвърли БВП на страната за 2010 г. Около 31% от дълга на САЩ е към над 50 държави.

По данни на Американското бюро за икономически анализи най-големи суми се дължат на Китай и

Япония, респективно 1.173 трлн. долара и 914.8 млрд. долара. Третият най-голям кредитор на САЩ е Великобритания с 352 млрд. долара. Следват големите страни - износители на петрол (тук влизат Бахрейн, Иран, Ирак, Кувейт, Оман, Катар, Саудитска Арабия, ОАЕ, Алжир, Га-

бон, Либия, Нигерия), с 234 млрд. долара и Бразилия с 210 млрд. долара.

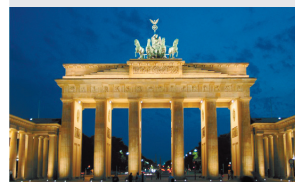
Над 100 млрд. долара страната дължи и на Тайван, Карибските банкови центрове (тук влизат Бахамите, Бермуда, Кайманите, Панама, Британски Вирджински острови), Хонконг, Швейцария и Русия.

Къде как живеят

Начинът на живот на трудещите се хора в Япония и Гърция е съвсем различен. CNBC разглежда разликите в качеството на живота в различните държави на база фактори като среден доход, данъци, възраст на пенсиониране, работни часове на седмица, годишен отпуск. Ето какво показва статистиката:

САЩ

Среден доход на глава от населението: 46 400 долара
Данъци: между 10 и 35%
Пенсиониране на: 65 г.
Работни часове на седмица: 33.8 часа
Отпуск: 25 дни

Германия

Среден доход на глава от населението: 34 200 долара
Данъци: между 0 и 45%
Пенсиониране на: 65 г.
Работни часове на седмица: 35.5 часа
Отпуск: 30 дни

Китай

Среден доход на глава от населението: 6500 долара
Данъци: 5-45%
Пенсиониране на: мъже - 60 г., жени - 50 г.
Работни часове на седмица: 44 часа
Отпуск: 21 дни

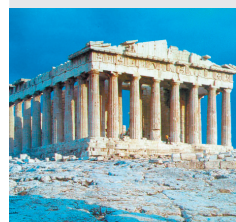

Канада

Среден доход на глава от населението: 38 400 долара
Данъци: 15-29%
Пенсиониране на: 65 г.
Работни часове на седмица: 36.5 часа
Отпуск: 19 дни

Великобритания

Среден доход на глава от населението: 35 400 долара
Данъци: 20-40%
Пенсиониране на: мъже на 60 г., жени на 55 г.
Работни часове на седмица: 37 часа
Отпуск: 36 дни

Гърция

Среден доход на глава от населението: 32 100 долара
Данъци: между 27 и 40%
Пенсиониране на: 65*
Работни часове на седмица: 42.4 часа
Отпуск: 37 дни
В Гърция съществуват 580 професии, които се считат за опасни за здравето и позволяват пенсиониране с пълна пенсия на 50 години за жени и 55 години за мъже.

Дания

Среден доход на глава от населението: 36 200 долара
Данъци: 5.48% - 26.48%
Пенсиониране на: 65 г.
Работни часове на седмица: 35.2
Отпуск: 34 дни

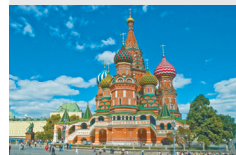

Испания

Среден доход на глава от населението: 33 700 долара
Данъци: 15-27%
Пенсиониране на: 65 г.
Работни часове на седмица: 39.2 часа
Отпуск: 36 дни

Исландия

Среден доход на глава от населението: 39 800 долара
Данъци: 0-37%
Пенсиониране на: 67 г.
Работни часове на седмица: 41.1 часа
Отпуск: 27 дни

Русия

Среден доход на глава от населението: 15 200 долара
Данъци: 13% (30% за чужденци)
Пенсиониране на: мъже - 60 г., жени - 55 г.
Работни часове на седмица: няма данни
Отпуск: 40 дни

Португалия

Среден доход на глава от населението: 21 700 долара
Данъци: 10.5% - 42%
Пенсиониране на: 65 г.
Работни часове на седмица: 39 часа
Отпуск: 35 дни

Япония

Среден доход на глава от населението: 32 600 долара
Данъци: 5-40%
Пенсиониране на: 65 г.
Работни часове на седмица: няма данни
Отпуск: 36 дни

Австралия

Среден доход на глава от населението: 38 500 долара
Данъци: 0-45%
Пенсиониране на: мъже - 65 г., жени - 62.5 г.
Работни часове на седмица: 36.6 часа
Отпуск: 28 дни

Франция

Среден доход на глава от населението: 32 800 долара
Данъци: 0-40%
Пенсиониране на: 60 г.
Работни часове на седмица: 38 часа
Отпуск: 40 дни

Свят

Снимки БГНЕС

Над 1000 души протестираха пред гръцкия парламент след приемането на поправка, налагаща нов данък върху недвижимото имущество. Данъкът предизвика недоволство в Гърция, където над 70% от населението са собственици на недвижим имот. Освен това данъчните поискаха от гръците да осигурят документи за всеки деклариран от тях доход със задна дата от 1 януари 2011 г. От тази дата влиза в сила и намаленият необлагаем минимум от 5 хиляди евро. За надхвърлилите този минимум без документи е предвиден "наказателен данък"

Барозу иска нов данък за банките

Евроната без правителство засега, Гърция остава в нея

Дълговата криза е "най-голямото предизвикателство в историята" на ЕС, заяви председателят на Европейската комисия Жозе Мануел Барозу в реч пред Европейския парламент.

"Днес сме изправени пред най-голямото предизвикателство, което нашият съюз е виждал в историята си", заяви Барозу. Той допълни, че е не само "възможно", но и "необходимо" да се разреши "финансовата, икономическата и социалната криза", през която преминава в момента Европа.

Барозу призова за въвеждането на данък върху финансовите трансакции. "ЕК прие предложение за данък върху финансовите трансакции. Предлагам ви много важен законодателен текст", заяви Барозу на евродепутатите и допълни: "Време е финансовият сектор да даде своя принос за обществото". Той обяви, че през последните три години членовете на 27-членния блок са отпуснали помощ и са предоставяли гаранции в размер на 4,6 трилиона евро за финансовия сектор в резултат на глобалната криза през 2008 г. Очаква се данъкът да засегне покупката на акции и облигации. Ако той бъде въве-

Предложеният от ЕС данък върху финансовите трансакции ще бъде в размер от 0,1% за облигациите и акциите и 0,01% за дериватите, предаде ДПА, позовавайки се на източник от ЕС. Данъкът ще бъде въведен в целия ЕС от 2014 година, ако предложението бъде подкрепено единодушно. Въвеждането на налога ще ограничи спекулативните операции, надява се ЕК.

ден, което се очаква да стане след 2014 г., приходите от него ще бъдат между 30 и 50 милиарда евро годишно.

На предложението за такъв данък се противопоставят САЩ, някои страни от ЕС и най-вече Великобритания, която е дом на някои от най-важните финансови пазари в света.

Барозу де факто отхвърли предложението на Франция и Германия за създаване на правителство на еврозоната, ръководено от държавите, заявявайки, че тази функция трябва да се изпълнява от службите му. "Европейската комисия е икономическото правителство на съюза, поради това нямаме нужда от допълнителни институции", заяви председателят на ЕК. През август френският президент Никола Саркози и германският канцлер Ангела Меркел предложиха създаването на "икономическо

правителство" на еврозоната, което да помага за ръководенето на националните политики.

Те предложиха президентът на ЕС Херман ван Ромпой да застане начело на това правителство. Комисията обаче не е съгласна, тъй като смята, че този проект я маргинализира. За постигането на тази цел "повече от всякога се нуждаем от независимата власт на комисията. Правителствата не могат да постигнат това сами. То не може да се постигне и чрез преговори между правителствата", смята Барозу.

В годишното обръщение към Европейския парламент Барозу заяви, че Гърция ще остане член на еврозоната, но трябва да изпълни всички свои ангажименти за реформа изцяло и навреме. Той увери, че Европа ще продължава да подкрепя Атина. "Членовете на еврозоната обеща-

ха да се подкрепят взаимно и да проявяват солидарност към Гърция", каза той.

Барозу се обяви в подкрепа на създаването на еврооблигации, които според него ще са от полза след време за цялата еврозона. "След като еврозоната се сдобие с необходими инструменти за гарантиране както на интеграцията, така и на икономическата дисциплина, емитирането на общ дълг ще се смята за естествена стъпка, която ще е от полза за всички", заяви Барозу пред Европейския парламент. Той обаче постави условието "тези еврооблигации да бъдат облигации на стабилността". За тази цел еврооблигациите трябва да бъдат "създадени по начин, който възнагражда тези, които спазват правилата и сдържа тези, които не го правят", каза още председателят на ЕК. "Комисията ще представи възможностите за подобни облигации на стабилността в идните седмици", уточни Барозу. Някои от тези възможности ще могат да бъдат приведени в действие в рамките на съществуващия договор, а за други еврооблигации ще е необходима промяна на договора, каза още той.

Спряха преговорите между Белград и Прищина

Сърбия и Косово отмениха последния кръг от водените с посредничеството на ЕС преговори в Брюксел, след като белградската делегация се противопостави на планирания дневен ред. Това обяви Робърт Купър, който посредничел в преговорите от името на Европейския съюз. Купър посочи, че преговорите, които целят да изгледат практическото сътрудничество между Сърбия и Косово, ще продължат, "когато сръбската страна бъде готова да се ангажира отново".

Според дипломатически източник сърбите настоявали да бъде включен и въпросът за насилието в северно Косово. Обстановката на граничните пунктове в северно Косово "не е част нито от диалога, нито на отделни преговори със Сърбия", заяви Купър, който е специален съветник на европейския външен министър Катрин Аштън.

РУСИЯ ИЗСТРЕЛЯ НЕУСПЕШНО РАКЕТА

Прототип на нова руска междуконтинентална балистична ракета бе изстрелян неуспешно от северния космодрум Плесецк и скоро след това падна на негова територия. Пострадали няма. Това съобщиха оперативните служби в Архангелска област. Междуконтиненталната балистична ракета от пето поколение изчезнала от радарните екрани и след близо два часа била открита от хеликоптер на около 8 км от стартовата площадка.

ТУАРЕГИ БРАНЯТ КАДАФИ

Новите либийски власти знаят къде се крият Муамар Кадафи и някои от синовете му. Смята се, че полковникът се укрива близо до западния либийски град Гадамес, където бил под защитата на туарегите. Районът, в който се предполага, че се намира Кадафи, е близо до границата с Алжир. Предполага се, че един от синовете на Кадафи - Сейф ал Ислам, се намира в Бани Уалид, а друг от синовете му, Мутасим, в Сирт.

Забраняват бирата на новите шофьори

Новите притежатели на шофьорски книжки в ЕС не трябва да пият никакъв алкохол, преди да седнат зад волана, докато не натрупат 2 г. опит, предложиха евродепутати. Предложенията включват и получените повече от едно нарушение за шофиране в пияно състояние ще получават "алкохолни катинари", които ще се инсталират на колите им. Скоростта в населените места ще бъде намалена до 30 км/ч. Предложениято получи подкрепата на мнозинството депутати в ЕП.

Без снимки на мъртвия Осам

Американската администрация е на мнение, че публикуването на снимките и видеозаписите на убийствата от американски командоси Осам бин Ладен ще навреди на националната сигурност. Това заявиха юристите на Министерството на правосъдието на САЩ на съдебен иск, подаден от Джудишъл уоч, консервативна организация, която настоява за публикуване на снимките на основание на Закона за свобода на информация. ЦРУ разполага с 52 фотографии и видеозаписи на операцията, извършена на 1 май в Пакистан. Изображенията на мъртвия Бин Ладен са засекретени и няма да бъдат показани на обществеността.

Трусове люлеят Канарите

Петдесетина души, сред които и туристи, трябваше да напуснат къщите по склоновете на един от Канарските острови заради засилената сеизмична активност. От юли броят на земетресенията на малкия вулканичен остров Иеро в Атлантическия океан с близо 11 000 жители се увеличава, пораждайки опасения за предстоящо изригване на едноименния вулкан на острова. От 19 юли насам на острова са регистрирани 8000 труса.

Откриха „еликспир на младостта“

Хърватски учени откриха "еликспир на младостта" (ADR/HPE), представляващ антиоксидант от ново поколение. Продуктът, който ще излезе на пазара на 15 октомври, е смес от няколко основни и известни природни антиоксиданти, произлизащи от виното, гроздето, патладжана и зеления чай. След десетилетни изследвания е създаден продукт, който ще защитава клетките от стареене и ще запазва младостта и здравето.

Пожар унищожил известния концертен и спортен комплекс КБ Хален в датската столица Копенхаген. В него трябваше да бъде открит панаир на еротиката, но продукцията за изложението бе изпепелена

Свят САЩ и Европа са в рецесия?

Въпросът сега е дали се загава нова глобална финансова криза, обяви Нуриел Рубини

Икономиките на САЩ и на повечето страни от еврозоната са навлезли във фаза на рецесия. Това заявя известният американски финансов аналитик Нуриел Рубини.

“Според мен всички основни индустриални страни на Запада навлизат в етап на спад. Мисля, че и в икономиката на САЩ този процес вече е започнал. Затова говорят основните показатели. Във фаза на спад са и повечето страни от еврозоната, както и Великобритания”, твърди икономистът.

По думите му сега въпросът не е дали ще има повторна рецесия или не, а дали тази рецесия в западните страни ще е мека или ще прерасне в тежък спад и глобална финансова криза. “Отговорът на този въпрос до голяма степен зависи от това, което ще стане в най-скоро време в еврозона-

та, както и от способността на Евросъюза да оправя нещата”, каза Рубини.

Той отбеляза, че западните страни вече нямат особено много лостове за въздействие върху икономическото положение.

В началото на месеца Рубини прогнозира, че текущото забавяне на световната икономика води към времето за нова финансова криза. “Преди няколко месеца смятах, че ще има перфектна буря (нова глобална криза) през 2013 г.”, заяви тогава Рубини и добави: “Сега се зарежда нова икономическа слабост в САЩ, Еврозоната и във Великобритания. Така, че ние вървим към “двойна рецесия”, и то по-рано от моите първоначални очаквания”.

Междувременно германският финансов министър Волфганг Шойбле помоли Вашингтон да не

се меси в икономическата политика на ЕС, а да се съсредоточи върху решаването на собствените си икономически проблеми. Шойбле подчерта, че е много по-лесно да се дават съвети, отколкото да се взимат решения и че той с лекота лично би консултирал американското правителство, предаде АФП.

“Дори Обама и да мисли другояче, не смятам, че проблемите на Европа са причина за проблемите на САЩ”, подчерта министърът в изказване пред Европейската школа по мениджмънт и технологии в Берлин.

Според Франс прес това изказване на Шойбле е реакция на думите на Барак Обама, който заяви, че неспособността на Европейския съюз да се справи с проблема с гръцкия дълг “плаши света”.

Феминистки ще забраняват гумата госпожица

Френски феминистки призоваха за забрана на използването на обръщението госпожица (mademoiselle), защото била сексистка и унижителна. Две феминистки групи “Кучки пазачки” и “Осмелете се към феминизма” призоваха за изваж-

дането на думата от френския език. Според активистките обръщението засилва мачизма на мъжете, защото произхожда от думата девственица. Обикновено думата госпожица се възприема като комплимент, когато се използва от френските мъже,

тъй като показва, че смятат жената за млада и привлекателна. Двете феминистки групи поискана също така жените, които подкрепят каузата им, да настояват да се обръщат към тях единствено с “госпожо”. Френските феминистки от години

се противопоставят на използването на думата “госпожица”. През 1983 г. министърката за правата на жените Ивет Руди заяви, че тази дума е дискриминационна, а “Кучките пазачки” се противопоставиха на използването ѝ още през 2006 г.

ГЛОБИХА ФИНЛАНДИЯ С 69 МЛН. ЕВРО

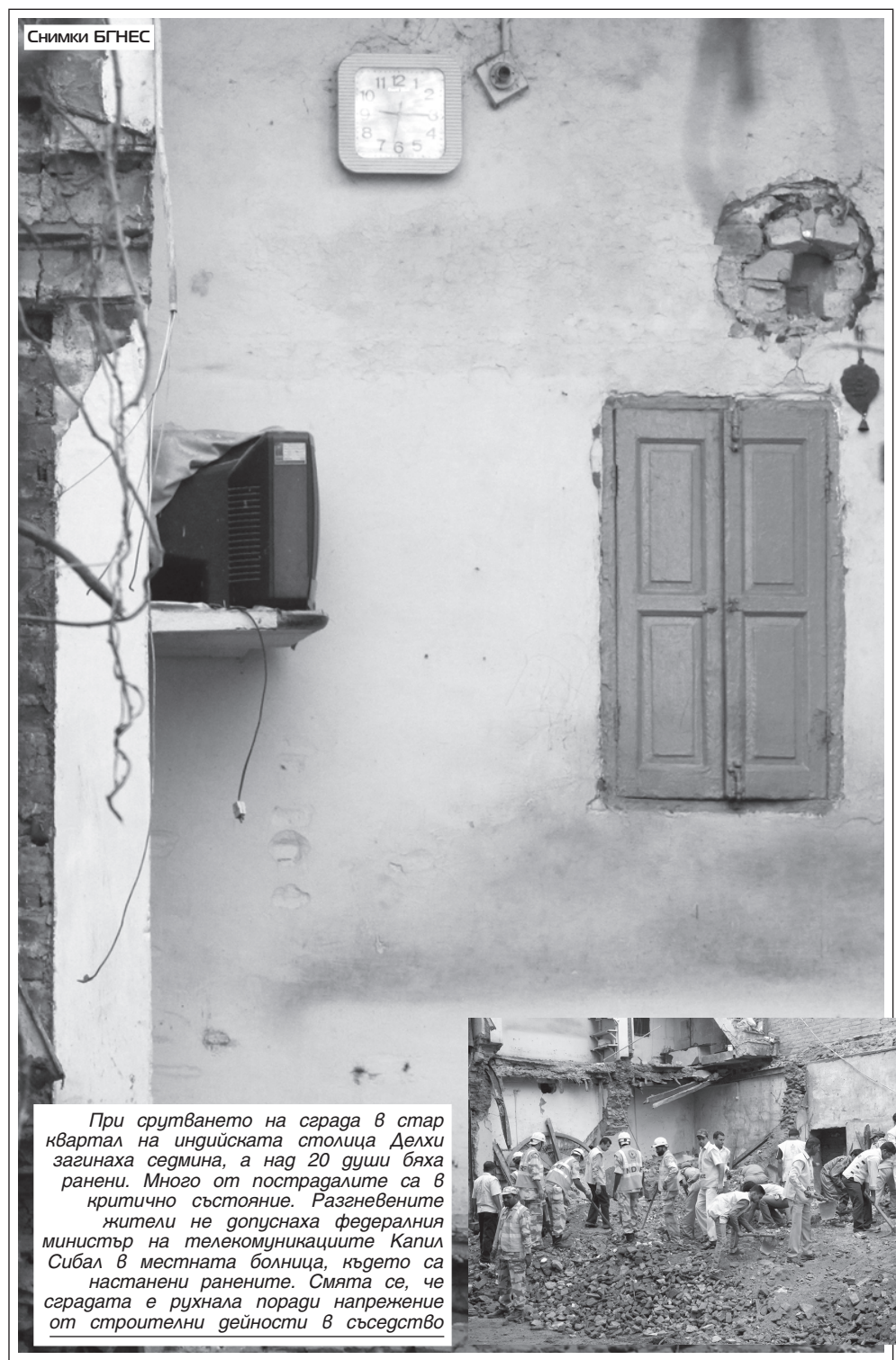
Финландия дължи на ЕС 69 милиона евро за лихви върху митнически такси за военно оборудване, което страната е внесла преди десет години. “Това е наказателна лихва, заложена в митническото законодателство на ЕС, която се е натрупвала през годините”, заявиха от финансовото министерство на Финландия. Сумите са дължими за придобиването на военно оборудване в периода 1998-2002 г., закупено от страни извън ЕС. Подобни нарушения са извършили Швеция, Дания, Гърция, Германия, Италия и Португалия. Тези страни са смятали, че нямат задължение да плащат митнически такси, тъй като европейското законодателство предвижда данъчни облекчения, когато покупката е важна за националната сигурност.

Китай пръв замърсител и на глава от населението

Въглеродните емисии на Китай на глава от населението може да надхвърлят тези на британците още догодина, сочат данните от нов доклад, цитиран от в. “Дейли Телеграф”. Прогнозата е поместена в документ, според който въглеродният отпечатък на страната расте много по-бързо

от прогнозираното. Комбинация от бум на развитието на инфраструктурата и разширяването на въглеродно замърсяващите индустрии след финансовата криза от 2008 г. катапултира Китай в редиците на развиващите се индустриални страни по отношение на въглеродните емисии

на глава от населението. Китай вече е изпреварил по този показател страни като Франция и Испания и при запазване на сегашната тенденция ще задмине САЩ по емисии на глава от населението още през 2017 г., сочат данните от проучването, спонсорирано от ЕК.

При срутването на сградата в стар квартал на индийската столица Делхи загинаха седмима, а над 20 души бяха ранени. Много от пострадалите са в критично състояние. Разгневените жители не допуснаха федералния министър на телекомуникациите Капил Сибал в местната болница, където са настанени ранените. Смята се, че сградата е рухнала поради напрежение от строителни дейности в съседство

Канада първа по репутация

Канада е страната с най-добра репутация в света, показват данни от американско проучване на 50 страни. Изследването на Института по репутация в Ню Йорк взема предвид “доверието, оценката, възхищението и добрите чувства на обществото” към всяка страна, както и оценката за качеството на живот, сигурността и вниманието върху околната среда.

Според отговорите на анкетираниите 42 000 души Швеция се нарежда на второ място след Канада, следвана от Австралия, Швейцария и Нова Зеландия. Япония е на 12 място, а Франция на 18-то. Тези страни получават добра оценка за стабилността на демократичния си

режим, БВП на глава от населението, активния начин на живот на жителите, добре развитата политическа система и неутралността им към международните политически вълнения.

Сигурността в страната е била от съществено значение при оценката на репутацията. Пакистан, Иран и Ирак заемат последните места в списъка от 50 страни, САЩ се нареждат по средата, а Китай е в дъното на списъка. Мексико, на 24 място през 2009 г., пада до 35 позиция. Гърция, Ирландия и Испания - три страни с голям дълг, също отстъпват назад, а икономическият гигант Германия минава от 16 на 11 място.

Готвят нова резолюция за Сирия

Великобритания, Франция, Германия и Португалия разпространиха нова проекторезолюция на ООН, осъждаща Сирия за репресиите срещу антиправителствените демонстранти. В новия вариант е отпаднал призивът за налагане на санкции на Дамаск.

В по-умерения проект се предупреждава, че в бъдеще може да бъдат наложени санкции, ако правителството на прези-

дента Башар Асад не спре военните операции срещу цивилни. Ако документът бъде приет от 15-членния Съвет за сигурност, в него ще се изразява “дълбока загриженост” от положението в Сирия и ще се настоява за незабавно спиране на всякакво насилие. Ако това не стане, Съветът за сигурност ще вземе “конкретни мерки, включително ще наложи санкции”, се казва в проекта. Миналия месец САЩ,

Великобритания, Франция, Германия и Португалия разпространиха проект за резолюция, призоваваща за санкции срещу Асад, влиятелни членове на семейството му и близки сътрудници. До гласуване обаче така и не се стигна. Русия и Китай, които имат право на вето в съвета, а също така Бразилия, Южна Африка и Индия се противопоставиха на предишния вариант с налагането на санкции.

ПРЕДСРОЧЕН ВОТ В СЛОВЕНИЯ ПРЕЗ ДЕКЕМВРИ

Президентът на Словения Данило Тюрк свика предсрочни парламентарни избори на 4 декември. Това ще са първите предсрочни парламентарни избори в страната след обявяването

на независимостта ѝ от СФР Югославия през 1991 г. Те се налагат, тъй като парламентът гласува вот на недоверие на правителството на премиера Борут Пахор миналата седмица.

Интервю

Пламен Димитров:

Срещу всяко посегателство - на война като на война

Интервю на Ева КОСТОВА

□ Г-н Димитров, да започнем с приоритети и искания за есен-зима 2011 г. на КНСБ.

- КНСБ прогнозира, че през тази есен ще има конфликтни точки, които, ако не могат да бъдат овладени, биха могли да доведат до нарушаване на социалния мир, до сериозни проблеми и протести. На няколко места има такива конфликтни области - на първо място политиката по доходите. Трябват ясни сигнали по тази политика, които ще започнат тази есен с договарянето между работодателите и нас, синдикатите, с подкрепата на министерствата и ведомствата. Целта е финансовото министерство да разреши в рамките на този бюджет всички икономии до края на годината да бъдат разплатени като допълнителни стимули на хората в материалното производство и в бюджетната сфера, плюс договаряне на параметрите за догодина - ново равнище на минимална работна заплата от 290 лв. от 1 януари 2012 г. или по-високо равнище по-нататък, примерно от пролетта на същата година. Заедно с това ще търсим ръст на всички заплати от сферите на бюджета, както и ръст на пенсиите, поне съобразен с ръста на инфлацията - около 10-ина процента за тези близо три години, в които не са пипани нито бюджетните заплати, нито пенсиите.

Настояваме най-накрая у нас да се въведе необлагаем минимум при доходите на физическите лица. Факт е, че потреблението през последните две години е свито между 15 и 20 на сто, а това в никакъв случай не е добре нито за хората, нито за икономиката ни. Очевидно е, че след като 3 г. доходите са замразени, че след като имаме над 10% инфлация, която набра скорост, няма как да няма аргументи с всякакъв характер, които да ни въоръжат с исканията за корекция на доходите.

□ Това ще бъде ли работеща политика по доходите, при положение, че все по-малко хора си намират работа и продължаваме да губим работни места?

- Няма такова противопоставяне и не трябва да има подобни тълкувания, каквито се опитват да правят някои от работодателите. Да, има известни икономически зависимости между заетостта и доходите, но това, което е важно, е, че ние не говорим за увеличение на калпак. В тези предприятия, в които има растеж в производството, в производителността на труда, добри показатели като цяло, продажби, износ - там могат да бъдат договаряни по-високи заплати. Където няма такива показатели, ще има и по-ниски ръстове, а някъде може и да няма увеличение на заплатите. Там приоритет трябва да бъде запазва-

ПЛАМЕН ДИМИТРОВ е роден на 20 септември 1963 г. в Русе. Завършил е техникум по електроника в родния си град и Висше военноморско училище "Н. Й. Вапцаров" във Варна. Работил е като корабен инженер в Български морски флот. По-голяма част от кариерата му е свързана с КНСБ, където от 1997 г. е вицепрезидент, а сега, между два конгреса след смъртта на г-р Желязко Христов - президент. Пламен Димитров има много специализации и квалификации в наши и чуждестранни висши училища, между които ПУ "Паусий Хиленгарски" и университета Madison в САЩ. Член е на Изпълнителния комитет на Европейската конфедерация на профсъюзите, както и на множество български и чужди комитети и съвети. Владее отлично английски и руски език. Женен, с едно дете.

нето на заетостта. Както е примерно във високото строителство - там трудно може да се договорят през есента по-високи заплати, това може да стане по-късно във времето. Затова не може да се противопоставят на едро нещата - по-високи заплати значи по-малко работни места. Не, не значи.

Като цяло не съм оптимист, че за следващата година ще имаме ръст на заетостта. Целта е запазване на работните места и увеличаване на доходите, защото икономиката няма да понесе повече растеж.

□ Къде по-конкретно се очертават конфликтните точки?

- В момента има такава ситуация - започват съкращения в БДЖ, които не са координирани с никого. Правят се списъци за съкращения на 1000 човека от 1 октомври т.г. в БДЖ и Национална компания "Железопътна структура". Няма как да допуснем това - независимо дали има или няма избори. Нас това не ни интересува, най-важно е какво става с хората. Ако има нещо, което се прави за тях, ние реагираме позитивно. Ако няма - на война като на война. Без да ни интересува как ще бъде изтълкувано. Синдикатите в железни-

ците взеха решение за започване на подписка за ефективни стачни действия, ако продължи подготовката или започнат съкращения без форма на диалог и партньорство. Ако продължава така, всички синдикати в

Правят се неща с всяване на страх у хората и срещу синдикатите с непозволенни средства

най-скоро време ще поискаме оставката на изпълнителния директор на БДЖ. Тези хора минават всякакви възможни граници.

□ Къде другаде има опасност от масови съкращения?

- То не са само съкращенията, които се правят арогантно, без диалог. Има нарушени трудовоосигурителни и синдикални права на работещите в някои облас-

Тази есен ще има конфликтни точки, които, ако не бъдат овладени, ще взривят социалния мир, твърди президентът на КНСБ

ти - неизплатени работни заплати, работа без трудов договор, неплащане на социални осигуровки, неправомерни уволнения, неспазване на законоустановеното работно време, неспазване на здравословни и безопасни условия на труд и др.

Правят се неща с всяване на страх у хората, в борба срещу нас, синдикатите, с непозволенни средства и т.н. В нарушение на маса закони и нормативни актове. От тази гледна точка, ако не се озапти изпълнителният директор на БДЖ от министър Ивайло Московски и вицепремиера Дянков, или даже от самия премиер, ще се взриви цялата система на БДЖ в най-скоро време, ще се взриви цялата държава по този начин. От това по-важно като политически ангажимент не може да има.

Конфликти има и в предприятията, в които се поемат ангажименти и не се изпълняват. Лично премиерът поема ангажимент за "Булгартабак" и ние получихме писмо от изпълнителния директор на Агенцията за приватизация, че заетостта в дружеството ще бъде запазена. Но неустойките по договора не са такива, каквито искаме, и това поражда напрежение, хората са готови за протест.

По отношение на концесията на пристанище Варна и летище София според КНСБ това не е пътят, по който трябва да минат тези предприятия. При тях има

възможности за публично-частно партньорство и за инвестиции, алтернативи, които да дадат възможност за инвестиции в двете дружества. Тези инвестиции трябва да гарантират, че двете предприятия ще работят на печалба и хората ще запазят своите работни места.

Проблем е и приватизацията на "Български пощи". Синдикалната федерация

на съобщенията към КНСБ обединява 80% от работещите там. Без икономическа обосновка и без да се съобразят с еврорективата за достъпна и социална цена на универсалната пощенска услуга, шестима народни представители от ПГ на ГЕРБ внесоха предложение за изменение и допълнение на Закона за следприватизационен контрол и изваждане от контролния списък за приватизация на "Български пощи" ЕАД. Ръководството на синдиката доскоро не вярваше в това, защото в програмата на ПП ГЕРБ при обсъждането ѝ в НДК, където присъствахме, изрично бе подчертано, че ГЕРБ няма да приватизират пощите.

Каква е истината и чии интереси представляват тези шест депутати на ГЕРБ, които предлагат приватизацията на пощите, питат с тревога 13-те хиляди работещи и техните семейства. И там синдикалните ни членове са решени да започнат да стягат редиците за борба. Опит имаме. В ЕС пощите не се приватизират. Няма как ние да сме спокойни. Не знам какво се прави в предизборна ситуация, може би някои очакват, че няма да реагираме...

Синдикатите са против всякакво посегателство - върху права на хората, върху действия, които не са координирани с нас и водят до съкращения, или до неясно бъдеще на ключови обекти в системата на транспорта, но не само там. Както и ако няма адекватни действия в най-важната сфера, за която говорихме - политиката по доходите. Това са може би най-важните приоритети, наред с много други, разбира се, които или ще се решат, или ще доведат до социални конфликти.

□ Новото преброяване на синдикатите на национално равнище ще промени ли нещо в дейността на КНСБ?

- Преброяването за нас не е проблем, готови сме да се брим по всяко време, но, ако някой си прави сметки, че ново преброяване ще направи синдикатите по-слаби, грешни. При работодателите също има някои неясноти.

□ И все пак, какви са очакванията ви за избори 2011?

- КНСБ има позиция за местните избори и за разлика от парламентарните ще изрази своето отношение към местната власт. Както към успешните кметове, които смятат да продължат своя мандат, така и към новите кандидати, които предстои да видим в много области на България. Стоим в повечето случаи на своята позиция и тя, уверявам ви, ще бъде шарена. Както и организацията ни е шарена, така и подкрепата ни няма да бъде концентрирана в полза на една или друга партия. Според оценката на нашите регионални структури. Има достойни кандидати от различни партии. Не го крием, това ще стане известно в близките дни и седмици, в листите на БСП и на ГЕРБ ние сме предложили не много, но определен брой наши активисти, и очакваме да бъдат избрани за съветници в определени градове. Те ще бъдат афиширани като синдикалисти в листите на двете основни партии, а може би ще има и други в листите на малки местни коалиции, както и самостоятелно издигнати кандидати по места. Но за това малко по-нататък, когато набере скорост самата кампания. Сега може би е малко рано.

Общество

АЛЕКСАНДЪР СИМОВ

“Сега ние ще работим, пък другите държави нека си палят градовете, да си създават проблеми. Ние нашия ред сме си го минали, сега трябва да правим пречиствателни станции, магистрали, зали, земеделие и културен туризъм.” Тези лъчезарни думи, които описват светлото бъдеще, принадлежат на премиера Бойко Борисов. В средата на август министър-председателят с леко сърце коментираше бунтовете в Англия и беше убеден, че в България такова нещо не може да се случи. Очевидно Бойко вече никога няма да може да спечели конкурс за политически анализатор на годината. Месец и нещо по-късно България пламна по неподозирания начин. А заради очевидното безсилие на МВР справедливият гняв на хората срещу един самозабравил се барон бе подменен от мълилката на ксенофобските изцепки, етническото противо-

Анатолий СТАНКУЛОВ

Звездоброец

Бъдеще невъзможно

поставяне и откровения фашизъм.

Днес изявлението на Борисов отпреди месец и половина звучи като черен виц. Защото се вижда, че бунтовете не са останали назад. България пламна и вероятно причина за това е част от отровното минало, в което можем да открием твърде много затворени очи на държавници, твърде много корупция и прогноли отвътре държава, която съществува единствено като декор.

Буафорията бе забелязана и от чуждестранната преса. Вестниците по света обрнаха поглед към България и в

техните заглавия “звучат” доста силни шамари. “Властта е парализирана”, пише “Российская газета”. “Ню Йорк таймс” публикува дълъг репортаж как полицията ни трябва да пази ромските махали нощем, за да спаси хората от тормоза на фашизирани групи, които искат да палат и бият.

Тези журналистически статии и заглавия поставят големия въпрос за отношенията на България със света. Винаги ни забелязват с лошото. А властта у нас положи немалко усилия да се изстреля в епицентъра на западното внимание. Финансовият министър Симеон Дянков (забеляз-

вате ли, че откакто стана драмата в Катунца той се е покрил като Бин Ладен в пакистанско предградие) няколко пъти гръмко обяви, че сме по-добре от САЩ и че дори трябва да ги учим как да се справят с кризата. Уви, българското икономическо чудо не бе забелязано и нито един световен икономист не написа възторжена статия за мозъчния блясък на Дянков. Премиерът обяви наскоро, че България е рай за инвеститори, а световната преса пак позорно замълча и не отрази сензационния факт.

Какво да се прави - вестниците по света оче-

видно са научени да не се връзват на политически балони, а да гледат безпощадните факти. В красивия свят на думите България е чудо, модел и направо университет за живот. В потискащия свят на фактите се виждат етническа омраза, смазани от коли младежи, самозабравили се богаташи, феодално съществуване на цели общности, подпалени къщи, расистки лозунги и държава, която стои паралитично втръпчана в хаоса, без да знае какво да направи.

Ех, почнахме хубаво със слънчевите думи на премиера. Какво хубаво бъдеще описахме те!

Бъдеще невъзможно.

Жалейка за мола

РАЛИЦА НИКОЛОВА

Шок и ужас разтреса родния бизнес след една новина, долетяла вчера от Лондон. България изоставя сериозно по строеж на молове в света и вече е на далечната... 13-а позиция. През 2010-а сме били на почетното пето място, а днес...

Жални нотки се прокрадваха из всички медии, решили да ни стресират с тежката новина.

Залезе още един повод за гордост на Б.Б. Миналата година той режеше ленти на молове през няколко месеца. А днес - снима се само пред пътни отсечки и комплекси за голф. При това няма как да се похвали нито с пето, нито с тринадесето място в строежа на магистрали. Въпреки че с “тия две ръце” работи за асфалтовото бъдеще на родината.

Жалят за моловете хората, това е ясно. Или поне подобно внушение се опитаха да направят повечето медии във вчерашния ден. Накрая бодряшки заключиха, че застоят е заради кризата, но догодина ще наваксаме изоставането.

Чудно защо из медийното пространство не се

прокрадват такива жалейки за челното място на страната ни по инфаркти и инсулти в Европа. Защо никой дори не си прави труда да изчисли къде сме по строеж на детски градини или болници? Да споменаваме ли паркингите и парковете? Или доходите? А детската смъртност и загиналите на пътя? Пенсионерите, които преживяват с по-малко от евро на ден?

Тези класации остават неизвестни. И да ги има, не се съобщават. Може би, за да не ни стресират допълнително и да не ни презасищат с ненужна информация. Най-вероятно, за да не заемат ефирно време и в новините да има достатъчно пространство за лентичките и първите

копки. И за Б.Б. който едва ли се интересува от подобни подредби. Но със сигурност знае наизуст класирането във футболното ни първенство. Както и броя на лентичките, които е напъхал в джобовете си.

Едва ли Б.Б. знае, че в цивилизованите европейски държави качеството на живот в големите градове се измерва не с броя на моловете, а с броя на парковете и зелените площи. И че наскоро един от областните центрове на България си спечели прозвището “градът на празните молове”.

Все пак остава ни малко утешение. Жалейката е за мола, дано скоро не жалим за празни училища.

Датума

29

www.duma.bg

СВЕТОВЕН ДЕН НА СЪРЦЕТО. Провежда се от 2000 г. по инициатива на Световната федерация на сърцето, подкрепена от СЗО, в партньорство с ЮНЕСКО и др. международни организации. Мотото на световния ден през т.г. е “Един свят, един дом, едно сърце”.

1650 - В ЛОНДОН Е ОТКРИТА ПЪРВАТА В СВЕТА БРАЧНА АГЕНЦИЯ. Основател е англичанинът Хенри Робинсън. Службата за адреси и срещи служела на дамите и господата за намиране на решения на правни въпроси. Основателят ѝ бил писател по религиозни и политически въпроси, както и непоколебим парламентарист, който ратувал за свобода на съвестта и се противопоставял на цензурата. Пуритан, Хенри Робинсън стриктно съблюдал службата да не толерира безнравствено или неуместно поведение.

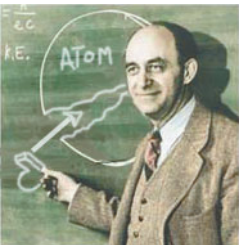
1765 - РАЖДА СЕ КАРЛ ЛУДВИГ ХАРДИНГ, НЕМСКИ АСТРОНОМ (УМИРА 1834 Г.). Открива астероида Юнона - един от най-големите в основния пояс, с диаметър от 234 км, и още три комети. Публикува Atlas novus coelestis - звезден каталог със 120 000 звезди. Кратерът Хардинг на Луната е наречен в негова чест, както и астероидът Хардинг.

1829 - СЪЗДАДЕНА Е ПЪРВАТА СЪВРЕМЕННА ПОЛИЦИЯ В СВЕТА. Началото на Metropolitan Police в Лондон, известна още като Скотланд Ярд - името на улицата, на която се е намирала първоначалната сграда на полицията, поставя Робърт Пийл - британски политик, два пъти министър-председател. Днес главната квартира на лондонската полиция е разположена в Уестминстър. В нея работят 27 000 човека, които отговарят за територия от 787 кв.км и население над 6 млн.

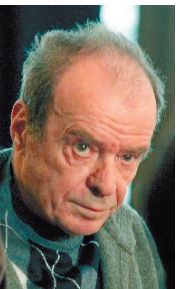
1901 - РАЖДА СЕ ЕНРИКО ФЕРМИ, ИТАЛИАНСКИ ФИЗИК (УМИРА 1954 Г.). Основните му изследвания и постижения са в областта на атомната и ядрена физика, статистическата механика, космическата физика, физиката на високите енергии и астрофизиката. Той е един от основоположниците на квантовата механика. В построения от него първи ядрен реактор осъществява първата верижна реакция.

1954 - СЪЗДАДЕН Е CERN - ЕВРОПЕЙСКАТА ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА ЯДРЕНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ. 12 страни подписват конвенция за учредяването ѝ. България се присъединява през 1999 г. Най-голямата в света лаборатория по физика на елементарните частици е разположена на границата между Франция и Швейцария, западно от Женева. Основната функция на CERN е да осигури поддръжката на няколко ускорителя и друга апаратура, необходими за изследвания в областта на физиката на елементарните частици.

2008 - УМИРА КОНСТАНТИН ПАВЛОВ, ПОЕТ И КИНОСЦЕНАРИСТ (Р. 1933 Г.). Оригинал творец със силно влияние върху модерната българска поезия и култура. Стиховете му са преведени на френски, английски, испански, немски, полски, руски, сърбохърватски, унгарски и др. езици. По негови сценарии са създадени едни от най-известните експериментални български филми - “Чуй петела!”, “Нещо във въздуха”, “Съдбата като плъх” и др. Носител на редица престижни награди.

Русия и България

СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ
С РОССИЙСКАЯ ГАЗЕТА

РОССИЙСКАЯ
ГАЗЕТА

ДУМА

МИХАИЛ ЖВАНЕЦКИ:

Мъжът е стопанин само на това, което е върху него. Това са чорапите и обувките. Точка.

СТР. 03

ОНИЖКА ВИКТОР ВАСЕНИН. РГ

Стари приятели, нови хоризонти

ЧЕТВЪРТЪК, 29 СЕПТЕМВРИ, 2011

Ноти от Червения площад

ОНИЖКА АРКАДИЙ КОУБЯКОВ. РГ

Международният фестивал за военна музика „Спасская башня“ отново събра в Москва повече от 35 000 зрители за демонстративните изпълнения на подразделенията от почетната охрана на държавните глави и на во-

ещи военни оркестри от различни страни. Фестивалът започна възвръщането на традицията за изпълнения на военни оркестри на открито през 2006 г. От 2009 г. фестивалът се провежда на Червения площад и се на-

рича „Спасская башня“ (Спасската кула). Днес това е мащабно музикално и театрално представление пред кремълските стени, на което звучи военна музика, анимирана с лазерни и пиротехнически ефекти.

Избори Социолозите оцениха доверието на руснаците към депутатите

Гражданите искат различна Дума

Президентът Дмитрий Медведев подписа указ за провеждането на избори за Държавната дума. Вотът ще се проведе на 4 декември т.г.

МАКСИМ ИВАНОВ
КОМЕРСАНТ

Както показва допитването на социолозите от „Левада – център“ (анкетирани са 1600 души от 130 населени места в 45 региона на страната, статистическата грешка е не повече от 3,4%), оценката на гражданите за дейността на Държавната дума продължава да е сравнително ниска: едва 33,2% от потенциалните избиратели „одобряват“ работата на долната камара на парламента, като в същото време 66,8% се отнасят към нея с неодобрение. Въпреки това болшинството от гражданите

(64,5%) отговорят положително на въпроса трябва ли съставът на Държавната дума да се обнови: 38,2% желаят законодателният орган „съществено да се обнови“, а 26,3% направо искат депутатският състав „изцяло да бъде сменен“. Само 9,5% желаят съставът „практически да остане такъв, какъвто е сега“. Много от анкетирания биха желали да видят в Думата опозиционери, които „не са от системата“ – Борис Немцов (15,9%), Гари Каспаров (19,8%), Владимир Рижков (19,9%) и Михаил Касянов (12,1%). Но гражданите не вярват, че тяхното становище ще бъде отчетено. Очаква се основните нарушения да бъдат от вида: „натиск на местните власти върху избирателите с цел гласуване за определена партия“ (така смятат 25,9%), прила-

Оценката на гражданите за дейността на Държавната дума е сравнително ниска

гане на „мръсни“ техники (22,9%), различен достъп на различните партии до средствата за масова информация, подкуп (по 20,6%) или преднамереност на телевизиите при отразяването на кампаниите (19,3%).

От предстоящите федерални избори в една или друга степен се интересуват 39,7% от руснаците, а за 54% от гражданите те не представляват интерес. Една трета от гражданите (31,8%) направо считат, че на Русия не ѝ е нужна Дума, а „жи-

вотът в страната със същия успех може да бъде организиран с президентски укази“. Тъй като Думата не е самостоятелна, съответно такава е и степента на доверие към нея – заяви за „Комерсант“ заместник-директорът на „Левада – център“ Алексей Гражданкин. По думите на социолога, доверието към законодателната власт винаги е по-ниско, отколкото към изпълнителната и отношението на гражданите към политиките от Думата е скептично, защото те „говорят, но нищо не вършат, за разлика от изпълнителната власт“. „При съществуващата система на взаимоотношения и Думата, и партиите не играят съществена роля“, казва Гражданкин.

ОШЕ ПОТЕМАТА НА СТР. 5

Горива Прирастът ще бъде осигурен от независими производители

Нови рекорди в добива на нефт и газ

Според Министерството на икономическото развитие Русия може да постави нов рекорд в добива на газ още тази година.

ЕЛЕНА МАЗНЕВА
ВЕДОМОСТИ

Данните на международните експерти сочат, че две години поред Русия отстъпва на САЩ световното лидерство по добив на газ. Но тази година трябва да стане рекордна за Русия: производството на газ ще достигне 671 милиарда кубически метра, гласи новата прогноза на Министерството на икономическото развитие. Това е с 3,4% повече от миналата година и почти с 1% надхвърля предишния исторически максимум (665 милиарда кубически метра през 2008 г.). А според базовия сценарий на министерството, през 2014 г. руският добив на газ може да достигне 741 милиарда кубически метра.

Както се очаква, основният прираст ще бъде осигурен от независимите производители на газ. Прогнозата за добива на „Газпром“ почти не се е изменила, отбелязва представител от министерството. Оценките за „Газпром“ действително съвпадат с прогнозата на компанията от юни: „Газпром“ може и след три години да не подобри собствения си рекорд от 1993 г. за добив на 578 млрд куб. м. Оценките на министерството обаче гласят, че останалите производители ще актуализират буквално всяка година своите максимуми.

Действително независимите производители, особено „Новатек“, изтласкват „Газпром“ от вътрешния пазар, отбелязва

анализаторът от „Тройка диалог“ Валерий Нестеров, като при това „Газпром“ явно залага на износа и не „воюва“ за продажби в Русия. „Ние се надяваме, че своевременното въвеждане в експлоатация на експорториентираните проекти на „Газпром“, например „Северен поток“, ще позволи на корпорацията съществено да укрепя позициите си на външните пазари, а ние на свой ред ще се стремим да увеличим добива и доставките за растящия руски пазар“ – заяви през май ръководителят и съсобственик на „Новатек“ Леонид Михелсон. Прогнозата за добив на нефт

Тази година трябва да стане рекордна – производството на газ ще достигне 671 млрд куб. м

също е завишена. Новата оценка на Министерството на икономическото развитие за тази година е 509 млн. т. (срещу 505 млн. през април), а за 2012–2014 г. – 510 млн. (вместо 505–506 млн.). Прогнозата за петрола също е преразгледана, като се отчитат резултатите за седмте месеца, отбелязва представител от министерството. През тази година добивът ще бъде подпомогнат от благоприятната ценова конюнктура, а също така и от ръста на производството в находищата Ванкор и Талакан, в Уватската група и в рамките на проекта „Сахалин-1“. А през 2012–2014 г. добивът ще бъде стабилен, като се имат предвид стимулите, създавани от данъчните нововъведения.

ОНИЖКА РЕУТЕРС/ЮСТОК-ФОТО
Русия очаква рекордни добиви на нефт и газ

ЧЕТЕТЕ В СЛЕДВАЩИЯ БРОЙ:

КЪДЕ ИЗЧЕЗНА РУСКИЯТ ЧЕРЕН ХАЙВЕР И НАКЪДЕ ОТПЛУВА РУСКАТА ЕСЕТРА?

Енергетика „Роснефт“ и „Ексон мобайл“ подписаха договор за сътрудничество

„Роснефт“ се промъкна в Америка

Според анализаторите, сътрудничеството с американците е по-изгодно дори от осъществения алианс с ВР.

КИРА ЛАТУХИНА
РУСИЯ И БЪЛГАРИЯ

Руският премиер Владимир Путин се среща с ръководството на „Ексон Мобайл“ – един от световните лидери на петролния пазар. В присъствието на правителствения ръководител „Роснефт“ подписа споразумение за стратегическо партньорство с тази компания.

„Очаква се работата да бъде интересна, мащабна. Безусловно, събитието ще бъде позитивно възприето от световните енергийни пазари, защото се откриват нови хоризонти: работа на една от водещите световни компании, каквато е „Ексон Мобайл“, на руския стратегически шелф и на дълбоководния шелф“ – заяви Владимир Путин.

Дори той бе впечатлен от мащабите на инвестициите: „Страшно е да се произнасят такива числа. Преките инвестиции могат да достигнат от

Именно такава е първата в света морска лежухостойчива нефтена платформа – оставена в Арктика

200 до 300 милиарда. Ако се отчете благоустройството на териториите и инфраструктурата, те могат да достигнат и 500 милиарда долара, изчисли Путин.

Споразумението предвижда съвместна работа не само на

шелфа и на други участъци, но също така и създаването на Център за арктически изследвания, както и подготовка на кадри и работа с финансови институции. „Ексон Мобайл“ е лидер в работата на сложните арктически ширини, притежа-

ва уникални технологии. Премиерът бе поразен: „Вашата платформа в Канада може да понесе удар от айсберг, тежак 1 милион тона“. За „Роснефт“ също се откриват добри перспективи: тя получава възможността да работи на обектите

на компанията в САЩ, в Мексиканския залив, Тексас, а също така да участва в редица съвместни проекти в трети страни.

Президентът на „Ексон“ Рекс Тилърсън нарече събитието историческо за отношенията между двете компании, които датират от 16 години. Като благодари за правителствената подкрепа към алианса, бизнесменът заяви: – Ние високо оценяме усилията, които правителството полага за подобряване на данъчния режим. Това ще се отрази благоприятно на инвеститорите... – Само от една платформа, на която работите, вие откривате 13 хиляди нови работни места. Този факт вече сам говори за себе си – заключи Владимир Путин. Вицепремиерът Игор Сечин уточни пред журналистите, че предложението на „Ексон“ е значително по-добро от това на ВР и от това на други лидери от петролния и газовия сектор, а и нивото на сътрудничество е съвсем друго – не проста размяна на акции, а участие в реални проекти, подчерта той.

Гледна точка Сменят ориентирите на руските борси

Нова азбука за пазара

Най-голямо влияние върху котировките на руския фондов пазар оказват събитията в САЩ, а не в Русия...

АНАСТАСИЯ ДУЛЕНКОВА
АЛЕКСЕЙ ЧИЧКИН
РУСИЯ И БЪЛГАРИЯ

До такива резултати стигнаха анализаторите на Московския фондов център. За да обърнат вниманието на инвеститорите към вътрешнополитическата и икономическата ситуация, фондът, съвместно с Изследователската група ЦИРКОН разработи „индекс на политическото напрежение“ (ИПН).

Според замисъла на експертите, той ще показва „потенциала

Индексът на политическото напрежение се намира в равновесие

на сериозните изменения в страната, смяната на политическото статукво, измененията в структурата на „политическото пространство“. Експертите определиха 10 фактора, които оказват най-голямо влияние върху политическото напрежение.

Резултатите от допитването сочат, че лидер е корупцията. Следват остротата на междуетническите противоречия, икономическите проблеми, степента на социалното разслоение и на „сивотата“ на икономиката.

Днес „студеният“ индекс на политическото напрежение е 54, а „горещият“ 63. Това означава, че на практика той е в равновесие. ИПН се измерва по столбна скала, аналогично на скалата с градусите по Целзий: 0 – замръзване, 100 – кипене. Индексът ще бъде актуализиран два пъти месечно.

25 процента недоверчиви

Всеки четвърти руснак мисли, че в живота има ситуации, когато може да не плаща данъци. До такъв извод са стигнали социолозите от фонда „Обществено мнение“. Анкетата е показала, че основен мотив да се плаща, по мнението на хората, остава страхът от наказание. Обяснението за немалкото количество потенциални нарушители се крие на първо място в усещането на редовия руснак, че той много трудно вижда примери на осмислено изразходване на своите пари. Едновременно с това той вижда лоши пътища, полуразрушени медицински учреждения в провинцията и училища, които не винаги са на нужното високо ниво...

ЧУЖДИТЕ МЕДИИ ЗА РУСИЯ

THOMSON REUTERS

МЕДВЕДЕВ ОБВИНЯВА ОССЕ

ВЕЛИКОБРИТАНИЯ

Президентът на Русия Дмитрий Медведев обвини Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа в прилагането на двойни стандарти и в опит да влияе на вътрешните работи на някои от постсъветските страни. Медведев даде да се разбере, че той възприема негативната оценка на ОССЕ за изборите в Русия и в други бивши съветски републики като средство за подкрепа на опозиционните сили в тези държави. Същото мнение споделя и Владимир Путин.

В ПРЕВОД НА ВОЕНЕН ЕЗИК

ИСПАНИЯ

Руски специалисти и представители на Атлантическия съюз разработиха „Речник на термините за сътрудничество Русия – НАТО“. Речникът се състои от две части, всяка от която съдържа по около 7 хиляди термина. Той обхваща различни области от сътрудничеството между Русия и НАТО, включително борбата с тероризма, военната реформа и противоракетната отбрана. Изданието трябва да замени „Речник на военнополитическите термини Русия – НАТО“, издаден през 2001 г.

СИЛИКОНОВАТА ДОЛИНА НА РУСИЯ

США

Целта на този проект, който се осъществява в Подмосковието, е да бъде конкурент на американския отрасъл на високите технологии посредством създаването на „иновационен град“, вкарването на милиарди инвестиции и откриването на университет по подобие на Станфорд. Ще бъде реализирана програма за подготовка на предприемачи от Русия, а също така от САЩ, Германия, Финландия и други страни, които ще могат да започнат бизнес „от нула“ на развиващи се пазари.

ПАРИ ЗА ЦЕНТРАЛНА АЗИЯ

США

Русия е готова да инвестира „стотици милиони долари“ за реализацията на проект за изграждането на електропроводи и газопроводи в Централна Азия, заяви руският президент в столицата на Таджикистан, Душанбе. Пакистан, Афганистан и Таджикистан „приветстват руския интерес“ към проекта за изграждане на газопровод през тези страни до Индия. Също така в съвместното заявление прозвуча призив за ускоряване темповете на строителство по проекта CASA-1000.

THOMSON REUTERS

ИНТЕРНЕТ – СВОБОДНА ЗОНА

ВЕЛИКОБРИТАНИЯ

Съвременната държава не трябва да ограничава свободата в интернет. Това заяви руският премиер Владимир Путин в желанието си да разсее опасенията относно възможни опити за потискане на инакомислието. Той ясно даде да се разбере, че държавата технически има възможността да ограничи свободата в интернет, но отбеляза, че такава стъпка би била неправилна: „Винаги може да бъде осъществен контрол, но въпросът е в това дали държавата има право да се намесва“.

ФОТОФАКТ

СНИМКА: GETTY IMAGES/ФОТОБАНК

БРОНЯТА Е ЗДРАВА

В Нижни Тагил се проведе 8-то изложение на въоръжения, военна техника и боеприпаси „Руско изложение на въоръжения. Нижни Тагил - 2011“. Показано бяха бойни стрелби от различни видове оръжия.

НЕ БИВА ДА СЕ "ПОГРЕБВАТ" РУСКИТЕ ДОГОВОРИ

→ **Михаил Маргелов**
СЕНАТОР

Вълненията в Либия предизвикаха гражданска война. Кадафи настрои срещу себе си и световната обществено, и арабския свят. Той никога не е бил лидер на арабския свят, независимо че искаше да стане такъв. Резолюция 1973 на Съвета за сигурност на ООН бе приета под влиянието на Лигата на арабските държави. Съдейки по всичко, САЩ нямаха желание да се захватат с поредната война. С това се обясняват и позициите на Русия и Китай, които „оставиха да премине“ този документ: бе взето предвид мнението на арабите.

Днес, след рухването на режима на полковника, политици и експерти резонно заговориха за бъдещето на Либия. Предполагам, че ситуацията в тази страна не се отличава с особена яснота, и все още е трудно да се направят някакви обосновани прогнози какво и за колко време там ще се случи. Успоредно с това вече започна да се говори за това кой в нова Либия ще получи икономически преференции, преди всичко в петролната промишленост. И се появиха мнения за това, че Русия, за разлика от западните страни, има минимални шансове за възстановяване на довоенните търговско-икономически отношения с Либия. Предполагам, че тези мнения са преждевременни. Да се правят прогнози на още гореща почва е съмнително занятие – бунтовниците са в еуфория, все още нямат правителство, което да решава въпросите на икономическото сътрудничество и да определя като цяло външната политика. И ако това правителство оцени

Романтиката ще бъде сменена от прагматизма – правителството ще сегдне зад калкулаторите

ситуацията трезво, то няма да има основания да прекратява сътрудничеството с Русия. Разсъжденията за това, че официалната позиция на Русия по отношение на Кадафи и неговия режим не е била толкова твърда, колкото на САЩ, Франция или Италия, не отговарят на действителността. Макар Русия обикновено да се въздържа от „резки движения“ по отношение на арабския свят и Големия Близък изток като цяло, в случая с либийската криза тя се намираще в едно русло с държавите от „осмицата“. Това мое мнение обосновавам с моите впечатления от срещата на върха на „осмицата“ в Довил.

В състава на „осмицата“ Русия

подкрепи „арабската пролет“. Руският подпис стои върху документа, с който „осмицата“ е предупреди Сирия за необходимостта от реформи. Русия бе солидарна с членовете на „осмицата“ за това, че Кадафи трябва да подаде оставка. Още повече, на Русия бе предложено да е посредник между бунтовниците и официалното правителство на Либия. Това бе прието и придоби форма на президентско поръчение, по силата на което аз посетих Бенгази и Триполи през юни. Тогава разбрах, че ожесточението между страните е огромно. И в Триполи, и в Бенгази не искаха и да чуят за мирни преговори. Между другото, на всички нива на срещите в Бенгази, влиятелни опозиционери ме уверяваха: след като дойдат на власт, те ще съхранят всички търговско-икономически споразумения и договори с Русия. Сега главната задача на опозицията е да достигне до единство в своите редици, от това зависи целостта на самата Либия. Ако това се получи, ро-

мантиката на победите ще бъде сменена от прагматизма на ежедневната работа – на правителството ще му се наложи да вземе в ръце калкулаторите.

Русия се връща в Северна Африка без идеологически предразсъдъци, а изключително на основата на взаимната изгода. И довоенните договори са подписани именно на тази основа. Новото либийско правителство ще се окаже в условия, при които ще стане актуална преценката на загубите и резултатите от стопанската дейност, а не приноса на една или друга страна за победата над Кадафи.

Така, както това направиха иракските власти, в резултат на които нашите компании не останаха с последните парченца. А Русия все пак бе сред тези, които открито се изказаха срещу агресията на САЩ в Ирак.

Авторът е председател на международния комитет на Съвета на федерацията

КОЙ СЕ БОИ ДА СЕ ЯВИ НА ИЗПИТ

→ **Виталий Дымарский**
ПОЛИТОЛОГ

Единният държавен изпит (ЕДИ), въведен в Русия през 2001 г. като експеримент, след това се утвърди като задължителна норма в родното образование, но обществото така и не достигна до консенсус относно ефективността на нововъведението. По точно, не даже обществото, а общността. Аз имам предвид педагогическата общност, която настрои и себе си против тази форма за проверка на знанията, и същевременно наплаши родителите и учениците.

Трябва да се каже, че не всички се изплашиха. При всички положения миналото лято, когато разпитвах абитуриентите от един много престижен московски ВУЗ за тяхното отношение към ЕДИ, аз с радост се убедих, че практически всички оценяват положително изпита под форма на тест. При това, повече привърженици имаше сред младежите, пристигнали в Москва от други градове и селища. Защото е ясно, че ЕДИ изравнява шансовете на столичната и провинциалната младеж. ЕДИ се превръща в един вид социален асансьор – позволява да получат образование тези, които преди това не бяха допускани в този асансьор по причини от различен характер – географски, имуществени, етнически...

В столицата се появи остър дефицит от места в университетските общежития. Това означава, че сред постъпилите има повече провинциалисти, отколкото през предишни години. Просто казано, ЕДИ позволява да получат образование тези, които преди това не бяха допускани в този асансьор по причини от различен характер. С това предимствата на ЕДИ не се изчерпват. Той допринася за интеграцията на страната в единното европейско образователно пространство на база-

та на така наречения Болонски процес, към който Русия се присъедини през 2003 г. Практическата полза от това се заключава в конвертируемостта, взаимното признаване на дипломите, което ще избави сънародниците ни от необходимостта да доучват и да доказват своята професионална подготовка извън границите на Русия. В САЩ, Швейцария, в основните страни от Европейския съюз, в Китай, от когото ние искаме да взимаме пример, и даже при нашите съседи от Украйна и Казахстан успешно се прилагат аналози на руския ЕДИ.

Но значителна част от нашия роден преподавателски състав не желае да признае ЕДИ, като строго застава зад своите интереси. Та нали новият изпитен формат отстранява педагозите на вузовете от кандидатските изпити и практически ликвидира частните уроци, от които учителите отдавна и успешно се хранеха.

Уви, в нашите глави са се заселили упорито възродени днес изкопаеми от съветската система с нейната липса на инициатива, паразитизъм и туеядство, с опекуството на държавата. Неслучайно в гражданското общество отдавна се е затвърдил мнението, че „реформите – това е когато на правителството му е добре, а на останалите им е зле“. За това, разбира се, вина имат и самите реформатори, които неведнъж със своите неумели и негласни действия докарваха преобразованията до задънена улица. Но дори честите нарушения на Правилника за движение по пътищата не означават, че трябва да се отменят самите тези правила. Същото важи и за ЕДИ.

Докато всяка реформа е плашила, страната няма да стигне далеч по пътя на модернизацията. Все така ще си викаме „Напред, Русия“, а ще вървим назад...

Авторът е наблюдател във вестник „Российская газета“

НЯКОЛКО ЗАБЕЛЕЖКИ ЗА БЪРЗОТЕЧАЩИЯ ЖИВОТ

→ **Михаил Жванецки**
ПИСАТЕЛ

Ужденците купуват у нас това, което гори: водка, нефт. По принцип ние сме различни, затова не ни върви разговорът. Америка е като красива, съблазнителна и богата жена. Всички я искат, но е трудно да я завоюваш. Един мой познат веднъж им писа: „Аз много харесвам експлоатацията на човек от човека. Не може ли да ми помогнете да замина?“ Хората бяха готови на всичко, само да стигнат до САЩ. Америка е рай. Но сувор и полицейски рай. Всеки полицай е въоръжен и трябва да се подчиниш от първия път на заповедта да се разкрачиш, а знаете ли, колко ужасно е това за един мъж! Ти се разкрачаваш, слагаш ръцете на капака на автомобила и слушаш

в тази поза, какво той ти казва...

Друга особеност, която ме поразява, е, че американската полиция директно отказва да се занимава с дела за квартирни кражби. Това не ги интересува, те не се занимават с това. Ако се страхуваш, че някой ще те ограби или разбие къщата, то си правиш застраховка, полицията си има по-важна работа. Тяхното общество въобще не прилича на нашето. Мои близки приятели-семеина двойка си мислеха, че в родината трябва да бачкаш, а в Америка направо гребеш милиони. Отидоха там и се оказа, че там трябва да бачкаш, а тук хората гребат милиони.

Крадецът трябва да лежи в затвора и, разбира се, не сам. Много трябва да лежат в затвора. При нас засега лежи само един. Чинovníкът трябва

Ти не трябва да искаш, ти трябва да получаваш и да плащаш

да бъде отделен от всякакъв вид производство. Ученият и науката трябва да са отделени от чиновника. Телевизията трябва да е отделена от чиновника и да е свързана само със зрителя. Лекарят трябва да е свързан само с болния и да е отделен от чиновника. С каква дума започва всяко наше заявление? Моля! Ето тези молби може и трябва да бъдат само по лични въпроси. Ти не трябва да молиш, ти трябва да получаваш и да плащаш. Парите са самият живот

Парите са самият живот – казваше един мой познат, криминално проявен, но добър приятел

– казваше един мой познат, криминално проявено лице, но много добър приятел. Той казваше: парите са това, с което хората гласуват. Хората, ако ти плащат пари, с които след това ти плащаш – то точно това е самият живот. Много правилно го каза. Ти не трябва да се молиш за заплата, а да я получаваш. И да не пускаш в джоба на лекаря подкуп, а официално да плащаш за официални услуги, ако това не го прави държавата. Но по-добре, ако тя го правеше!

Сътрудници от Калифорнийския и Стенфордския университет са стигнали до извода, че неженените мъже живеят по-малко от женените. Защо това е така? Дълго мислих над това. Разбира се, мъжът иска да живее дълго, но... Да живееш дълго е едно, а да живееш дълго в семейството е съвсем друго нещо. Жените пък – на против: без оглед на всички проблеми и товар на плещите, на насилие в семейството, на безкрайни грижи за дома – всичко това те го правят с огромно удоволствие. Включително и удължаването на живота – в брак или без него. Мъжът е стопанин само на това, което е върху него. Това са чорапите и обувките. Точка. Ако той кара кола, като пристигне, види се с децата, види вечерята. Всичко това е майчина, т.е. на жената. Ако има син,

то и той е мамин. Жената ръководи всичко. Но при добър ръководител, ако човек се приспособи, животът е по-дълъг. Защо женените мъже освен това живеят по-дълго? Жените могат да лекуват. Имам предвид хубавите жени. Нежененият ползва услугите на районната поликлиника. Разбира се, там той е лекуван с цялото внимание и усърдие. Винаги му казват това, което той иска да чуе – че е на практика здрав. На практика здрав, означава, почти безсмъртен. Боли го отляво? Така е при всички – ето така му обясняват. 70% имат болки в корема, а 82% имат проблеми със зрението. Той се успокоява и... живее по-малко, отколкото женен мъж с бдителна жена.

Авторът е знаменит писател-сатирик

Областен мащаб В Пермския край залагат на частните компании

Красива статистика на малките предприятия

Сред нефтодобивните райони на Русия Пермският край твърдо влиза в челната десетка по добив на нефт, като за последните пет години е задминал по темпове Татарстан и Башкирия.

НИНЕСА СУВОРОВА
РУСИЯ И БЪЛГАРИЯ

Като се започна от 2004 г., държавата разреши на представители на частния бизнес да се занимават с добив на полезни изкопаеми, в резултат на което се увеличили значително броят на участниците в този пазар. По данни на Министерството на природните ресурси, в периода 2004-2010 г. по резултати от търгове, на частни компании са предадени за разработване 33 находища на нефт и газ, както и 10 участъка за търсене на нови залежи на полезни изкопаеми. Ако през 2004 г. в Пермския край са работили само шест малки компании, то в началото на тази година тяхният брой е нараснал на 24. За шест години се наблюдава четирикратен ръст.

Красива статистика. Впрочем тя не определя нищо. С добив на нефт сега се занимават 11 малки компании, чийто съвкупен добив по резултати от миналата година достига 230 хиляди тона. Останалите или почти са замразили дейността си, не намирайки нужните сили да противостоят на кризата, или искат бързо да продадат така желаня преди време нефтен кладенец.

Голяма част от тези, които в средата на 2000-те влязоха в нефтения бизнес, просто се опитваха да вложат удачно парите си – обяснява началникът на управлението по използване на

Пермските сонджори удвояват с темпа по добив на "черно злато"

В Пермския край към момента са открити 228 находища на въглеводородни суровини

земните недра на Пермския край Андрей Белокоп. – Много скоро обаче, вместо спокоен бизнес те се натъкнаха на доста проблеми, които се задълбочиха още повече по време на кризата.

Оказва се, че преди да получиш печалба от „черното злато“ е необходимо да вложиш немалко обикновено „злато“. Във вид на финанси, разбира се. Започвайки от стартовата цена за учас-

тък, продължавайки с разходите за създаване на инфраструктура и съблюдаване на екологичното законодателство, и завършвайки с плащането на различни видове данъци. Ясно е, че за много малки, при това и млади компании, непритежаващи солидни финанси, това не е било лесно.

В условия, когато за получаването на кладенец „за всеки случай“ няма излишни пари, търговете, на които се сдобиваш с лиценз за правото на ползване на недра, протичат с много по-слаб ентусиазъм. Бизнесът сега не е готов да плаща милиони за един тон нефт в земята.

Все пак добивът на горивни изкопаеми в Прикамие нараства,

включително и за сметка на участието на малки предприятия в процеса. Районът постепенно излиза от „нефтената пропаст“ от средата на 90-те, като стигна до добив 12.7 млн. т. В Пермския край към днешна дата са открити 228 находища на горивни изкопаеми. Техните промишлени запаси се изчисляват в рамките на 500 милиона тона.

Специалистите свързват увеличаването на добива с внедряването на съвременни технологии. Това изисква големи финансови инвестиции и зависи главно от световните цени на нефт. По този начин Прикамие е директно свързано със световната икономика.

КАК ВЪРВИ ЖИВОТЪТ?

МИНЬОРИТЕ ШЕ БЛАГОДАРЯТ В КУЗБАС СТРОЯТ НАЙ-БЕЗОПАСНАТА МИНА

Завършването на строителството и пускането в експлоатация на шахтата „Ерунаковская-8“, която се намира на 45 километра от Новокузнецк, е набелязано за средата на 2013 г. Стойността на проекта се оценява на седемнадесет милиарда рубли. Когато през 2014 г. шахтата започне промишлен добив на въглища с обем три милиона тона на година, метанът вече няма да представлява смъртоносна опасност за миньорите. Концентрацията на смъртоносният газ в

местата на добив на въглища ще стане минимална. Сега на дълбочина 250 метра работниците прокопават първия забой. Вече са готови вентилатор за главно-то проветряване, въдухонагревателно устройство за отопляване на разработките през зимния период, подстанция, сондаж за водочерпене. Едновременно с това се подготвя проект за временно обезгазяване на шахтата, консултант по който е австралийската компания Mitchell Drilling.

РАБОТА ЗА ПЕНСИОНЕРИ БАБАТА СЪРФИРА В ИНТЕРНЕТ

Тя е работила много години и във вестника на грачето Перевоз, което се намира в Нижегородска област. Излизайки в пенсия, тя създава в района детски вестник. И ето, настъпва ерата на компютрите!

Отначало се учех по книга – разказва Любов Ивановна Дубинкина. – След това дъщеря ми ми подаря компютър за рождения ден.

Отначало Дубинкина създава сайт за удоволствие и за откриване на съмишленици. Талантливата блогерка е забелязана от бизнесмени. Отначало постъпва поръчка да пише за женски

интернет-списания. След това с Любов Ивановна се свързва жена-бизнесмен от Москва и ѝ предлага да се заеме с текстовете на сайта на интернет-магазин за елитен текстил. Неотдавна, друга жена-бизнесмен от

Прибалтика, която има бизнес в Русия, но почти не владее руски език, е наела Любов Ивановна да редактира текстовете за стоките. За редакция на сайта си с нея се е свързала и жена от България. Сега Любов Ивановна отново ходи на курсове – изучава основите на копирайтинга. Тя има идея за създаването на нови сайтове.

СНИМКА: ИТАР-ТАСС

Сибир Регионите са решени да преодолееят "суровинното проклетие"

Клъстерът идва в Приангарията

В близките години необятният Сибир трябва да се превърне от суровинен придатък в голяма световна площадка за преработване на полезни изкопаеми.

НИНА РУЗАНОВА
РУСИЯ И БЪЛГАРИЯ

В приетата преди година Стратегия за социално-икономическо развитие на Сибир до 2020 г. е определена основната заплаха за развитието на територията – това е заплахата на Сибир да бъде определена ролята на суровинен придатък към развитите икономики. В същия този документ е формулиран и начинът за преодоляване на „суровинното проклетие“ чрез създаване на мощен комплекс от преработвателни предприятия, способни да произведат продукция с висока добавена стойност, която ще се предлага на нашия и чуждия пазар на мястото на относително евтините суровини.

Източна газова програма

По данни на: "Газпром"

В политическото представителство на президента на Сибирския федерален окръг бяха названи приоритетните направления – тези, свързани с газодобива и газопереработването. Важен елемент в едно от тези направления е разработването на газокондензатните находища от Ковиктинската група.

Така, по думите на мениджърите от „Газпром“, само след три години добивът на газ в находищата от Ковиктинската група, в която влизат Ковикта, Чиканското находище и Хандинският лицензиран участък (сумарните им запаси надхвърлят два трилиона кубически метра газ) може да надвиши 360 милиона

кубически метра на година. Само след три години, с пускането на магистралния тръбопровод „Жигалово-Саянск“, пръв потенциален потребител на газ в промишлените обеми трябва да стане газохимическото производство на площадката на „Саянскимпласт“. Саянската площадката, със своите налични кадри и опит, представлява едно от най-добрите места в страната за развитие на газохимията, затова иркутските власти откликнаха на заявлението на „Газпром“. Според регионалното правителство аналогична площадката на Източно-Сибирския газохимически басейн трябва да станат и съществуващите производствени мощности в Ангарск.

Въпреки че запасите на газ в Сибир са наистина колосални, самата територия е слабо газифицирана. Ако общоруското ниво на газификация на регионите е 62.4%, то в Сибир този показател е 10 пъти по-нисък.

ТЕ ВИЖДАТ ВСИЧКО ОТГОРЕ КАК ИЗГЛЕЖДА СМОЛЕНСКА ОБЛАСТ ОТ КОСМОСА

Смоленските власти възнамеряват да провеждат „орбитален“ мониторинг на положението по полетата: по-специално за оценката на състоянието на посевите. В експеримента участват три стопанства от Починковския район, където вече използват космически снимки за осигуряване на нужната информация за агрономите: съставят контури на посевните площи, започнаха създаването на съответната база данни, която впоследствие ще позволи да се анализира изменението на реколтата по години. Наблюдението върху починковските полета се осъществява не само от

космоса, но и от по-малка височина – с помощта на безпилотен апарат, разработен от една смоленска фирма. Това устройство помага да се проучи ситуацията на тези места, които се виждат лошо на космическите снимки. Безпилотните апарати през тази година в Смоленска област са в помощ и на пожарните: с тяхна помощ сътрудниците от МЧС наблюдават горите, като се надяват по този начин навреме да откриват огнища на пожари и да ги спират навреме. Едновременно с това може да се провери дали някъде не се извършва незаконно строителство, сеч на гора и т.н.

СНИМКА: НАСА

Кино Триумф: руският режисьор Александър Сакуров с право завоюва във Венеция наградата „Златен лъв“

Руски мотиви във „Фауст“

На празника за връчването на наградите Александър Сакуров отиде в черен костюм. Той спомена загиналите в ярославската катастрофа: „Днес в моята страна е ден на траур“.

ВАЛЕРИЙ КИЧИН
РУСИЯ И БЪЛГАРИЯ

Няколко часа преди това ние се срещнахме с бъдещия притежател на „Златен лъв“ в градината на хотел „Екселсиор“ – там, където в белите дърворезбовани кресла са седели Фелини, Висконти и други италиански гении. Тук е преминала историята на световното кино.

Юнрук с четири пръста

Първо се проведе пресконференция. Давам само отговорите под формата на монолог.

Александър Сакуров: Всичко беше замислено още през 1980 година. Аз смятам „Фауст“ за основа на хуманитарната наука на XIX век. В Русия и Пушкин, и Достоевски, и Толстой са били повлияни от него и е трудно да си представим как би изглеждала литературата, ако го нямаше Гьоте.

Но ние не направихме екранизация на Гьоте. Това е част от тетралогията със самостоятелен замисъл и собствена сцена. Юрий Арабов написа сценарий, но когато го преведохме на немски и започнахме да се потапяме в реалитите на другата култура, се наложи да сменим много неща – включително и да се върнем към текстовете на Гьоте. Тогава пак ми направи впечатление колко особен език е немският. Твърд. Когато правех руската версия, невинаги се осмелявах да превеждам буквално репликите на героите. В оригиналната версия на Гьоте има твърди неща, които на мен лично, с моето славянско възпитание, не ми се е случвало да ги произнасям на глас. За мен Фауст никога не е бил митологична фигура, а един истински, жив човек. По същия начин, както и другите герои от тетралогията ми – Хитлер, Ленин и Хирохито. Това са живи хора и тяхното място в историята е приложение към характера и личността им.

Изборът на средата, където протича действието, е принципно важен. Средата е част от драматургията. Финалът бе заснет в Исландия: тази земя остава необяснимо впечатление. Там чувстваш дишането на нещо крайно. Сякаш най-страшното, което може да се случи на планетата ни, вече се е случило. Това е земя с тежко минало, нелеко настояще и трагично бъдеще. Местата, където снимахме, вече не съществуват – там стана вулканичното изригване, което парализира Европа. Как стана художественото решение на филма ли? Чрез визу-

ална достоверност. Ние я събирахме от живописата, графиката, спомените, мемоарите на руските и западните пътешественици, от любовта към немската култура. Чрез блестящата талантливост на моите актьори. Те са великолепни професионалисти и много сърдечни хора, отдавна искаха да работят с тях. Руските мотиви в тази история са важни за мен. Любовта към Европа и европейската култура в Русия винаги е била основополагаща. Ние, ако говорим за по-добрата част от сънародниците ми, сме страна с

За мен Фауст никога не е бил митологична фигура, а един истински, жив човек

Най-страшното е безкрайната способност на човека да предава, да забравя...

фантастично високо ниво на културата. Погледнете: цялата световна литература е преведена на руски език и при това на какво ниво! Къде другаде има подобно нещо?

Ние винаги сме искали да бъдем, ако ще и по-малката, но сестра на европейците, макар че Европа често е отхвърляла това наше право.

Ако като режисьор превръщам Фауст от митологичен в реален герой, би било странно, ако не подложех на същата трансформация и Мефистотел.

Аз смятам, че ролята на дяволското начало е наистина преувеличена. Ако ние смятаме, че дяволът е паднал ангел и едновременно с това виждаме в него сериозен противник, то това не е ли вид заблуда? И не се ли опитваме да поставим между Бога и човека някакъв

персонаж, на който при нужда да припишем всички проблеми? Ние не знаме колко ниско може да падне човек, и всеки път се учудваме: защо той го направи! Защо той запали война, публично лъжеше пред народите, защо учените дадоха на хората знания, опасни за цивилизацията? А човек може да падне още по-ниско, да става все по-подъл и подъл... Ние няма как да установим граница на това. Най-ужасното е безкрайната способност на човека да предаде, забрави, да се остави във властта на заблуденията. Човекът не че е слаб – той е силно същество. Но той е СПОСОБЕН, разбирате ли. За това става дума в нашата тетралогия.

Способен ученик

Продължаваме разговора със Сокуров в градината на „Екселсиор“, сред сенките на великите италианци.

Вие сравнихте тетралогията си с юнрук, който има само четири пръста. Защо не включихте в изследването си и петата, не по-малко зловеца фигура – Сталин?

Сталин е просто ученик на Ленин, стигнал на практика до животинско възприятие на обществото и хората. Един вид животинска психофизиология. За художествената работа това не е от голям интерес. Макар да ми е ясно, че е ефектно да се покажат звер-

Александър Сакуров

Александър Николаевич Сакуров е роден на 14 юни 1951 г. в Иркутска област, в село Подгорвица, в семейството на военен. В периода 1969-1975 г. работи в Горкиевската телевизия като помощник, а по-късно и като асистент-режисьор. През 1974 г. Сакуров завършва историческия факултет на Горкиевския университет, а през 1978 г. – факултета по режисура на Националния държавен университет по кинематография, където е бил в класа по научно-популярно кино. През 1978 г. Сакуров заснема дебютния си документален филм „Мария“, който е представен с още 11 други негови филма, заснети в рамките на девет години, едва през 1987 г.

Дипломната работа на режисьора, филмът „Самотният глас на човека“, заснета по прозата на Андрей Платонов, през същата тази 1978 г., едва не е била унищожена, а през 1987 г. на кинофестивала в Локарно е удостоен с наградата „Бронзов леопард“. Едва през втората половина на 80-те Сакуров получава възможност да представи филмите, които винаги е искал да снима. От края на 90-те работи върху филмовата трилогия, посветена на великите диктатори на XX век („Молох“, награда за сценарий в Кан) и „Телец“.

ствата, гънките на характера на този човек.

Иман предвидя друг ракурс: как подобен човек е бил в състояние да завладее такова количество мозъци.

На този въпрос отговор дава „Фауст“. Мъжете управляват обществото и ето така успяват да направят нещата! Всички решения се вземат на основата не на интелекта, не на препоръките на специалистите, а на мотивациите на мъжкия характер. Съвети, доводи – нищо няма влияние. Дълго убеждавахме Борис Елцин да не започва война в Чечня. Имаше варианти за други решения! Аз не се съмнявах, че бунтът ще бъде потушен. Но главното беше, на каква цена. В крайна сметка нито логиката, нито историческите примери можах да променят нещо, единствено проработи стихията на волята. На основата на личните черти на характера бе взето решение: да се воюва! Виждате ли, това не е интелектуално решение. И при това е глобален проблем: обстоятелствата се усложняват, а мотивацията за решението им остава вътре в човешкия характер. За драмата, за Шекспир – това е невероятно! А за живота, за отговорността пред времето – това е задънена улица!

Класически формат
Във «Фауст» представяте огромен исторически срез на културите. Тази приемственост на културите е неоправимо нарушена в Русия. Много колежислед филма се учудваха: какъв е този странен формат на кадра? А аз си мисля: възможно ли е да не са гледали стари филми?

Разбира се, киното започна с 4:3. Това е една от бележитите случайности при форматирането на кадъра, едно много точно попадение. И, разбира се, това е под влияние на живописата.

Звуковата структура на филма е уникална. Музиката е удивително добре балансирана с шумовете и с диалозите – звучи като единна симфония. Какво очаквахте от музиката?

Аз исках класически мотиви, музиката да има еволюционно начало. Да почувстваме, че

преди съвременния композитор Сигле е имало прадеди, мелодиите да ни напомнят, че ние имаме тази опора! Това ни позволи да включим в музикалния контекст и съвременна тема, която звучи в сцената с хомункулуса и когато Фауст се среща с убития Валентин. Тази тема е написана по-рано – за филма „Баща и син“.

На какъв език ще излезе филмът в Русия?

Сериозно мислим върху това. Преводът зад кадър припокрива важни нюанси от фонорамата. Субтитрите отвлечат от действието. Още не сме решили.

Скръбно безчувствие
Във филма виждаме невероятни актьори. Разкажете за Антон Агасинский, който играе Лихваря.

Той е от Петербург и живее в Дрезден. Създател е на театъра „Дърво“ и е известен актьор, играещ пантомима. Дрезден му предостави помещение за театъра и възможността да работи.

Растат поколения, които даже и не могат да си представят, че Гьоте може да бъде екранизиран. Че в киното може да се мисли и това да доставя удоволствие...

...че може да се слуша разговора на хората на екрана и да разбираш, че тези диалози представят велика култура и велико наследство. Ние с Марина Кореневая (тя е забележителен преводач и се занимава с адаптацията към немски език) често излизахме от сценария и вземахме текстовете на Гьоте. А всичко това е смисълът! Зрителят трябва да съхрани в себе си способността да чува смисъла. Да възприема текстовете и подтекстовете – именно това е художествената тъкан на произведението. Хората сега свикнаха с най-простите „сериални“ текстове! И ако някой подеме сериозен разговор, където зад всяка дума се крие емоция, философия, етика, то те губят интерес, те просто нямат желание да вникват и разбират.

Какви са плановете ви?

Документален филм, свързан с Втората световна война.

Кадри от кинофилма на Александър Сакуров „Фауст“

Вектор В Русия се появила нов тип политици – хора на конкретните действия

„Ако започнем да се боим, значи сме загубили!“

Само преди пет години Евгения Чирикова и Алексей Навални са били познати само на приятелите си, а самите те са били типични представители на средната класа.

ВЛАДИМИР РУВИНСКИ
РУСИЯ И БЪЛГАРИЯ

Главната грижа на Чирикова са били кариерата и децата. Амбициозна по природа, тя завършва три висши образования и заедно с мъжа си-инженер, развива собствен бизнес. Няма да е никакъв интерес към политиката. „Тогавя смятах, че нищо не мога да променя и затова няма смисъл да се захващам с това“, обяснява Евгения. Тя е с ясен глас и външно на студентка – ходи облечена с дънки и тениска. Не можеш да кажеш, че тази 34-годишна жителка на подмосковния район Химки е един от най-известните граждански активисти в Русия. Евгения не пожали властта, открито критикува Владимир Путин и „Единна Русия“, ползва се с подкрепата на най-различни опозиционни партии и движения. Тази метаморфоза в нея настъпва, след като тя се заема със задачата да защитава от изсичане разположената близо до дома и Химкинска гора, през която властите са разрешили да се прокара път от Москва до Петербург. Решението за строителството на пътя, разказва Евгения, е било парафирано, без да се вземе под внимание мнението на еколозите и на местните хора. През юни това бе потвърдено от президента Дмитрий Медведев, който стана посредник в този конфликт.

Чирикова се интересува от проблема с гората след раждането на втората си дъщеря. „Тогавя имах време да се огледам и разбрах, че докато работя и плащам немалки данъци, някой за тези пари унищожава моята жизнена среда“, възмущава се тя. С опита си на предприемач в Русия и знанията си на инженер, Евгения, свикнала всичко да постига със собствени сили, събира местните жители и предлага корекция на трасето. По-късно еколозите предлагат 11 алтернативни варианта.

Всякаква помощ

Евгения казва, че не е подозирала в какво се замесва. „От наивност смятах, че това трасе е някаква грешка, все пак живея в правова държава“ – казва тя. По време на конфликта в Химки неизвестни хора саранили и убили над десет активисти в защита на гората, а тя самата е получила много анонимни заплахи. Тя обаче се заинатява, с което предизвиква неразбирането на много хора: едни смятат младата майка за „ненормална“, други – че тя е решила да влезе в политиката и така си набира точки, трети – че тя има собствени бизнес интереси в тази работа. Чирикова обяснява: „Чиновниците ме изкараха лидер от опозицията. А аз просто много късно станах

Евгения Чирикова (на преден план) оглави протеста на защитниците на гората в Химки

ЦИТАТИ

Сергей Миронов

ЛИДЕР НА ПАРТИЯ
„СПРАВЕДЛИВА РУСИЯ“

„Аз предложих евтин вариант, който може да се направи до 4 декември – да се оборудват помещения с уеб-камери, където може да се преброяват гласовете и да се проверяват бюлетините. Президентът се заинтересува“.

Владимир Жириновски

ЛИДЕР НА ЛИБЕРАЛНИТЕ ДЕМОКРАТИ

„Нужни ли са инвестиции? Нужни са. Върнете парите, които са зад граница. И финансовите лица, и юридическите. Първо доброволно, а след това според закона. Това са инвестиции и ред в управлението“.

На политическата арена отново излизат ветераните Зюганов и Жириновски

гражданин. На тридесет години.“ Тя и съпругът ѝ Михаил наистина имат две фирми в областта на електромагнитната защита на оборудването. Евгения цялата се е потопила в обществената работа по опазване на гората. Тя е свикнала с риска за живота ѝ и ни най-малко показва, че се страхува. „Не трябва цял живот да бягаш. Ако се страхуваме, то направо сме загубили“.

Не се оправда и надеждата към Владимир Путин, който порано премества строителството на нефтопровод по-далече от Байкал: през 2009 г. премиерът със свой указ разрешава строителство на шосето през гората. През същата година Чирикова с подкрепата на опозицията е на балотаж на изборите за кмет на Химки, но заема трето място. Когато през 2010 г. в конфликта се намесва Медведев, спирайки строителството, „Единна Русия“ ѝ предлага помощта си, макар че бързо променя решението си.

В защита на химкинските еколози излизат нелегални младежки групировки и официални политически партии, националисти, антифашисти, анархисти, социалисти, десни и леви либерали. Чирикова казва, че именно това е проява на гражданското общество, когато хората се обединяват около една идея. Евгения казва, че политическото бъдеще принадлежи именно на такива „реални“ движения и партии. В резултат от борбата за Химкинската гора излиза решение да се стесни изсичането на гора за трасето от 600 метра на 100 метра и да не се строят търговски обекти покрай пътя.

Навални не вярвал

Един от тези, които не е вярвал, че Чирикова ще постигне

нещо, е адвокат Алексей Навални, който преди време става известен в борбата с корупцията. „Сега виждам, че съм сбъркал“, признава Алексей. Навални, както и Чирикова, става широко известен благодарение на реални действия, отстоявайки правата на малцинствата в големите руски държавни компании. Те са родени през една и съща година, не членуват в някаква партия, предпочитат да действат като независими активисти. Около двамата се оформя широк кръг от съмишленици с различни политически възгледи. И двамата могат да бъдат смятани за нов тип опозиционери, ориентира-

Разбрах, че докато работя и плащам данъци, някой унищожава моята жизнена среда

ни към решаването на реални проблеми, смята Николай Петров от Карнеги-център. „Ако при Евгения това е трансформация на гражданска позиция от частен протест, то Алексей отначало е насочен към политическа дейност“. Чирикова „не е планирала да влиза в политиката, тя е била тласната там от местната власт“, добавя Мухин, като отбелязва, че и двамата притежават „образа на народен лидер, отговарящ на надеждите на масите“.

В условията на отсъствие на достъп до централните телевизионни канали Навални смята интернет за най-добър проводник на своите идеи – бързо и евтино. Той си поставя за задача да намали подкрепата за „Единна Русия“ на декемврийските избори за Държавната дума. С тази цел той

разгръща кампания с призив да се гласува за който и да е друг, освен за партията на властта, тъй като, според него, в нея са съсредоточени най-корумпираниите в страната. Петров смята, че Навални има шансове да получи широка подкрепа, тъй като той има „перспективна и добре обмислена позиция“.

За доверието на хората към Навални говори фактът, че той лесно успява да набере за около месец 7 милиона рубли дарения за действия срещу корупцията. Той възнамерява да използва тези пари за хонорар на адвокати и анализатори, които му помагат да разобличава подозрителни сделки на държавни органи и да съставя искове в съда. Например той и екипът му полагат много усилия, за да разобличат машиниции, свързани според тях със строителството на един от най-големите нефтопроводи. Сега Алексей активно подкрепя химкинското движение и им помага да разнищат конкурсите за проект на строителство на шосето, в които, както твърди главата на руския клон на Transparency International Елена Панфилова, „има голяма корупционна основа“.

Чирикова и Навални са готови да споделят опита си, пример за което е летният лагер, организиран в Химкинската гора. Неговата цел, по думите на Чирикова, е „да се даде в ръцете на гражданите на Русия реален комплект от знания как да отстояват своите чест, достойнство и права в нашата страна“. Не можем да отрецем, че на него се събраха хора с най-различни, а често и напълно несъвместими политически възгледи. За 4 дни този лагер е посетен от над 3000 души, включително и от лидери на опозиционните партии.

НАБЛЮДАТЕЛ

ДоЙдоха нови времена

Алексей Чеснаков
ПОЛИТОЛОГ

След публикуването на указа на президента за назначаване на дата на изборите на 4 декември всяко действие, изказване и даже прозрачен полунамет на високопоставени партийни лица е необходимо да бъдат разглеждани и оценявани изключително по логиката на изборната кампания. В най-скоро време ще чуем колоритни предплемумни увертюри и ще видим оригинални идеологически „па“, многократно усилен от политически режисьори, драматурзи и критици. Политическата борба се превръща все повече в спектакъл. Макар че сравнението с театъра не е съвсем точно – за много от участниците тази есенна кампания ще се превърне в битка не на живот, а на смърт. При това този израз съвсем не е фигуративен. За четири партии загуба в декември е равнозначна на политическа смърт. В рамките на година-две „Патриоти на Русия“, „Яблоко“, „Правое дело“ и „Справедлива Русия“ в случай на неуспех най-вероятно ще престанат да съществуват в днешния си формат. Разбира се, при всяка една от малките партии това ще стане по някаква своя особена причина, но днес всички те са „на финалната права“. Пет бъдещи години без големи кампании е нереален срок за оцеляване в политическата система за неудачниците.

Ветераните ЛДПР и КПРФ ще трябва да се занимават със съвсем други задачи. Тенденциите за развитието им са такива, че избори 2011 може да станат последните парламентарни кампании за Геннадий Зюганов и Владимир Жириновски. Най-малкото като оглавяващи списъка на тези партии, в качеството на лидери, поели основната тежест в битката. Политическото време на тези борци тежка категория вече е отминало. Те могат още да се явят в качеството на статисти през президентските избори през март, но след пет години умората от тях ще надхвърли всичко допустимо – все пак не е шега да си над четвърт век в публичната политика. Разбира се, жалко е да се разделяме с ярки и интересни играчи, но и изкуственото им съхраняване начело на партията ще бъде опасно за системата като цяло. В особено положение ще се окаже и „Единна Русия“. Почти никой не се съмнява, че управляващата партия ще успее да съхрани мнозинство в бъдещата Дума. На партията на властта и предстои да решава голямо количество нови задачи.

За целта тя трябва още отсега да задейства нови ресурси и на първо място – кадровите резерви.

Алексей Чеснаков е научен ръководител на Центъра за политическа конюнтура

ОТКРИТ УРОК

Трагедия

Марина Корольова
МОСКВА

Трагедия. Всички знаят какво представлява тя: изпълнено с драматизъм произведение, което представя напрегнат и неразрешим сблъсък, лична или обществена катастрофа.

Трагедията обикновено завършва с гибел на героя. Трагедията се играе не само на сцената, тя може да се случи и в живота. Нещастие, тежко преживяване, някакво разтърсващо събитие – ето какво наричаме трагедия. Тези обяснения обаче не изясняват защо трагедията е свързана с козела.

Да, козелът и трагедията някога са били неразделни. Всъщност те и днес са неотделими един от друг, благодарение на думата. Имам предвид факта, че на гръцки *tragos* означава козел.

Трябва само да си спомним, че древните гърци са изобразявали боговете на плодородието във вид на странни същества – наполовина козли, наполовина хора, с торс, глава и ръце като при човека, но със задна част на тялото като при козел (впрочем рационалистичната традиция смята, че това са били просто хора, които са живеели в планините и не са се къпели, поради което се е смятало, че са покрити с козя кожа). Те са били наричани сатири и в древногръцката митология са били смя-

тани за низши божества, спътници на бога на виното и веселието Дионисий. Както ни разказват древногръцките митове, именно сатирите първи са приготвили вино и са се прославили със страстта си към алкохола и с прекомерната си сексуална активност. Сатирите са съставлявали свитата на Дионисий – пееща и веселяща се. Айзък Айзимов в книгата си „Думите в историята“ пише, че празниците в чест на тези духове на плодородието са били шумни и весели, защото от плодородие-

то е зависел животът на хората. Затова гърците са устройвали шествия, по време на които облечени в кози кожи хора са изобразявали сатири, като са пеели дръзки и груби песни. Именно тези песни са били наричани *tragoida* (*tragos* - козел, *ode* - пеење). Минало време и през XV в. пр. н. е., както се предполага, атинските поети са взели тези празненства като основа за създаването на по-сериозни произведения. Стихотворенията стават много по-изискани, като се изпълнявали от един или няколко певци в съпровод на хор. Така „песните на козлите“ са се превърнали в трагедии. Гръцката традиция оставя след себе си образи на свършени органични произведения на изкуството, които дълбоко психологически и физиологически са въздействали върху зрителите, като са предизвиквали вътрешни конфликти в тях, които решавали във висша хармония. Убедена съм, че малко от вас ще си спомнят за това, когато гледат или слушат нещо сърцераздирателно...

Сканди Проверете речниковия си запас

1	«ЗАСЛА-НЕЦ»							2
	КУДА ПРИВОЗЯТ ЖМУРИКОВ?			КОМАНДНАЯ ИГРА С ОГРОМНЫМ МЯЧОМ				СТОЙКОЕ УМЕНИЕ
		1		КАКИМ ПРОДУКТОМ КУБА РАСЧИТЫВАЛАСЯ ПО СВОИМ ДОЛГАМ С СОВЕТСКИМ СОЮЗОМ?				3
4								
	ОТКУДА РОДОМ ПЕТР ЧАЙКОВСКИЙ?	2		«ИМЕТЬ СВОЙ ...»				КАКАЯ ПЕРНАТАЯ ХИЩНИЦА СПОСОБНА УСЛЫШАТЬ, КАК ПО СТЕНЕ ПОЛЗЕТ ТАРАКАН?
								«СЧАСТЛИВОЕ ...»
	СМЕННОЕ ДЕЖУРСТВО	ПЕРЕДОВОЙ ДОЗОР	КАКОЙ ПЛОД БОЛГАРЫ ОБЯЗАТЕЛЬНО ЕДЯТ НАКАНУНЕ РОЖДЕСТВА?	ВОСКЛИЦАНИЕ ВО ВРЕМЯ ТОРГОВ В ПРЕФЕРАНСЕ				КТО ИСПОЛНИЛ СВОЮ ПЕСНЮ «ЕСЛИ ТЫ ГОВОРИШЬ ВО СНЕ» НА СЦЕНЕ ЛАС-ВЕГАСА, ОБЛАЧИВШИСЬ В КИМОНО С ЧЕРНЫМ ПОЯСОМ?
			ПРОИГРАТЬСЯ В ПУХ И ...					УНИВЕРСАЛЬНЫЙ ЗАКОН МЕРФОЛОГИИ ГЛАСИТ: «В ИЕРАРХИЧЕСКОЙ СИСТЕМЕ ... ТРУДА ПРЯМО ПРОПОРЦИОНАЛЬНА ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ И ЛЕГКОСТИ РАБОТЫ»
								ОПОРОЖНЕНИЕ ЦИСТЕРНЫ
	«ПОСТОЯННАЯ ...» У ПРОДАВЦА	ТЕСТО ДЛЯ ЗАПЕКАНИЯ ОКОРОКА	ЕСЛИ БОЛИТ ... ВАШЕ МЕНЮ ДОЛЖНО ВКЛЮЧАТЬ В СЕБЯ ОРЕХИ, ТВОРОГ, СЫР И РЫБУ					ОБЕДЕННАЯ МЕБЕЛЬ
								ПАЛЬТО С ПЕЛЕРИНОЙ
								«ЖИВИ БЫСТРО, УМРИ МОЛОДЫМ» (МОЛОДЕЖНОЕ ДВИЖЕНИЕ)
								ЖУК, ДЕЛАЮЩИЙ САЛЬТО
			УСАЧ ИЗ СЮРРЕАЛИСТОВ					МАНЕВР ИСТРЕБИТЕЛЯ
	«КУДА ИМЕННО» ВЕДЕТ ПОЛЯРНАЯ ЗВЕЗДА?							
3			«КРИЗИС ВЕРЬ»	«ЗАТЕЙНИКИ В КОЛЛЕКТИВЕ»				«СУТРОВНАЯ СКОРЛУПА»
			УБИЙСТВЕННАЯ ЖАРА					КУМИР ЯЗЫЧНИКА
			«БЕСХРЕБЕТНОЕ МЯСО»					

Избрани стихове от руски поети

Жана Астер е силен поет, тя пише сложни стихове, но всъщност няма прости стихове, нали. Жана живее и работи от почти 20 години във Франция, като си остава при това изкон-

но руски поетеса. Нейният блог е на адрес: jeaneaster.nireblog.com. Тя е и автор-композитор на собствените си песни, които можете да чуете на сайта myspace.com.

ЖАННА АСТЕР БЕЗ НАЗВАНИЯ

Я превращаюсь в твою тень, То в явь твою, то в небыль Какой тяжелый, долгий день Упал в лагони с неба.

Иду одна - любви магнит Меня влечет по кругу. Как странно движутся огни, Подобные испугу.

Как плавно движется печаль В объём непостоянства, Как медленно ведег февраль В тревожное пространство.

Несу в себе все стрелы - внутрь, Проколы и занозы, Всю течь невыплаканных утр, Наполненную прозой.

Одна иду - немая роль - Под белым, звездным флагом, Твою разучиваю боль - Тяжелым, тихим шагом.

Жанна Астер

Вплываю в душу фонари, Вокруг темно и тонко, Несу молчание внутри, Как третьего ребенка.

И, превращаясь в твою тень, Я рву земные петли, Какой тяжелый, долгий день Стоит в душе и - медлит...

19.01.06

АНЕКДОТИ ОТ МОСКВА

В 1975 году у меня конфисковали самогонный аппарат. Вчера видел его на выставке «Модернизация и нанотехнологии»!

Число оптимистов легко можно будет посчитать по количеству проданных календарей на 2013 год.

— Добрый день, уважаемые жильцы нашего микрорайона. Вы дозволенись в приемную жэка 13, с вами говорит автоответчик. Оставьте всякие надежды после звукового сигнала...

Готовится к выходу в свет книга

«Старинные русские рецепты для микроволновой кухни».

— Вы уже подготовились к школе? — Дневник и ремень купили...

Задыхаясь, вбегает мужик на набережную, забрасывает свой чемодан на паром в 5 метрах от причала, запрыгивает сам, еле уцепившись за какой-то канат:

— Фу! Все-таки успел! — Это все, конечно, хорошо, — говорит капитан. — Но вы могли бы подождать, пока мы причалим!

Руска кухня Риба, задушена в гърне

Руската печка е изискала изобретяването на съдове със специална форма, отначало керамични (славянски гърнета), а по-късно и метални (чугунени гърнета). Това се дължи на факта, че съдовете в печката се нагряват повече от страни, затова те трябва да имат голяма странична повърхност и дебели стени. При това съдове с такава форма е било по-лесно

да бъдат изваждани от печката с вилообразно приспособление. Приготвените в руска печка ястия са се отличавали с невероятен вкус и аромат. Руската печка определя и различните начини за печене на гъски, патици, кокошки, прасенца – цели, а месо – на големи парчета, изпичане на цели бутове и много други. За днешната рецепта и на нас ще ни трябва гърне.

Ще са ни нужни: Риба, 1 глава лук, краве масло или олио, 2-3 картофа, 1-2 с.л. доматено пюре, 2 неголеми солени краставици, 2-3 с.л. сметана, щипка червен пипер, 2 с.л. нарязани пера на зелен лук, 1 ч.ч. вода.
Начин на приготвяне: Нарезете лука на ситно и го изпържете в мазнина. Сложете го в гърне, добавете червен

пипер, вода, нарязани сурови картофи. Сложете гърнето в нагрята фурна. Когато картофите омекнат, извадете гърнето от фурната, добавете в него доматено пюре, нарязани на колелца краставици и нарязана на кубчета риба, посолете, добавете сметана, затворете капака на гърнето, сложете го във фурната и задушавайте до пълна готовност на всички продукти.

PHOTO PRESS

Готвач Юс

Резервати Преди тридесет и пет години в Пушкинските гори идва нов екскурзовод

Довлатов, съсед на Пушкин

СНИМКА: ЮРИЙ ЛЕПСКИЙ

Честно казано, в Пушкинския резерват към Довлатов се отнасят... как да кажем – сдържано. Ако не сме толкова внимателни, а по-директни – то не бих казал, че тук го обичат.

ЮРИЙ ЛЕПСКИ
РУСИЯ И БЪЛГАРИЯ

Не, тук, разбира се, познават писателя Довлатов, четат неговите произведения и го ценят високо. Освен „Резерват“, в който, както всички знаят, той пише за Пушкинските гори. Защо това е така?

Мисля, че екскурзоводът Довлатов със своя „Резерват“ грубо нарушава неписаните корпоративни правила на известния музеен колектив: този колектив може да бъде и най-остро критикуван – дори и да ви се обидят, то няма да е за дълго. Но не трябва да се надсмивате над този колектив – не може, даже и да сте Довлатов. На практика Сергей Донатович се оказва в безизходно положение: с писателската си дарба, с рядкото си чувство за стил и необичайно острия си усет за лъжлив патос той попада в тази затворена корпорация от мили и добри хора, чиято дейност се основава именно на патетично отношение към Пушкин. Да не напише за това е било над силите на Довлатов. А като го написва, става много смешно. Ами какво да се прави?

Получава се, че през известна-

та само на него възможна довлатовска вратичка той е извел за ръка от резервата своите герои на всеобща показност. И някои неща в тази показност не се харесват на тези герои. Разбира се, както винаги става в такива случаи, героите предпочитат да стоварят вината върху автора. И правилно.

Точно в деня на седемдесетгодишния юбилей на Довлатов съм се насочил към Михайловско през полето, в опашката на групичка екскурзианти. Екскурзоводът – красива брюнетка – казва буквално следното: „Разбира се, Александр Сергеевич се е наслаждавал тук

Сергей Донатович се оказва в безизходно положение с писателската си дарба

пълноценно на живота. Но при това е съхранявал духовна чистота.“ Гледай, мисля си аз, колко деликатно го каза – „се е наслаждавал пълноценно на живота“. „При това“ – пак добре е вметнато. Пътър Вайл разказва, че когато Сергей Довлатов в компанията на приятели е чувал нещо подобно, е издърпвал автора настрана и внимателно го е питал: „Добре, сега

защо го каза това? Какво имаше предвид?“ След което човекът внимавал повече какво говори...

Вашият покорен слуга се оказа в това място и в това време не случайно. В село Берёзино, което е недалеч от Михайловское, група начетени бизнесмени е откупила къщата, в която някога е живял екскурзоводът Довлатов. Почти изгнилата къща е укрепена до ниво на музеен експонат, като в нея е възстановен интериорът на две жилищни стаи – на Довлатов и на стопанина – и се смята тя да бъде представена на публиката за посещения и спомени за писателя.

В деня на юбилей на Довлатов домът бе открит за посетители. Дойдоха хора от района, от Псков, Москва и Петербург. Произнасяха се речи и тостове, вдигаха се чаши. Бизнесмените се държаха скромно, но с достойнство. Ясно беше, че от къ-

Довлатов е написал повестта си не за Пушкинските гори, а за страната, станала резерват

щата може да се направи нещо като литературен клуб, все пак бяха запълнили дупките в пода, в двора бяха сложили три биотоалетни, а порутеният нужник беше махнат. Всичко свърши много забавно, напълно по довлатовски. Пред събралите се реши да излезе началникът на управлението на местното КГБ, естествено в отставка. Чекистът бе обкръжен от пресата, появили се микрофони и телекамери. Патосът на боеца от невидимия фронт се сведе до следното: „Всичко, което Сергей е написал, не е истина. Но лично аз не му се сърдя за това.“ Разбира се, бяха изказани и радикални мнения срещу откриването на дома. Неколцина души излязоха с предложение в резервата да бъде направен Довлатовски маршрут. Лично на мен тази идея ми се стори прекалена.

Все пак, това е резерват на Пушкин и направата на довлатовски маршрути в недрата му би означавало окончателно скарване на почитателите на Александр Сергеевич и Сергей Донатович. Това би било глупаво. Освен това един довлатовски маршрут се вписва прекрасно в контекста на „Резерват“: неугасващото възгленче на лъжливи патос е именно съгласно неговите литературни герои.

Лично на мен ми допадна позицията на директора на резервата Георгий Василевич. Той прави доста, за да не си пречат тук Пушкин и Довлатов, а да си помагат. Той отдавна е отворил резервата за талантливите, истинските и интересните. Нека всеки тук да намери това, което лично на него му е скъпо: руски пейзаж, живопис и фотография, литературни текстове и музикални произведения... Това Пушкинско пространство е силно поради факта, че е открито за всякакви таланти. Довлатов, разбира се, е написал повестта си не за Пушкинските гори, а за страната, превърнала се в резерват по отношение на останалия свят. Резерват със странни и лошообясними правила, пречещи на нормалните хора да живеят. Той си заминава от този резерват. А Пушкинският резерват добре усвоява урока на Довлатов: за да е жизнеспособен, той трябва да е отворен.

Именно в тази стая е била замислена повестта „Резерват“

Из повестта
„Резерват“

„Над масата видях цветен портрет на Мао от „Огонек“. До него широко се усмихваше Гагарин. В мивката с черни кръгове отчупен емал плуваха макарони. Часовникът беше спрял. Ютията, заменяща тежестта, стигаше до пода...“

– Най-важното, казах аз, е, че има отделен вход.
– Да, има отделен вход, съгласи се Михаил Иванович, само че е закован.
– А, викам, жалко.
– Ейн момент, каза стопанинът, засили се и избяга вратата“.

РУСИЯ И БЪЛГАРИЯ – Е СЪВМЕСТЕН ПРОЕКТ МЕЖДУ В. „ДУМА“ И В. „РОССИЙСКАЯ ГАЗЕТА“. СТРАНИЦАТА В ИНТЕРНЕТ Е: WWW.RG.RU, WWW.RBTH.RU. Е-МАЙЛ: BG@RBTH.RU; ТЕЛ./ФАКС: +7 (495) 775 3114. АДРЕС: УЛ. ПРАВДА 24, СГРАДА 4, МОСКВА, РУСИЯ 125 993 РЪКОВОДИТЕЛИ НА ПРОЕКТА: ЕВГЕНИЙ АБОВ (РУСИЯ) И ЮРИЙ БОРИСОВ (БЪЛГАРИЯ). РЕДАКТОРИ НА ПРОЕКТА: ЮРИЙ СОВЦОВ (РУСИЯ) И ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ (БЪЛГАРИЯ). Е-РАПЕР ВЕРСИЯ НА ПРИЛОЖЕНИЕТО СЕ НАМИРА НА: HTTP://WWW.RBTH.RU РЕКЛАМА: МОСКВА – ЮЛИЯ ГОЛИКОВА GOLIKOVA@RG.RU; СОФИЯ – ДЕЯ ЙОРДАНОВА PR@DUMA.BG ©2011, „РОССИЙСКАЯ ГАЗЕТА“ АД. АЛЕКСАНДЪР ГОРБЕНКО – ПРЕДСЕДАТЕЛ НА РЕДАКЦИОННИЯ СЪВЕТ. ПАВЕЛ НЕГОИЦА – ГЕНЕРАЛЕН ДИРЕКТОР. ВЛАДИСЛАВ ФРОНИН – ГЛАВЕН РЕДАКТОР. ВСИЧКИ ПРАВА ЗАПАЗЕНИ. ПОТРЕБИТЕЛИТЕ ИМАТ ПРАВО ДА СВАЛЯТ И ПРЕПЕЧАТВАТ СЪДЪРЖАНИЕТО НА ТОЗИ САЙТ ЕДИНСТВЕНО ЗА ЛИЧНИ И НЕТЪРГОВСКИ ЦЕЛИ. ПУБЛИКУВАНЕТО ИЛИ РАЗПРОСТРАНЕНИЕТО НА КАКВОТО И ДА БИЛО СЪДЪРЖАНИЕ ОТ САЙТА Е СТРОГО ЗАБРАНЕНО БЕЗ ПРЕДВАРИТЕЛНО ИЗРИЧНО ПИСМЕНО СЪГЛАСИЕ ОТ „РОССИЙСКАЯ ГАЗЕТА“. ИЗДАНИЕТО НЕ НОСИ ОТГОВОРНОСТ ЗА НЕПОИСКАНИ РЪКОПИСИ И ФОТОГРАФИИ. „РУСИЯ И БЪЛГАРИЯ“ СЕ НАДЯВА ДА ПОСЛУЖИ НА СВОИТЕ ЧИТАТЕЛИ КАТО ЦЕНЕН ИЗТОЧНИК. НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПО-ДОБРОТО РАЗБИРАНЕ НА РУСИЯ. Е-МАЙЛ: BG@RBTH.RU ФАКС: +359 (2) 4894313

Забравили сме да ви разкажем нещо интересно? Споделете с нас!
bg@rbth.ru

Лесен достъп
до електронното
съдържание

rbth.ru/e-paper

Пишете на
редакторите

Кажете
ни какво
желаете
да
прочетете?

bg@rbth.ru

За реклама
в изданието
търсете:

В Москва
sales@rbth.ru
тел. +7 (495) 775 3114
факс +7 (495) 988 9213

В София Дея Йорданова
pr@duma.bg
тел. +359 (2) 970 52 07

□ На фокус

Катуница и след нея - изненада за наивници

Наистина ли гържавата, в лицето на правителството, не е знаела какво може да се случи?

Христо ХРИСТОВ

Убийството на младеж в село Катуница, смъртта на негов връстник ден по-късно и разразилите се, на пръв поглед спонтанно, протестни прояви под мотото "Не на циганския терор и за равни права!", накараха мнозина да възкликнат: "Не може да бъде?!". Последваха охкания и вайкания, дирене на причините, многозначителни "да-да"-та и фалшиво звучащи

политически призиви „да не се яхва вълната“

Отделни формации побързаха да поискат оставката на вътрешния министър Цветан Цветанов с мотива, че... ангажираността му с предизборния щаб на ГЕРБ се отразява негативно върху дейността на правоохранителните органи.

Никой през тези няколко дни обаче не зададе въпроса: "Наистина ли държавата, в лицето на правителството, не е знаела какво може да се случи? Ако не в Катуница, където живее постоянно семейството и родата на известния като Цар Киро ромски бизнесмен Кирил Рашков, то в някой друг район с голямо циганско гето? Където също си има малко или повече известни сред

местните некороновани царе и царици

И ако Цветанов е в отпуск, то само МВР ли има ангажимента да държи ръка върху пулса на потенциалните вирусносители?"

Няма формална логика държавата да е изненадана, поне защото от години съществува НССЕИВ (Национален съвет за сътрудничество по етническите и интеграционните въпроси) към Министерския съвет и чийто председател е... вицепремиерът и министър на вътрешните работи Цветан Цветанов.

Точно този консултативен орган има за задача да трупа информация по разгорелите се напоследък проблеми, да ги анализира и предлага на компетентните органи варианти за разрешаването им. Като на първо място имащите задължението да четат и препрочитат препоръките е премиерът Бойко Борисов!

Бегъл поглед към сайта на съвета показва, че

сигнали за нещо предстоящо

там е имало още през май-юни, а на заседанието си от 6 юли т.г. членовете на комисията за интеграция на ромите при НССЕИВ се обединяват около извода: "Действието към момента национален стратегически документ "Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество 2010-2020 г." и изготвените досега документи, подпомагачи прилагането

му, трябва да бъдат критически прегледани и при необходимост доразвити в съответствие с изискванията на ЕС."

Случайно или не, на 21 септември (два дни преди ексцесиите в Катуница) е взето решение на 27 и 28 т.м. в Кремиковци да се проведе работна среща на Междуведомствената експертна работна група, създадена със заповед на министър-председателя (N P-185 от 22 юли 2011 г.), която да обсъди предложения по проектите на Националната стратегия за интеграция на ромите и на други уязвими етнически групи/общности в сходна ситуация 2020 (работно заглавие) и план за действие по нея.

Председател на тази група е членът на политическия кабинет на вицепремиера Цветанов Георги Кръстев, който е и зам.-председател на НССЕИВ.

Това е човекът, който

от сън да бъде вдигнат

трябва да може да "изрецитира" всички "горещи" точки и да има готовност да предложи варианти за действие.

Има и още близо три дузини имена на хора, които би трябвало да са експерти.

Напразно рових вестниците от последните няколко дни и електронните сайтове за някаква тяхна публична изява. Не открих не ред, думичка дори от тях.

За сметка на това звани и не-звани политолози, антрополози, социолози и други такива сипят купища от словесна плява, в която се овъртохват съществуващи и измислени проблеми.

При тази ситуация резонно възниква въпросът: "За какво му е на МС този НССЕИВ?". Ако е, за да се хвалим пред брюкселските чиновници, че сме "в крак с директивите" и за да има кой веднъж в годината да "спретне" благообразен доклад на вицепремиера Цветанов по повод Декадата на ромското включване - добре.

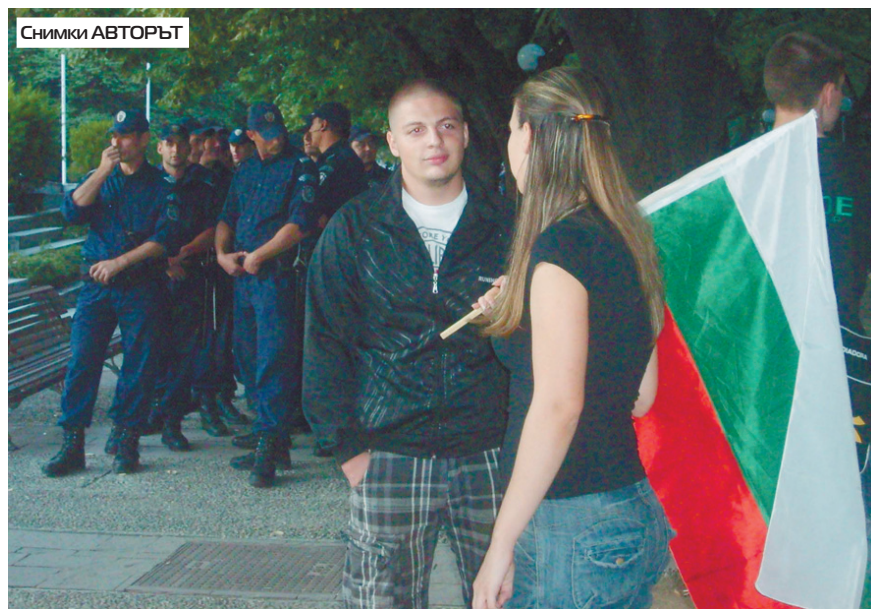
Ако ли е, за да се върши истинска аналитическа, превантивна и последваща работа, която

да неутрализира социални взривове

като сегашния - по всичко личи, че НССЕИВ е просто една "умряла лисица". От чието съществуване ползата е нулева, ако ли не отрицателна.

Защото каква полза наистина от изследвания, според които "България е втора в списъка на най-толерантни държави, веднага след Румъния, където 25 на сто от ромите заявяват, че са дискриминирани" (справка сайта на НССЕИВ от май т.г.) при... 500 крещящи насред Стара Загора непълнолетни: "Циганите на сапун, турците под ножа!" (19.30 ч. на 27 септември).

И само там ли?

Снимки АВТОРЪТ

След Катуница протести заляха не само Стара Загора, но и много други градове из страната

Блиц

Любен ДИЛОВ-СИВ

След събитията на ГЕРБ ще им бъде по-трудно да купуват гласове

Интервю на Христо ХРИСТОВ

□ Господин Дилов, един на пръв поглед криминален случай в пловдивското село Катуница взриви общественото пространство и изпълни с протестиращи млади хора площадите на големите градове. Протестите вървят под лозунга за възпиране на "циганския терор", а в челните редици са хора, облечени в черни фланелки, върху които се вижда ликът на одиозния царски генерал Христо Луков. Каква е вашата оценка?

- Катуница е много кофти проблем и ще бъде много глупаво да твърдим, че става въпрос само за взаимоотношения между българи и роми. Цар Киро е олицетворение на едно от най-големите грехопадения на българските политици. Виждате, преди много години правих едно интервю със следователя, който е работил по делата срещу този ромски барон. И по силата на всички български закони, стари и нови, този катунишки герой би трябвало да лежи до края на живота си зад решетките. Но всички виждаме как той се кълпе в разкош, необезпокояван от никого. Причината е във влиянието, което има над ромските гласове, които може и "дарява" при необходимост на когото... трябва. И това не е изолирано явление, подобни на него "барони" има навсякъде в страната. На практика тези гласове решават изборите по Черноморието. Колкото до фланелките с образа на генерал Луков - те засега все още не са определящи, макар че не бива в никакъв случай да ги омаловажаваме.

Като позитивно настроен човек си мисля, че все пак има и един положителен елемент в случващото се. И той е, че се отваря възможност да се обърнем към българите с призива да не оставят нещата да вървят така, както са вървели досега.

□ В Стара Загора непълнолетни девойчета, облечени с фланелки с образа на Левски, призоваха да се приеме закон, който да ограничава ромската популация като една възможност за разрешаване на проблемите...

- Виждате, подобни предложения със сигурност ще чуем не само от устата на невръстни момичета и момчета, те на практика повтарят вече изговорено от някои политици.

Честно казвам, че това няма да разреши натрупаните проблеми, е повече от ясно. За мен лично далеч по-успешно ще бъде, ако работим за дегетовизацията на това население.

Защото там, в гетото, то затъва все по-дълбоко, става все по-зависимо от бароните си, които просто нямат сметка събратията им да работят, да се образуват, да виждат с отворени очи света. Преди време предложихме да се въведат по-сериозни мерки при неизпълнение на родителските права. Няма нужда да чакаме на някое дете от ромски произход да му резнат пръстите, че да краде по-повеко, за да бъде отнето от т.нар. му родители.

Взаимствахме предложението си от израелското законодателство с ясното съзнание, че звучи драстично. Не се прие, заваякаха се разни правозащитници, че не било хуманно. А по-хуманно ли е непълнолетното девойче да бъде пращано да проституира или да проси?

Погледнете в САЩ, достатъчно е съседката да се обади на единния телефонен номер, че 12-годишната ви дъщеря е оставена без контрол у дома и начаса ще пристигнат представителите на социалните служби.

□ Ако се опитате да прогнозируете, как събитията от тази седмица ще се отразят на изборните резултати?

- На ГЕРБ ще им стане по-трудно да купуват гласове от гетата. И далеч няма да са сигурни, че ще ги получат независимо от платените суми. Струва ми се, че ще има компактно ромско гласуване, но все още е твърде рано да се говори за обръщане на тенденции. Все пак това население няма свои подготвени кадри. Ясно е едно - неформалните лидери на ромите се чувстват предадени от властта.

Мнение

www.duma.bg

Чавдар
ДОБРЕВ

Този текст би могъл да бъде сметнат за хипотеза, но и за реалност. Зависи от гледната точка. Опитвам се да навляза в подсъзнателни и съзнателни актове и действия на Росен Плевнелиев не само защото през последния месец е телевизионна звезда, а и защото - така мисля - представява ценен изходен материал като олицетворение на лицемерието и демагогията в политиката. Ако бъде избран за президент на Република България, той ще послужи за вдъхновение на бъдещи таланти, заели се да покажат българската матрица на това човешко преобразование. Естествено в днешния ни политически живот Плевнелиев не е нито първият, нито последният пример за демагогия и лицемерие. Демагог в не по-малка степен е Бойко Борисов например. Но тези му качества са с друга закуска, с друго "оперение".

И все пак нека се опитаме да направим сравнение между Б.Б. и Р.П. То ще е полезно при навлизане в света на един провинциален Растиняк от Гоце Делчев към "Млечния път" на сензационното преуспяване.

Да задържим вниманието върху категорията "демагогия", свързващо звено между политологията на премиера Борисов и тази на бившия министър Плевнелиев. За широката общественост не е тайна, че Борисов е един от най-изкусните майстори на демагогическите прийоми в националната политика. Неговата демагогия се базира върху

психологията на тъпната

която желае да бъде лъгана, да я манипулират с прости и ясни фрази, да я настройват на враждебни вълни и на екзалтирано обожание. Да й внушават да разделя света на "бял" и "черен", хората на "наши" - "уреждани", и на "чужди", които трябва да бъдат репресирани, разобличавани, мачкани.

Борисов в такива случаи имитира доброжелателство и наглост, дръзко нехайство и безстыдна откровеност, безочливост на хъшлака, който съчмява да изглежда симпатичен. С усмивка на уста, без да му мигне око, Б.Б. разбужда низки страсти, активизира завистта на българина, приспива го с обещания, че ако изпита злоба към "съседа" си, утре животът му ще е щастлив и прекарсен. Би могло да се каже, че Бойко Борисов и неговата демагогия са закономерност на деградационните процеси по време на криминалния преход, резултат от непоправими поражения върху националната характеристика.

Росен Плевнелиев в редица отношения е не само сизмим-рив с Б. Борисов, но и превъзхождащ го по демагогически качества субект. В демагогията му се съдържат както съвременни настроения и мотивировка, така и класически наследства. Плевнелиев изразява своята демагогия с помощта на лицемерие, притворство, потайни желаниа и зложелателство, от което за пред хората се излъчват доброта и почтеност. Той предпочита да се прави на скромни и незабележими, на тих, интелигентен, скрупулозен, раним, поетичен и съзерцателно замечтан.

В една от публикациите си

го сравних със знаменития Тартюф на Молиер и имам основание. Играейки на покорно и набожно същество, по подобие на Тартюф и Плевнелиев зад такава маска крие свойства на жесток човек, на хищник, който заради интереса си може да стъпче като валяк всекиго - приятел и враг. В бизнеса тази двойствена природа му е помагала за натрупване на сериозно богатство. Слухът, че в олигархическия кръг "Глобална България" "тихийт" Плевнелиев е бил част от "триъгълника" Иво Прокопиев и Цветелина Бори-

тивоположни вътрешни наглаци. Стоичков обаче като велик футболист и голям интуитивист с кръвта си е усетил, че те, двамата с Плевнелиев, са си родни братя, че всъщност Плевнелиев като него е в състояние да напусва най-просташки, но не си го позволява, тъй като лицемерието - поне досега - му носи повече предимства във всекидневието. И Плевнелиев може да наругае рефера с най-неповторимите "сечива" на сленга. И той е "нахъсан" да рита играчите от чуждия отбор по кокълчетата и краката, но

обича да се прави на безпомощен, на крехък, изнежен, задръстен от "мили" комплекси млад мъж, който не би могъл да стори и стъпка без настойник, без покровител, разполагащ с власт и железна воля. Преструва се, че ще му е до смърт предан и коленопреклонен. Народът ни подигравателно за такива особи казва: "Тиха вода..." Този "номер" Плевнелиев го изфабрикува и на Б.Б., опирайки се на могъщото му "херкулесово" рамо и плещи, и молейки го за застъпничество и закрила. С всеки свой жест,

ли го е изненадало и подкосило. Той вече е бил "дялан камък". Усвоил превъзходно пропагандния репертоар, на него не му е било нужно да става истински експерт в дадена сфера. Разбрал е, че цената му ще зависи не от неговите действителни качества, колкото от рекламирането им. Като след детска шарка, прекарана в лека форма, той бързо се префасонира, подменя легитимацията си (ако можеше, щеше да си смени и своята фамилия). Като безгръбначен организъм променя идеи и партии. Като немалко свои колеги от елита на тогавашния Комсомол още през 80-те е проумял

силата на парите и жълтия метал

Затова и тръгва по пътя на бизнеса в историческото русло на криминалния преход. И най-съществено за него: "со кротце, со благо", без да се шуми.

Първите стъпки към придобиване на богатството му са затрупани с давност и мълчание! И разводът му е безконфликтен, за да не пречи на "неудържимия му възход". И винаги остава нещо недоизречено, неразкрито, забулено в загадъчност.

Баща му, деец на Окръжния комитет на БКП в Благоевград, може би е преживял 90-те години с по-видимо безпокойство, а и по-автентично. Може да се е надявал на чудото. Да е звъннала в душата му носталгия. И страх. И печал. И обреченост. Това е едната възможност. Другата е да се е усетил хванат в капан, да е зашарил надясно и наляво, да се е уплашил за стандарта на семейството и бъдещето на своя Росен? И да е решил, след съвети на близки съидейници, че не трябва да се пречупва, сега е часът да се кове желязото, властта още не сме я изпуснали окончателно, защо пък и ние, нашето семейство, да не докопаме поне крайчец от "кокала"? И дали той, Бащата, не е получил тогава някакво дребно, орфанно, провинциално "куфарче", пълно с митичните номенклатурни монети? Дали от тук не поема и Плевнелиев по посоките на първоначалното натрупване на капиталото? За този си произход, по навик, новите кредитни и некредитни милионери странно забравят, изпаднали в дълбока и непреходима амнезия.

Но ще запитаме отново: допустимо ли е тук да се намира изворът към благополучието на днешния "честен" частник Р. Плевнелиев? Как по-точно той спечелва в течение на десетина или повече години своите десет-петнайсет милиона лева, обявен официално капитал? Кое го е накарало да не работи по специалността си, а да се занимава с износ на "работна ръка" в Германия (и другаде)? Вярно ли е, че германските власти му поставят "черен печат" на паспорта заради незаконна търговия с хора? Колко са къщите, които притежава? Има ли незаконни елементи в градежа на крайморската му вила и имот? Колко по-точно километра магистрала и отделно пътища министерството му е построило и ремонтирало за двете изтекли години? Трупаните ли са органични материали от "табани" (край Димитровград) в основата на магистрала "Тракия"? Поддържа ли още близки отношения с Иво Прокопиев и Цветелина Бориславова като предишни партньори (според мълвата) в крупна бизнес операция? Ако германците са му поставили "черен печат", по какъв начин и на какво специфично равнище е възстановил "доверието" на Германия? Цв. Бориславова ли го е предложила на Б.Б. за министър, или и него премиерът случайно го е засякъл на магистрала?

да „пързая“ ръководителите си

да се приспособява към всяка ситуация, изгодна нему, да надобява враг и увереност, докато в себе си им се подхилква и гнуси.

Началото на прехода едва

Емблема на демагогията

Бастард на Молиеровия Тартюф ли е Росен Плевнелиев?

славова, поставил си задача да дирижира "икономиката" на държавата, за да обезпечи егостични цели и интереси, май ще се окаже верен.

Повърхностни журналисти пишат, че за тях Плевнелиев бил неразгадаем, смирен, кротък, едва ли не безропотен. Тези техни писания са повлияни не единствено от конюнктурни поръчки, дошли от собственика на изданието, а и от високата обиграност, артистично влизане в "кожата" на образа, постигнати от Плевнелиев.

Преди дни най-горещо и най-яростно в защита на Плевнелиев се обяви футболистът Христо Стоичков. На първи план това е шокиращо, понеже външно Плевнелиев и Стоичков са образци на две про-

не го върши невъздържано като "Ицо", а потайно и срамливо, така че никога да не види кой е авторът на произшествието.

Ще добавя: Борисов, който също се отличава с интуитивна проникновеност като Стоичков, се е досетил за този

„набор“ от двулчие

у Плевнелиев. Тъкмо поради това той позволи на Попова след президентските избори да се върне на министерското си кресло, докато Плевнелиев го изстреля за кандидатпрезидентската борба без право да заеме отново министерския си пост, все едно че го праща на ешафод.

Плевнелиев извънредно

Анатолей СТАНКУЛОВ

Замитане на следите

□ Позиция

www.duma.bg

Маруся ЛЮБЧЕВА

Без страх към урните

Честни избори или административен вот

Двадесетгодишните промени може да научат българите на "гражданство", което далеч надхвърля задължението да се регистрираш на определен адрес и да си плащаш данъците и останалите сметки, за което те задължава Законът. "Гражданството" е широко понятие, което означава да бъдеш активен участник в диалога за управлението на своя град, на своята община, на своята държава. Не непременно да се присъединяваш към онази партия, която в момента е на власт, и след няколко години да преминеш в следващата, а да заявяваш позиция, която може да бъде обсъждана за подобряване на статуса на гражданите.

Това не изключва да членуваш и симпатизираш на определена политическа сила и партия, но от морална гледна точка изключва да ги сменяш като носни кърички за един временен интерес. Като прелетните птици, които оцеляват чрез преселване, но всъщност и те имат един определен маршрут, който спазват много строго. Преходът към една партия у нас има специфични особености - той не е доброволен, а е продиктуван от политически ориентиращата се администрация, която иска да запази мястото си. Редовите администратори, а и не само те, а и тези, които се назначават с конкурси, знаят много добре, че мястото им зависи от политическото пристрастие на началника. Помним натиска върху администрацията, върху всички държавни институции по времето на Костов и невероятната конфронтация и преследване заради тесните политически цели на тогавашното управление. Уволнени ръководители по факс и телефон, натиск за гласуване за представителите на партията от места,

използване на административни структури за прокарване на политически решения, вселяване на страх у хората.

Днес това се повтаря при управлението "Борисов" и за съжаление под благоразумния поглед на Европа. Страхът от наказания и уволнения сред различните видове администрации и институции от различен характер - местни, регионални и национални, приковава хората към един единичен избор. Привлечените висши администратори оказват невероятен натиск

се наричаш колкото искаш учител, можеш да си изключителен професионалист, но можеш да станеш безработен. Какво е влиянието на един елементарен акт от поведението на един началник на инспекторат - неговата поява в първите редци на митинг в защита на една политическа сила. Това дава ясен знак за всички, свързани със системата - "Ако не ме подкрепите, знаете, че сте в моите ръце".

Парадираното деполитизиране отдавна е забравено. Това не означа-

висши чиновници в изборна листа на определена политическа сила. Вярно е, че изборът е таен. Вярно е, че никой насила не може да сложи определена бюлетина в ръката ти, но подходите са определящи.

Това са изпълнения, свързани и с механизмите за назначаване на хората - там, където си политически назначен, а не защото си най-добрият, (макар и конкурсно) предполага и бъдещото ти поведение. И това е голямото предизвикателство на административния вот.

върху подчинените си или върху тези, които по един или друг начин зависят от него.

Много сериозен пример е образованието. Политическите пристрастия на един началник на регионален инспекторат прави системата подчинена на тези пристрастия, защото иначе можеш да

ва, че висшите администратори нямат право да подкрепят една или друга политика, но те трябва да го правят, като се стараят да внедряват тази политика, а не да диктуват на хората за кого да гласуват. Не е далновиден подходът за политизиране на една система чрез включване на нейни

Защо да не се освободим от него? И да дадем право на всички свободно да изразяват позиции и свободно да избират, без да свързват това със страха от уволнение, ако не подкрепят този, за когото им подсказва началникът. Да дадем ход на истинската оценка за хората, които искат да управляват.

Емблема на гемагогията

От стр. 22

Ако допуснем, че Плевнелиев бъде избран за президент, българската култура ще получи още един източник за същинското си разнообразяване. За първи път на такъв върховен пост ще застане емблема на лицемерието и демагогията, уникална по произход и прояви. Помъчих се да си припомня примери за демагогия и лицемерие в световната литература. Не са малко. Но обикновено тези образи са с по-определена физиономия, не рядко подчертават историческата си значимост. Или са до такава степен приземени, битово характеризирани, че потъват в сивотата на преходността. В българската литература по-често се разработва

фигурата на хитреца

и ловкия въжеиграч, отколкото на перфидния лицемер от потекло на Плевнелиев. До подобен герой не са се докосвали нито Иван Вазов,

нито Алеко Константинов, нито Димитър Талев, нито Емилиан Станев, нито Йордан Радичков, нито Николай Хайтов.

Интересното е, че такъв типаж е сравним с лицемерите, изобразени от английски писатели, летописци на Викторианската епоха. Но в техните творби лицемерът е с родословие на аристократи, оставяйки си аристократ. Докато нашият Росен Плевнелиев е плебей по произход, със закуска от комунистическа фамилия (народна!), която не се развива към етичския кодекс на аристокрацията, а възпроизвежда, макар и далеч по-интелигентно от персонажите на Ал. Константинов, своята буржоазна алчност (с елементи на дълбоко законспирирана бруталност!). За това сравнително по-близкия прототип е Тартюф, който с лукавост, хитрина и подлост успява да излъже и подиграе фамилията и фамилията му доверяват на французина Оргон. Макар Тартюф да демон-

стрира набожност и смиреност, той си остава деформирано издание на Третото съсловие. Същото съсловие, което превърна идеалите на Великата френска революция в касичка за трупане на неспаметно благосъстояние.

Отново се оказва, че животът е безсмъртен. Както в миналото, така и днес героите на литературата и културата първо се раждат в действителността, а след това получават плът и кръв в духовното битие. Тук парадоксите на Оскар Уайлд, чиято лондонска мъгла в началото формира пейзажа на английските художници и едва после се настанява в лондонския материален свят, са невалидни. Преходът, нашият криминално-демократичен преход, наред с новите Херостратовци, Градоначалници, Гобсековци, Плюшкинговци, Собакевичи, Мефистофеловци, възрожди и домашните родни екземпляри на лицемерието - бастарди на Молиеровия Тартюф.

Брюкселски безсъници

„Вие сте Трети свят“

Георги ГОТЕВ

Разказах на брюкселските ми колеги, които са от различни страни от ЕС, за случилото се в Катунца и им показвах снимки от мястото на събитията. „Вие сте Трети свят“, възкликна най-емоционалната ми колежка. Тя е с тройно гражданство от западноевропейски страни и никога не е идвала в България. Казва, че й се вижда срашничко.

Репликирах, че не сме Трети свят, а член на ЕС, което тя добре знае. „Затова ЕС затъва в такива проблеми. Присъединяването на България и Румъния не беше добре подготвено“, коментира друг колега, който също е от западна страна, не е идвал в България, но многократно е посещавал Румъния, където има приятели. Който е бил в Румъния, има известна представа за нашия регион.

Какво се случи в Катунца? Мненията се разминават. Според мен става дума за кипнало народно недоволство срещу беззаконията и ненаказуемостта, в частност на един мафиот. Това, че е ромски мафиот, е подробност, важното е, че държавата всячески е закриляла неговите безобразия през целия преход и че в резултат на това той се е самозабравил. Всъщност става дума за преминат предел на търпимост от липсата на законност, която става все по-осезаема при сегашното управление. Нещо като движението на възмутените в българския вариант. Защото на всички е ясно, че прехвалената в песни полиция пази тези, които са й спонсори. „Моята полиция ме пази“ - това могат да го кажат мнозина като Цар Киро, но не и обикновеният гражданин.

Погледнато с очите на чужденците обаче, Катунца разкрива, на първо място, етническата нетърпимост, а по-лошо петно върху една държава от затъването в тази бездна няма. Не посмях да превода на колегите ми скандираната „Циганите на сапун, турците под ножа“ - подобна агресивност според мен е неприемлива за голямото мнозинство от българите. Обясних, че протестът беше яхнат от расистите и ксенофобите, които у нас се увеличават все повече, и които се кичат с етикета на патриотизма. Прескочих някои подробности за това, че у нас думите са загубили смисъл, фашистите са партиоти, хард порното се нарича еротика, даването на подкуп е спонсорство, купуването на гласове е „европейска практика“, всеки, откраднал милион, и всяка, снимала се гола в списание, става част от националния елит. Загубата на опори и подмяната на ценностите разяжда като гангрена българското общество, обречени ли сме? Защо страхът сред българите се връща, също както беше при тоталитаризма? Защо в България отново всичко става „по втория начин“, както при Тато? Защо вместо общество се установява система от гета - гето за богати, гето за бедни, гето за цигани, гето за турци... Защо се връща тоталитаризмът в по-уродлива форма? Ето подходящи теми за дебати на кандидатите за президент, макар че се съмнявам, че кандидатът на ГЕРБ ще се съгласи да участва в тях.

Защото докато Катунца вълнуваше чужденците, от България получих запитвания колко ли тежи любезната подкрепа, която Европейската народна партия изрази на Плевнелиев при посещението му в Брюксел преди няколко дни. На мен ми се струва, че Плевнелиев обикаля Европа с такова усърдие, сякаш за него ще гласуват германците и белгийците. Самият факт, че се появи в Брюксел в момента, в който напрежението в Катунца достигаше връх, не говори добре за способността му да си определя приоритетите. Той се среща с шефа на ЕНП Вилфрид Мартенс, симпатичен бивш премиер на Белгия, страна, в която впрочем всички премиери са бивши. Но се оказва, че темата за Катунца не е била обсъждана между двамата. А хората от кабинета на Мартенс знаеха за случващото се, т.е. срещата е била повече от формална. Иначе умът не го побира, че не са обсъдили например опасността от ескалация на етническото напрежение. И че Мартенс не е попитал има ли риск ГЕРБ да не успее да си прокара посланията. Всъщност такъв риск няма, повечето медии у нас се командват по джипсемо много по-добре, отколкото по петолъчката при тоталитаризма.

Езикът на тялото на Плевнелиев не беше този на бъдещ президент. Той бързаше пресконференцията да свърши, въпреки че всеки на негово място щеше да отбележи колкото може повече точки. Някой пиар му е казал да се усмихва. Той очевидно се сеца за това, но все в неподходящ момент.

Сондажите може да са благоприятни за Плевнелиев, но аз мисля, че ако българите се мобилизират, ще спечели президент, представляващ демократична България. Някой трябва да спре гангрена, защото здравословното състояние на България прекалено бързо се влошава. Колегите ми са изненадани: къде отиде островът на етническа стабилност, който бяха свикнали да виждат в лицето на България? Аз бих добавил: как стана така, че през 2007 г. ЕС ни гласува максимум на доверие, като ни прие за свой член, а днес нямаме дори минимум доверие, щом не искат дори да ни приемат частично в Шенген? И ако тези тенденции продължат с това авторитарно управление, което се готви да управлява десетилетия като Живков, докъде ще стигнем?

От три години каня неколцина приятели на Запад да дойдат в България, но не в скъп хотел с ол инклузив пакет, а да им я покажа такава, каквато е, с красотите и противоречията си. Засега поканата любезно се отклонява. Катунца ми помогна да разбера - те просто се страхуват. Не защото сме Трети свят. В Третия свят има и други страни със слънце, планини, плажове. Понякога те не са демократични, но поне не са страшни.

Искам гумата

Не съм съгласен с Дума!

Читателят преги всичко

www.duma.bg

Не трябва да се петни едно или друго име

Областен управител блокира улица край блок

Христо ХРИСТОВ

Антипаркингови стълбчета са монтирани до жилищната кооперация, в която е апартаментът на старозагорския областен управител Йордан Николов. В съседство е поставена и огромна табела, забраняваща паркирането заради наличие на гаражи, алармираха собственици на жилища на ул. "Петър Парчевич".

Хората недоумяват кое е наложило подобна бариера и се питат дали, ако техният съсед не замаше високия държавнически пост, е щяло да има подобна намеса на общинската администрация.

От община Стара Загора оправдават бариерите със заповед на кмета проф. Светлин Танчев и одобрен през юни проект за обществен паркинг. Предстояло да се монтира и апарат за таксуване.

Антипаркинговите заграждения пред кооперацията на областния управител

От администрацията обаче не знаели кой е поставил забранителната табела. В същата кооперация живее и зам.-кметът по строителството на Стара Загора, който е роднина на областния управител.

Светлана Бакоева ВЛАДЕВА

Пиша Ви по повод публикуваната статия във вашия вестник на 9 септември т.г., бр. 206 - "Областен управител блокира улица край блока си". Написаното в статията е сто процента лъжа и измама, и е видно още от самата снимка.

Пиша ви още в памет на баща ми, който беше домоуправител и се грижеше за благополучието на живеещите в кооперация "Георги Димитров", така е наречена по документацията и нотариални актове, наистина находяща се на улица "Петър Парчевич" номер 46. В момента, в който пиша това опровержение, държа в ръцете си "Строително разрешение номер 410/01.09.1977", когато се разрешава ог-

рада на парцела на жилищната кооперация с предписание от запад да не се прави бетонова, а само да се забият метални колони съгласно корекциите в архитектурната скица. Поради липса на средства оградата е изградена единствено и само от източната страна на блока, а датата на документа е в далечното минало. Има постановление за преодобряване на проекта от 09.12.1999 с подпис на гл. инженер Р. Цонева.

Дотук не виждам в този период областен управител да е било лицето Йордан Николов. Не зная защо за политика се води, но ако живеехте в този район, дали бихте издържали на създадените ситуации - повикване на линейка - няма откъде да влезе, защото някой е паркирал безотговорно; повикване

на катафалка за погребение и изнасяне на покойника над безобразно паркирани коли и т.н.

Относно проекта за паркоместа в централна градска част направете си труда и проверете статута на заснетата северна част от имота. Улица "Юрий Венелин" минава от южната

страна на блока. Тя настине е блокирана, но поради факта, че по нея преминаваха камиони и имаше няколко удара в конструкцията на блока. Това е извършено още през периода на управлението на кмета Купен Куленов.

Относно табелите - те бяха поставени на тротоа-

ра от собствениците на гаражи в кооперацията на север от блока на въпросния областен управител. Табелите не бяха върнати на местата от наетата от общината фирма, извършваща ремонта по улица "Петър Парчевич".

И на края - симпатизирам на вашата идея, но в

момента се чувствам омърсена от статии, които се публикуват, без да се извършва каквато и да било проверка на фактите.

Аз имам име и съм възпитан и честен гражданин на Република България. И не мога да приема, когато се петни едно или друго име.

София и Москва, България и Русия: Вчера, днес, утре

Шест българчета този месец видяха за първи път руската столица

За шеста поредна година по инициатива на Фондация "Устойчиво развитие за България" с председател Станка Шопова в рамките на международния проект "Заедно в Двадесет и първи век" се проведе Национален конкурс за ученици и студенти "София - Москва; България - Русия - вчера, днес, утре" с международно участие.

Съорганизатори са Националното движение "Русофили", Българският антифашистки съюз, Синдикатът на българските учители, Националният дворец на децата, Федерацията за приятелство с народите на Русия и ОНД, Сдружението на приятелите на Русия "Александър Невски", Федерация "Съюз на съотечествениците", Демът на Москва в София и Руският културно-информационен център с подкрепата на Министерството на образованието, младежта и науката и Посолството на Руската федерация у нас. Победителите в националния етап на проявата участват в международен кръг на конкурса, който се организира от Санаторно-оздравителния комплекс "Камчия", Международната обществена организация "Сдружение на

организаторите на детски отдиш" с президент Ирина Роднина - депутат в Руската Дума, и председател на обществения съвет Людмила Швецова - заместник-кмет на правителството на град Москва, Държавно учреждение "Московски център за детски и семеен отдиш", Фондация "Устойчиво развитие за България" и български организационен комитет.

В конкурса участваха хиляди деца от България, Русия, Беларус, Казахстан, Украйна. В международния етап бяха отличени 60 от тях, 40 от които българчета. Организационният комитет награди и 28 български учители, оказали съдействие при подготовката на децата.

По традиция отличените с първо място в международния етап на конкурса получават награда едноседмична екскурзия в Москва, а отличените на второ място - едноседмична почивка на море в Международния детски санаторно-оздравителен комплекс "Камчия" (в международна смяна, с участието на наградените деца от Русия, Украйна, Беларус и Казахстан).

Тази година шест български деца, победители в конкурса "София - Москва; България - Ру-

сия - вчера, днес, утре" и класирали се на първо място в международния конкурс "Заедно в Двадесет и първи век", получиха наградите си за отличното си представяне. Фондация "Устойчиво развитие за България" и СОК "Камчия" организираха за тях седемдневна екскурзия в Москва от 7 до 13 септември т.г. Щастливците са: Владислав Лилев, единадесетокласник от Професионалната гимназия по строителство "Хр. Смирненски" в Кърджали, раздел "Мултиме-

дийни презентации"; Надежда Иванова, седмокласничка от Детски комплекс в Севлиево, раздел "Рисунки"; Антоанета Костова, дванадесетокласничка от ОДК "Св. Иван Рилски" в Казанлък, раздел "Рисунки"; Кристиана Христова, осмокласничка от ОДК - Шумен, раздел "Поезия"; Михаела Тодорова, шестокласничка в Националното училище по изкуствата "Панайот Пипков", Плевен, раздел "Проза", и седмокласничката Преслава Ивано-

ва от Детския комплекс в Севлиево, раздел "Рисунки".

Организаторите се постаряха децата да се запознаят с най-значимите исторически и културни обекти в руската столица - Музея на въоръжените сили, Музея на космонавтиката, Третиковската галерия, Храма на Христос Спасител, Червения площад, Александровската градина, Кремъл и неговите събори, Оръжейната палата, Двореца и парка "Царицино", "Воробьевы горы", "Поклонният хълм", комплекса "Москва-сити", киностудио "Мосфилм" и много други емблематични места и забележителности на Москва.

Българските деца прекараха незабравима седмица в руската столица, много видяха и много научиха за Русия, за великите исторически личности, герои и творци, и се убедиха в дълбоките исторически и културни връзки, свързващи братските ни народи.

Организаторите напомнят, че международният конкурс "Заедно в Двадесет и първи век" се провежда всяка година и очакват творбите на новите участници - есета, стихове, реферати, медийни презентации, песни и рисунки на тема сътрудничество между България, Русия, държавите от ОНД.

Страницата подготви Лилия ТОМОВА

Култура

очаквайте

Абсолвенти в „Интимен асансьор“, премиерата на спектакъла е утре в НАТФИЗ

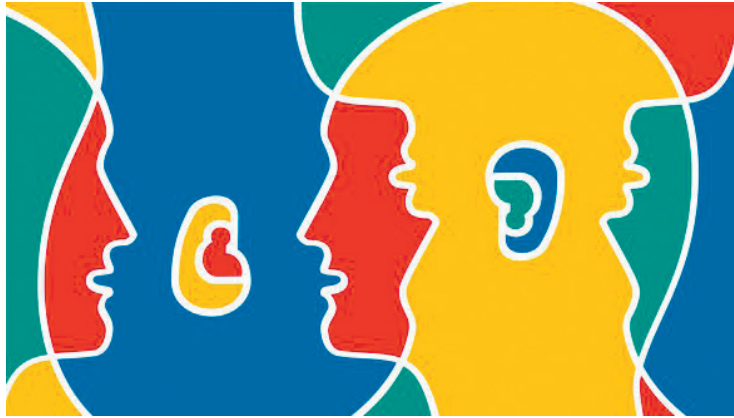

Европейският ген на езиците игва с изненади

Многоезични кръстословици и поговорки са част от предизвикателствата към ентузиастите

Кръстословици на 11 езика са сред изненадите на Европейския ден на езиците, които са подготвили културните институти, представени в България. За втори път всички те ще отбележат заедно деня на езиковото многообразие. Сега в инициативата се включват 16 културни институции, които на 2 октомври, неделя, ще бъдат пред Народния театър „Иван Вазов“, за да покажат богатството на своя език.

Въпреки че са трудни, многоезичните кръстословици предлагат забавен начин да се научат интересни думи. Първата съдържа общо 21 думи, като за всяка от тях е указано на кой език трябва да се попълни. С превода ще помагат представители на културните институти, на кои-

то им е разрешено да подсказват за думите на техния език. Ако кръстословицата бъде решена правилно, ще се получи известна българска поговорка, която се образува от съвпадащите букви в кирилицата, латиницата

и гръцката азбука. За тези, които се справят със задачата са предвидени много награди, те ще бъдат теглени по няколко пъти на всеки час от 11 до 17 ч.

По-запалените лингвисти могат да се опитат да решат

кръстословица с повишена трудност, която подготви генерална дирекция „Писмени преводи“ към Европейската комисия. Правилното ѝ решение също води до скрита фраза, но този път тя не е на български. Затова са предвидени и по-големи награди за първите, които я решат. В програмата са включени и представления на различни езици, артистичен прочит на поговорки и цитати на десет езика. За доброто настроение на публиката ще се грижи актрисата Мая Бежанска.

Събитието се организира от EUNIC-мрежата на културните центрове на страните от ЕС. Участват нейните членове австрийско посолство, Британски съвет, Чешки културен център, Полски институт, Френски институт, Гьоте институт, Унгарски културен институт, институт „Сервантес“, Италиански културен институт, Руски културно-информационен център и други.

Започват Гео-Милевни дни в Стара Загора

Традиционните Гео-Милевни дни ще се състоят днес и утре в Стара Загора и Раднево. През първия ден в Стара Загора програмата започва в къщата-музей „Гео Милев“ с представяне на новоизлезлите книги, издание на Международната фондация „Гео Милев“ и издателство „Захарий Стоянов“: „Искри от

води“, ръководи проф. Светлозар Игов. Вечерта от 19 ч. в Старозагорския драматичен театър ще се проведе тържествена вечер със слово за Гео Милев от доц. Ивайло Христов, обявяване и награждаване на новия лауреат на Националната награда „Гео Милев“, рецитал по творби на поета и накрая монотекст

Фестивалът на рускоезичните театри

Международният фестивал на рускоезичните театри „Лукоморие“ ще бъде открит днес в Руския културно-информационен център в София (ул. „Шипка“ 34), научи ДУМА от РКИЦ, гомакин на проявата. В рамките на Дните на руската духовна култура в България до 2 октомври Руският камерен театър и Руският център със съдействието на Столичната община организират фестивала на рускоезичните театри „Лукоморие“. В значимото събитие ще вземат участие театрални колективи от Германия, Унгария, Дания, Естония, Русия и България. Форумът е под патронажа на руското посолство в България. След официалната церемония ще бъде открита персонална изложба на прочутия унгарски художник Шандор Зихерман. Програмата включва и спектакъл на Берлинския театър на песента и словото.

ПРЕДЛАГАТ РУЖА МАРИНСКА ЗА НАГРАДАТА НА ИМЕТО НА ПОЕТА

Христо ХРИСТОВ

Известната българска изкуствоведка проф. Ружа Маринска е номинирана за наградата на името на Гео Милев, събщи председателят на международната фондация, която от 1997 г. отличават изтъкнати творци, поетът Никола Инджов. Седем са досегашните лауреати, неизменен председател на авторитетното жури е поетесата Леда Милева.

пламъка“ - произведения на лауреатите на националната награда „Гео Милев“; „Гео Милев - Нови изследвания No 6“; „Два юбилея - 90 години сп. „Везни“ и 85 г. сп. „Пламяк“; Патарак и Рибок (Гео Милев за деца).

Следва научна конференция на тема „Гео Милев в светлината на неговата лична библиотека и неговите пре-

такълът на Николая Урумов „Лалугер“.

На втория ден сутринта се предвиждат две срещи в старозагорски СОУ с писатели, участващи в дните. Следобед в Раднево, родното място на Гео Милев, ще се повтори част от програмата по време на тържествената вечер в Стара Загора и ще има литературно четене на гостуващите поети.

Сцена от „Кармина Бурана“

Операта във Варна тръгва на турне

След премиерните спектакли на „Кармина Бурана“ и „Катули Кармина“ от Карл Орф екипът на българо-холандската продукция с режисьор Мариане Бергльоф, хореограф Мартин Зомерлате, сценограф Андрей фон Шлипе, диригент Найден Тодоров заминава на турне в страните от Бенелюкс. От 1 до 16 октомври в различни градове на Холандия и Белгия, сред тях Хага и Ротердам, ще бъдат показани 13

спектакъла на варненската постановка. В турнето участват български и чуждестранни солисти, сто хористи и балетисти от Държавна опера Варна, както и младежи от Детско-юношеската опера при Общинския детски комплекс в града. На плакатите е отбелязано, че Варна е кандидат за европейска културна столица през 2019 г. Това е част от професионалния лобизъм, с който операта подкрепя кандидатурата.

www.duma.bg

кратки

Нова сесия за „Българските библиотеки“

Министерството на културата дава възможност за финансиране на дейностите по подпомагане на книгоиздаването и библиотечното дело по три програми, както и за подкрепа и популяризиране на българската книга. Разпределени са част от предвидените в централния бюджет средства за подпомагане дейността на народните читалища, като скоро бяха одобрени проекти за 1 589 695 лв., по-голямата част от които са предназначени за попълване на фондовете на читалищните библиотеки. Предстои и обявяване на нова сесия по програма „Българските библиотеки - съвременни центрове за четене и информираност“, по която ще бъдат разпределени 500 000 лв. между регионалните и големите градски библиотеки, съобщиха от МК.

Книжовна премиера

Председателят на Съюза на българските писатели Николай Петев ще представи новоизлязлата книга на Вълкан Далчев „Наричат ни утописти“. Събитието ще се състои на 4 октомври от 17 ч. в „София прес“ на ул. „Славянска“ 29.

Концерт в Музикалната академия

Академичният симфоничен оркестър под диригентството на Александрос Гералис (Кипър) от класа на доц. Ивайло Кричев ще изпълни увертюра „Кориолан“ от Лудвиг ван Бетовен. Концерт за китара и оркестър от Мауро Джулиани ще изнесе Андриан Кръстев от класа на Росен Балкански и Симфония номер 5 от Франц Шуберт. Концертът е на 30 септември от 18 ч. в зала НМА на Музикалната академия „Проф. Панчо Владигеров“. Входът е свободен.

Представят антология на писатели в РКИЦ

Антология на писатели от България и Русия ще бъде представена днес от 17 ч. в Музикалния салон на Руския културно-информационен център на ул. „Шипка“ 34, III етаж.

Ангел Петков с първа фотоизложба

Първата фотоизложба на младия фотограф Ангел Петков, озаглавена Pretty Face, бе открита снощи в пловдивския клуб „MojiTo“. На нея са представени над 50 портрета с красиви и интересни лица. Снимките са различни по размер, а по тематика - разнообразни. „Много се вълнувам, защото, това е първата фотоизложба в живота ми...“, сподели Петков. Събитието е благотворително, като средствата ще отидат в дом за сираци в Пловдив.

Разговор

www.duma.bg

Легя Милева:

Мой дълг и мисия е да опазя светлото име на Гео Милев

Коя е неговата истина, която ми е най-скъпа на сърцето ли? Ето тази: „Няма на света пожарна команда, която да може да угаси пламъка на мисълта” - споделя известната българска поетеса и преводачка, общественичка

Интервю на
Борис ДАНКОВ

□ Как се чувствате, другарко Милева, на тази възраст в това наше „смутно” време?

- На вече почтената си възраст, достигната, както казвате, в това наше „смутно” време, мога да кажа, че се чувствам добре. Навярно ми помага опитът как се оцелява и как се живее в такива условия. Защото, като хвърля поглед назад, към детството си, тъй рано наранено от „безследното изчезване” на баща ми, към положението в България през младежките ми години, после годините на войната, преживените бомбардировки, купонната система, ясно е, че не ми са чужди смутните времена. И щом сега седим и разговаряме с вас и си пием кафето спокойно, значи съм добре.

□ Какво правите, с какво се занимавате?

- С много неща. Както е било винаги, четенето и сега продължава да ми бъде любимо занимание. То започва от сутринта с преглеждане на пресата.

Разбира се, старая се да следя и културните събития на живо - премиери на книги, на театрални пиеси, да посещавам художествени изложби. Но за ваша, а и за моя изненада продължавам да имам и доста обществени ангажменти - покани за срещи с малки и големи читатели (не пропускам тържеството на 15 септември в близкото училище по случай първия учебен ден), панаири на книгата с неизбежното даване на автографи, заседания на управителни съвети на няколко сдружения и фондации. Нямам празни дни, нито възможност да скучая.

□ Не предвиждате ли продължение на вашия том „Светлини и сенки”? И кои други ваши книги за възрастните читатели бихте споменали?

- Засега не предвиждам продължение на „Светлини и сенки”. Това е четвъртият том на избраните ми творби, който за разлика от първите три не е предназначен за малките читатели. Излезе от печат миналата година. Рад-

вам се, че събрах в него статии и мемоари, размисли по обществени и литературни въпроси, опити за портрети на видни наши писатели, на творци и интелектуалци от други страни, с които съм имала щастието да работя или да общувам в литературни редакции или в международни културни организации (като например ЮНЕСКО, където, както знаете, работих шест години като постоянен представител на България) или спомени от участието ми в някои от големите форуми на световната писателска организация - между-

дни, които съставихме заедно със съпруга ми Николай Попов през 1970 г. и който, допълнен и актуализиран от мене, излезе във второ издание в края на 2010 г. Плод на съвместните ни усилия с Николай Попов са и антологията „Нощен дъжд”, съвременна английска поезия (1980) и „Африкански гласове” (1987).

□ Последните двайсет години на България бяха преломни, тежки, да не кажем трагични. Каква е вашата лична равностметка?

- И в слънчево и в бурни дни мисля, че успях да не изпускам

ЛЕДА МИЛЕВА е българска писателка, преводачка, деятелка на културата, общественичка, дипломат. Дъщеря на поета Гео Милев.

Родена е в София. Завършва Американския колеж в София. Следва право в Софийския университет и Педагогическия институт за детски учителки към Американската детска градина.

След Втората световна война е ръководител на детско-юношеските предавания в Радио София (1944-1951), главен редактор на детски списания. През 1966-1970 г. е генерален директор на Българската национална телевизия, а след това посланик, постоянен представител на България в ЮНЕСКО, Париж. От 1979 до 1989 г. е председател на Съюза на преводачите в България, създател на списанието за чуждестранна литература „Панорама” и негов главен редактор. Дългогодишен председател е на българския център на световната организация Международен П.Е.Н. Депутат е в Седмото Велико народно събрание.

Автор е на повече от 30 стихосбирки за деца, на театрални и радиопиеси. Преводач е на съвременна американска, английска и африканска поезия.

Носител е на много национални награди. По повод на предстоящите Гео-Милеви дни в Стара Загора и Раднево тя бе любезна да даде интервю за ДУМА.

народния П.Е.Н., организирани в различни страни и континенти. Без да съм го замисляла точно така, четвъртият том, за който говорим, „Светлини и сенки”, се получи нещо като равностметка на това, което съм правила и което ме е вълнувало през втората половина на миналия век и през първото десетилетие на новия милениум.

Колкото за други мои писания за възрастните читатели, бих добавила към някои от множеството ми статии, пръснати в литературни списания и други издания, свързани с въпросите на литературата и с проблемите на възпитанието на децата, бих прибавила и някои мои преводни книги, особено поетични антологии. На първо място сборника „Американски поети” - от Уитман и Емили Дикинсън до наши

кормилото на лодката, в която ми бе съдено да прелувам морето на моя вече дълъг живот, включително и през годините на прехода - без да се отказвам от идеите си, от ценностите, в които съм вярвала, и с които съм израснала, без да сменям посоката по пътя към онова, което съм смятала за цел на моите усилия, за основен смисъл на труда ми.

□ Какво от преживяното в това време ви е разтърсило, впечатлило най-силно?

- По време на прехода, и особено в последните години, наблюдаваме някои ужасни явления и процеси, които тук само ще маркирам, но те изискват най-сериозно внимание. Това са ръстът на корупцията, ръстът на агресията в обществото, включи-

телно и на битово, семейно ниво, растящата агресия сред младите хора и нещо особено тревожно - агресията сред децата.

Като прибавим и някои тревожни явления, свързани с образованието, с растящия брой на 7-годишни деца, които не тръгват на училище, и на отпадащите от основното образование ученици, не можем да не осъзнаем, че става въпрос за самото

образование, второто скоро също ще се дипломира, за да поеме избрания път на артист и режисьор); от двете ми правнучки, голямата е студентка, а малката току-що навърши шест месеца. Да са живи и здрави!

□ През тези години обръщате ли поглед към написаното, сътвореното и изреченото от Гео Милев?

- Аз приемам грижата за опазване на светлото име, на голямото и разностранно дело на Гео Милев, за неговото все позадълбочено проучване и по-широко популяризиране сред мла-

- Това е труден въпрос. Защото много мъдри и интересни мисли е изрекъл и написал Гео Милев. Една от тях е отпечатана в кн. 7-8 на сп. Пламък, 1924 г. Ето тази мисъл, тази „истина”:

„Няма на света пожарна команда, която да може да угаси пламъка на мисълта.”

Гео Милев, из статията му „Полицейска критика”, написана по случай конфискацията от полицията на кн. 6.

□ Има ли още непрочетени страници и неизвестни материали, които да прибавят нови щрихи към портрета на поета?

- Малко е вероятно да се проявят неизвестни досега материали, особено ръкописи на Гео Милев, но понякога се случват и такива чудеса. Внимателният прочит на житийския път и творчеството на Гео Милев от днешните изследователи и от днешна гледна точка е възможно обаче да прибави нови щрихи към неговия портрет.

□ С какво Гео Милев е актуален и днес?

- Мисля, че голяма част от поезията му, и особено поемата „Септември”, която ненапразно е наричана безсмъртна, много от неговите поетични преводи и най-ярките страници от публицистиката му ще имат трайно място в българската литература. А името на писателя, поемата „Септември”, преведена на десетки езици, и други върхови постижения на щедрия му талант вече са влезли и напред ще останат в европейската и световната литература като част от световното културно наследство.

□ Оптимистка ли сте или песимистка за съдбата на народа ни и на България?

- Човек, който познава цялата превратна история на България в течение на повече от 1300 години, едва ли би могъл да се усъмни в жизнени и интелектуални сили на нашия народ. Те са му позволявали да превъзмогне невяротните злощастия, които са го сполитали.

Вярвам в бъдещето на България и на народа ни и наред с това знам, че оптимизъм не трябва да ни пръсва, а да ни мобилизира, за да бъдем винаги готови за съзидателен труд и за борба със стихии и злините, да бъдем достойни потомци на великите ни предци и да гледаме неизменно напред.

□ Благодаря.

дите поколения, приемам това като свой дълг и своя мисия.

Бях още ученичка в Американския колеж, когато майка ми - актрисата, преводачката, интелектуалката Мила Керанова Гео-Милева, ме приобщи към нейната всеотдайна грижа за името и за творческото наследство на баща ми. Включи ме тогава в довършването на незавършената от него Антология на червената роза - лирика на щастливата любов. Тази антология Гео Милев е искал да издаде веднага след посрещнатата с голям интерес Антология на жълтата роза - лирика на злочестата любов (1922).

Но Антология на червената роза майка ми успя да завърши с моя помощ и да издаде едва през 1940 г.

□ Коя е неговата истина, която ви е най-скъпа?

бъдеще на България. Това са факти, над които не само управляващите, но и цялото ни общество, и на първо място специалистите и специализираните институции, трябва дълбоко да се замислят и незабавно, координирано да реагират.

□ Какво предизвиква у вас най-голяма радост?

- Радвам се, че България вече е член на Европейския съюз, но бих искала още по-усърдно да спазваме всичките изисквания, които това членство поставя пред нас, и час по-скоро да напуснем, заедно със съседна Румъния, последните две места сред членовете на ЕС, на които твърде дълго се застаем.

И да споделя една лична моя радост. Имам три внучки и четири правнучки - две момчета (едното завърши висшето си

РЕЧНИК: Алоними, "Аната", Атем, "Леида", Онорато, Салол, Сарн, Тилбург, Трапист, Яндзъ.

КРЪСТОСЛОВИЦА ПО ЗАДАДЕНА ДУМА

Открийте точните места на зададените думи:

		Л							
		Е							
		М							
		А							

- 3-БУКВЕНИ: Ина, Оло, Сеа, Сет.
- 4-БУКВЕНИ: Апел, Илер, Нана, НАТО, Наум, Ноев, Ноно, Обан, Окен, Реут, Рома, Слои, Теин, Улар, Упор.
- 5-БУКВЕНИ: Апиан, Бирма, Варга, Вулпе, Карта, Ксала, Леков, Мисъл.
- 6-БУКВЕНИ: Авеста, Аралск, Октети, Саломе.
- 7-БУКВЕНИ: Гранати, Ибарури, Окарина, Планина.
- 8-БУКВЕНИ: Аконитин, Икономов, Коканова, Маринова.

СУДОКУ

Попълнете празните полета с числата от 1 до 9 така, че всяко число да се среща само по веднъж във всеки ред, всяка колона и всяка от малките области 3x3:

	6	1	8	7					
					7				
		5	1	9			2		
			3			4			
8		3	7	2	1	5			
	5			8					
6			2	5	4				
		4							
			9	4	6	1			

	4				9				3
								7	5
		9	2	3					
7	5		6						
			7		8				
				9		4		7	
					1	2	6		
8	2								
4			3						9

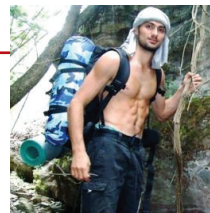
ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ: ВОДОРАВНО: ЛОПАТА - КАРИЕС - БОРИСЛАВ - ТИКВА - ЛИМОН - АВИ - ЕНОТИ - НОД - КРАМОЛИН - ЦИРЕИ - ОРЕ - РОМБ - ИРТИШ - АМИО - ДВЕ - СИРЕНИ - МЕД - ПРОТЕСТИ - АЛКИЛИ - АКНЕ - ТЕЛ - ЦЕХОВЕ - ОТЛИКА - ЖИЛАВИНА - ОВ - АТС - ИОДИД - ВОС - РИ - АСАЛ - АЙЛТОН - ОВОД - НЕ - КНА - ВИ - ДАРВИНИСТ - ИЛИЕВ - РА - МАСАИ - ЧОНДИ - МЕЛИОРАТОР - МЕИР.
 ОТВЕСНО: РОБИНИ - ВЪЛЦИ - СОАРЕ - ПОМОРИЕ - КЕЛ - АВРАЛ - МАРОДЕР - МИХАЙЛОВ - ТИН - ИТ - ЕЛОВО - ДИМО - БАС - ИНДИВИДИ - НАР - ЛАРОШ - ЕНИ - НИСА - КРАВАР - СПА - АДРЕСАТ - ВИМЕ - ИРКО - ТИО - ОК - ФРОНТОВАК - АТЕЛ - ЕТЕЛ ВОИНИЧ - УРИНИРАНЕ - СЛАЛОМ - ИКОНОМИСТКА - ИНЕ - СЕВТ - МИ - ТЕАТРОВЕДИ - САИ - БОРИЛ - СИНИ ВИР.

Жив **т**
В РИТЪМА НА
ЗАБАВЛЕНИЕТО

Българин бе обявен за
най-секси вегетарианец

www.duma.bg

Изложба „Евроото“ гостува в София

Пътуващата експозиция, посетена от над 100 000 души
от цяла Европа, може да се види в БНБ до 20 ноември

Българската народна банка (БНБ) става домакин на пътуваща изложба, посветена на единната европейска валута. Експозицията може да се разгледа в Паричния салон до 20 ноември - всеки работен ден от 9 до 16 ч., а през уикенда вратите за посетители ще са отворени от 10 до 17 ч.

Макар че за евроото се говори всеки ден, хората все още не са запознати с особеностите му. Целта на изложбата „Евроото“, организирана за първи път в България от Европейската централна банка и БНБ, е да насърчи хората да се вгледат по нов начин в

единната европейска валута. Изложбата на пл. „Княз Александър I“ 1 е предназначена за всички граждани, входът е свободен. Насочена е по-специално към така нареченото европоколение - деца на възраст между 8 и 12 години. Експозицията бе посетена от над 100 000 души от цяла Европа - от Талин до Рим, Берлин и Париж. София е поредната столица домакин на изложбата.

Организирана във формата на игри и интерактивни презентации, експозицията приканва посетителите да научат повече за евроото в 5 тематични области: банкноти, монети, защитни елементи,

история на парите и детски кът. В изложбата са включени видеоигри, филми и уникални експонати, свързани с производството на пари. Например холограма от банкнотата от 50 евро е възпроизведена в гигантски размер. Три видеоигри дават възможност на посетителите да се потопят във вълшебния свят на 7 банкноти (от 5 до 500 евро), да проверят познанията си за Европа, като свържат националните символи върху евромонетите със съответните държави, които ги емитират, или да се запознаят със защитните елементи, съединявайки „накъсана“ банкнота. С помощта на интерактивни

средства любознателните ще се научат как да разпознават защитните елементи, за да могат лесно да проверят дали една банкнота е истинска. Ще се раздават безплатни справочки.

Малките посетители на изложбата могат да проследят историята на полицейско разследване, написана от деца от над 10 европейски държави. С помощта на интерактивните табла възрастните ще имат шанса да сравняват истински и фалшиви банкноти или да разпознават от кои държави на еврозоната са представените монети. Или да се опитат да вдигнат тежест, равна на тази на златно кюлче.

Танцов спектакъл представи гамската мога при обувките

Новата дамска мода при обувките за есенно-зимния сезон намери олицетворение в интересно ревю, решено във формат на танцов спектакъл. Представлението на „Балет 11“ премина в две части, пресъздаващи есенните и зимните настроения в актуалните тенденции. Акцентите бяха върху елегантните полуботи, високите до прасеца ботушки и обхващащи глезена модели в планинарски стил. Класиката бе представена с шлагера ботуши за езда, както и с избор от рокерски модели. При много от предложенията на Deichmann се открояват пухкавата дългокосместа кожа и характерният клиновиден ток, в комбинация с връзки и катарамии.

Новите модели вече могат да се видят в магазините на веригата. Стилният амфитеатрален интериор на джаз-клуб „Студио 5“ в НДК събра много гости, представители на медиите и почитатели на любимия дамски аксесоар. Сред присъстващите бяха забелязани актрисите Силвия Лулчева и Деси Тене-

кеджиева, известни със страстта си към обувките.

За доброто настроение на събитието се погрижи популярната телевизионна водеща Ива Дойчинова, която се вживя в ролята на модна синоптичка и очерта актуалните тенденции при обувките в дългосрочна прогноза за сезона 2011/2012.

Певица и манекенка станаха вдъхновение за актуална колекция

Альона НЕЙКОВА

Известната хард рок певица от 70-те години на миналия век Джанис Джоплин се превърна във вдъхновение за дамската колекция на Just Cavalli за сезон есен-зима 2011-2012. Темата Janis е повлияна от агресивния и експлозивен характер на звездата, излъчваща неукротима сила. Линията Kate пък е инспирирана от емблематичната фигура на топ моде-

ла Кейт Мос. Като една от най-успешните манекенки в световната мода тя неведнъж е била икона за италианската марка.

Тези и други любопитни факти от актуалните тенденции в дамската мода бяха представени с блясково ревю в единствения монобренд бутик, намиращ се до централния вход на хотел „Шератон“ в София. Собствениците на ексклузивния магазин в България - сестрите Сил-

вия Колева и Славя Янева - бяха облечени в тоалети, елегантно препащащи към облекла на марката, представени от красивите манекенки, сред които се открояваше едно от лицата на Нова ТВ Никол Станкулова.

Партито, посетено от много светски личности, привлечени от новите тенденции на Just Cavalli, бе открито от проф. д-р Любомир Стойков - председател на Академията за мода.

Снимка Георги МАЛЕВ

Модели от колекция Just Cavalli за сезон есен-зима 2011-2012

РЕНИ ДАДЕ СТАРТ НА КАМПАНИЯ В ПОДКРЕПА НА НЕИН ПОЧИТАТЕЛ

Певицата Рени откри големия благотворителен концерт в спортната зала в Пазарджик по повод кампанията за набиране на средства за лечението на един от най-големите й фенове от Лясково - Борис Илиев. Момчето е с два нефункциониращи бъбрека и се нуждае от спешна трансплантация.

Певицата на Diapason Records даде старт на концерта с поредица от хитове. Над 300 души аplo-

дираха изпълненията на Рени, която призова за повече разбирателство, приятелско отношение и състрадателност към хората, които имат нужда от помощ.

Това е поредната благотворителна инициатива за певицата, която преди месеци накара гостите си за рождения ден, вместо да им носят подаръци, да отделят определена сума за лечението на дете в нужда.

Картини с човешка пепел красят Златна Прага

Изложба на картини, съдържащи човешка пепел, на скандинавски чешки художник Роман Тус накара мнозина да повдигнат вежди от изумление, след като експозицията отвори врати в историческия център на Златна Прага.

„Когато сте на 6 и майка ви умре, тя се превръща в метална урна и до края на живота ви си спомняте за нея само от снимки, то има начин да я освободите от кутията“, гласи интродукцията на изложбата.

37-годишният Тус създаде 19 портрета, използ-

вайки пепел от кремирани мъртъвци, за да нарисова силуетните им лица на черен фон. „Портретите са чисти, в тях няма нищо потресаващо“, настоя Роман и допълни, че човешката пепел се използва в чешкото изкуство още от 60-те години на XX век.

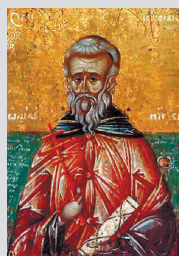
- Ало, обаждаме се от детската градина. Честито, синът ви е приет при нас!
- Благодаря, но той вече е студент в университета...

АТАНАС ЗАФИРОВ, член на НС на БСП
ВАСИЛ СТОЙЧЕВ, актьор
ГЕОРГИ СЛАВОВ, кмет на Ямбол
ДИМИТЪР ГУЛЕВ, писател
ЕВГЕНИ ЕРМЕНКОВ, шахматист, гротмайстор
ЗДРАВКА КАЛАЙДЖИЕВА, съдия в Европейския съд по правата на човека
Доц. д-р ЛЮБОМИР СПАСОВ, директор на УБ „Лозенец“
МАТЕЙ ШОПКИН, поет
Проф. д-р МИЛАН МИЛАНОВ, лекар и политик
СТОЙКА ЯНЪКОВА, учредителка на клуба „Приятели на ДУМА“ в Добрич

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

29

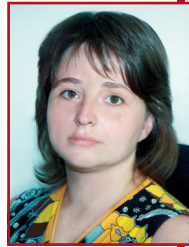

Св. преподобни Кириак Отшелник († 408).
Св. преподобни Теофан Милостиви

Преподобни Кириак Отшелник бил велико светило и един от стълбовете на Православие. Проявил се като учител на монасите, лечител на болните, благ утешител на скърбящите. Дълго се подвизавал все за полза на мнозина, които обиквали отшелнически живот или само търсели у него утеха и помощ. Починал в 408 г. в един от манастирите на св. Харитон на 107 години.

Очарователната счетоводителка на ДУМА РАЙНА СЕРГЕЕВА

днес има прекрасен повод за усмивки, рози и торта със свещички. Рени, да си жива и здрава! Да те носят на ръце и да ти се радват хората, които обичаш най-много! И нека сметката на ДУМА да е пълна, за да сме усмихнати и ние!

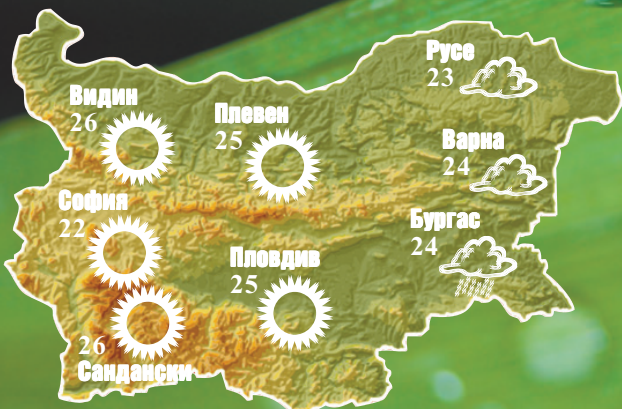
От екуна на ДУМА

справочник

ВРЕМЕТО

В по-голямата част от страната отново ще е предимно слънчево и топло. В Източна България облачността ще се увеличи. Вятърът ще бъде слаб, в крайните източни райони до умерен от север, с тенденция през нощта срещу петък да се усилва. Максимални температури ще са между 22° и 27°, в София около 22°. Атмосферното налягане временно ще се понижи, оставяйки по-високо от средното за месеца. Сравнително топло и предимно слънчево ще се задържи и в планините. Ще духа умерен северен вятър с тенденция на усилване по Старопланинското било и високите върхове. След пладне ще се появи и разкъсана облачност. Дневна температура на 1200 м.н.в около 16°, на 2000 м около 8°. В предобедните часове по Черноморието ще бъде все още предимно слънчево, но по-късно през деня ще се появи разкъсана облачност. Вятърът ще бъде до умерен от север, а през предстоящата нощ ще започне да се усилва. Максимални температури между 22 и 24 градуса. Температурата на морската вода е 21-22 градуса, а вълнението на морето 2-4 бала.

Изгледи за

В петък ще има разкъсана облачност, в много райони предимно значителна, на отделни места ще преваля слаб дъжд. От север и североизток ще проникне малко по-хладен въздух. В събота постепенно от запад на изток ще се установи слънчево време и температурите ще се повишават. Над Източна България и планините през по-голямата част от деня ще се задържи предимно облачно и на отделни места все още са възможни слаби превалявания.

ДУМА
www.duma.bg
duma@duma.bg
Основател **Стефан Продев**
Издател „ДУМА 2008“ ЕООД **Николай Малинов**

Русия **МОНД**
дипломатик
България **СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА**

Главен редактор **Ивелин Николов**
Първи зам. главен редактор **Юрий Борисов**
Зам. главни редактори **Георги Георгиев**
Таня Джаджева
Отговорен секретар **Ивайло Гиздов**

Управител **Павел Бебов**
ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП
НАБЛЮДАТЕЛ: Велиана Христова - 238
КОМЕНТАТОРИ: Васил Попов - 248; Петър Бочуков - 219
БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - 230; Аида Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева, Искра Милева - 251; Павлета Давидова - 215; Ралица Николова - 230; Христо Христов - 088 836 8548
ИКОНОМИКА: Наталия Гергова - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246; Иван Аладжов - 246
СВЯТ: Галина Младенова - 219; Алберт Аврамов - 220; Калина Йотова - 220;
КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - 240; Альона Нейкова - 239; Надежда Ушева - 240
ОБЩЕСТВО: Ина Михайлова - 214; Боряна Костова - 231; Ева Костова - 229; Лилия Томова - 232; Милена Николова
ЧЕТИВО: Пегас: Борис Данков - 244; Неделик: Богдан Иванов - 225; Пардон: Чавдар Шинов; Художник: Анатолий Станкулов
СПОРТ: Владимир Николов - 245, Марин Милашки - 245; Таньо Василев
ФОТО: Благвеста Цветкова - 206; Мариета Томова - 206
ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Спаска Венева; Снежана Христова

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ:
97 05 200
Адрес на редакцията: София - 1784, бул. „Цариградско шосе“ 113 А, Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ
ОФИС МЕНИДЖЪР: Ели Мишева - 200; 226, факс - 975-26-04
СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: Иван Стоянов - 250
ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова - 207
PR: Велислава Хубавий - 201
РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205, Георги Томов - 221; e-mail - reklama@duma.bg, Експонатор: 91975 в. 112; Печат: ИПК „Родина“ АД - 1784 София, бул „Цариградско шосе“ 113а Номератор - 9752; Дистрибутори: ОБВ „Разпространение“ ЕООД - 02/962-23-23; „Национална дистрибуция“ ООД - 02/975 20 35
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Румяна Кирилова, - 208, 203; Катерина Димитрова, Ива Костадинова: abonament@duma.bg
КАСА - 97-05-249
НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg;
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪТ“, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК“ И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“
ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, „ФОКУС“, БГНЕС, БНР, ФРАНКС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

1 БНТ
06.30 Денят започва
09.00 По света и у нас
09.05 Денят започва с Култура
10.00 По света и у нас
10.10 Денят отблизо
12.00 По света и у нас
12.25 Избори 2011
12.35 Частен случай
12.40 Жените с Марта Вачкова
13.40 Диви рози - тв филм /11 и 12 епизод/
15.15 Днес и утре
16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.20 В час ли си: Моето училище
16.30 Приказки за астрономията
17.00 Дързост и красота - тв филм /2824 епизод/
17.45 Малки истории
18.00 По света и у нас
18.20 Избори 2011
18.30 Местни избори 2011: Предизборен диспут на тема „Регионална политика и идеи за икономическо развитие“
20.00 По света и у нас
20.20 Избори 2011
20.30 Спортни новини
20.35 Избори 2011
21.00 Фантоми - тв филм /8, последен епизод/(12)
22.00 Открито с Валя Ахчиева
22.30 Икономически новини
22.55 Избори 2011
23.05 Денят и приятели - късно вечерно шоу
00.05 Библиотеката/п/
00.35 БНТ класик: Концерт на Софийската филхармония с диригент Юрий Симонов
02.10 По света и у нас/п от 20:00/
02.30 Икономически новини/п

b tv
06.45 „Тази сутрин“
09.30 „Кухнята на Звездите“ - кулинарно шоу с Иван Звездитев
10.00 „Преди обед“ - магазинно-информационно предаване с водещ Елена Розберг
11.00 „Мечтатели“ - сериал, еп. 102
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави“ /п./
13.30 „Малки тайни“ - сериал, еп. 23
14.30 «Жестока любов» - сериал, еп. 6
15.30 „Листопад“ - сериал, еп. 105
16.30 „Господари на ефира“ /п./
17.00 bTV Новините
17.30 „Опасни улици“ - сериал, еп. 126
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Листопад“ - сериал, еп. 272
21.00 „Столичани в повече“ - сериал, еп. 11
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 „Шоуто на Слави“ - вечерно токшоу
23.30 „Господари на ефира“ - комедийно шоу
00.00 „Долината на вълците“ - сериал, еп. 11

NOVA TELEVISION
06.30 „Здравей, България“ - сутрешен блок на НТВ
09.30 „На кафе“ - предаване на НТВ
11.25 „Клуб Нюз“ - светски новини
11.30 „Бон Апети“ - предаване на НТВ
12.00 „Млечният път“ - сериен филм
13.00 „Новините“ - информационна емисия на НТВ
13.30 „Комисар Рекс“ - сериен филм, 3 сезон
14.30 „Убийства в Мидсърмър“ - сериен филм
16.30 „До смърт“ - сериен филм, 2 сезон
17.00 „Част на Милен Цветков“ - предаване на НТВ
18.00 „Сделка или не“ - телевизионна игра
19.00 „Новините“ - информационна емисия на НТВ
20.00 X Factor - музикално шоу, на живо
21.00 „Изгубени в България“ - документално реалити
22.00 „Новините“ - информационна емисия на НТВ
22.30 „Синя кръв“ - сериен филм
23.30 „Спаси ме“ - сериен филм
00.30 „Джоун“ - сериен филм
01.30 „Комисар Рекс“ - сериен филм, 3 сезон /п./
02.30 „Робинята Изаура“ - сериен филм
03.30 „Новините“ - /п/
04.00 „Продуцентът“ - сериен филм

b ACTION
06.00 „Кодово име: Съседските деца“ - детски сериал
08.00 „Извън играта“/п./ - сериал, с.2, еп. 3
09.00 „Законът на улицата“/п./ - сериал, с. 2, еп. 12
10.00 „Синовете на анархията“ /п./ - сериал, еп. 7
11.00 „Гласът на България“ /п./ - музикално шоу
13.00 „Код: Криминално“/п./ - актуално предаване с водещ Мая Костадинова
14.00 „Романс за камъка“/п./ - Екшън, Приключенски, Комедия, САЩ, 1984 г., Режисьор: Люис Тийг, В ролите: Майкъл Дъглас, Катлийн Търнър, Дани де Вито, Холанд Тейлър, Мануел Охеда и др.
16.00 „Синовете на анархията“ - сериал, еп. 8
17.00 „Диаграма на престъпниците“ - с.2, еп. 13
18.00 „Снайперисти“ - сериал, с.1, еп. 8
19.00 „Извън играта“ - с.2, еп. 5
20.00 „Код: Криминално“ - актуално предаване с водещ Мая Костадинова
21.00 Шампионска лига - студิโอ
21.30 Шампионска лига: БАТЕ Борисов - Барселона
00.05 Шампионска лига - Обзор на кръга
00.30 „Тайтс“ - комедийен сериал

ОВЕН
Бъдете готови вашият любим човек да не ви обърне необходимото внимание. Ще се наложи да го предпазвате от опасности.
21 март - 20 април

РАК
Разговор с любимия човек може да се окаже много тежък и няма да донесе удоволствие и на двамата.
22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ
Ще ви минат много неприятни мисли, самокритика, както и неуспешни опити незабавно и коренно да се промените.
24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ
На Вашия любим днес ще се струва, че не е достоен да бъде редом с вас. Вашата цел трябва да е да го убедите в обратното.
22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ
Дори в ситуация, близка до критичната, не губете самообладание. Спорните въпроси решавайте по законен и честен път.
21 април - 21 май

ЛЪВ
Можете изцяло да посветите цялото денонощие на контакт с други хора. Обучението ще бъде продуктивно.
23 юли - 23 август

СКОРПИОН
Притежавате завидна настойчивост, която в някои отношения се явява преимущество, а в други - недостатък.
24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ
Прекрасен ден, щедър на ярки впечатления, даващ куп възможности за приятно прекарване на времето.
21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ
Отнасяйте се критично към себе си и постъпките си. Ще се опитат да ви натрият носа и манипулациите им може да се окажат болезнени.
22 май - 21 юни

ДЕВА
Подхождайте творчески, както винаги, към възложените ви задачи и проявявайте дадените ви от природата таланти.
24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ
Днес звездите не ви препоръчват, да злоупотребявате с алкохола. Разбира се, чаша вино не е проблем, но по възможност - не повече.
23 ноември - 21 декември

РИБИ
Ако им отделите по-малко време, те не биха били проблем въобще и даже не бихте ги забелязвали.
20 февруари - 20 март

ВАЛУТНИ КУРСОВЕ			
EUR 1.9558	USD 1,43431	GBP 2,24010	CHF 1,60209

Шахмат

Ананд и Карлсен започнаха мирно в Големия шлем

Състезанието започна в Сао Пауло, след седмица се мести в Билбао

Ден преди началото на турнира Карлсен (вдясно) се срещна с музикантите от Ред Хот Чили Пепърс. Американската рокгрупа, която е продала над 65 милиона албума по целия свят, участва в ежегодния рокфестивал в Рио де Жанейро. Срещата бе по инициатива на бас китариста на "чушките" Майкъл "Флий" Балзари (седналия в дъното), който призна, че заедно с китариста Джон Фрушанте обичат да играят шах по време на турнетата

началото на седмицата стартира един от най-силните турнири в тазгодишния шахматен календар - финалът на веригата Голям шлем. За четвърти път състезанието събра водещите шахматисти в света, като звездната компания включва актуалния №1 в световната ранглиста Магнус Карлсен, световния шампион Вишванатан Ананд, лидера на украинския шах Василий Иванчук, най-силния арменски гротмайстор Левон Аронян, шампионът на САЩ Хикару Накамура и Франциско Валехо. Интересно е, че от сегашния състав единствено Аронян успя да спечели престижния форум през 2009 г. Първият победител в Големия шлем Веселин Топалов, както и миналогодишният първенец Владимир Крамник няма да играят сега. От участие поради натоварен график се отказа и класираният се по-рано Сергей Каря-

кин, чието място зае Иванчук.

Тази година състезанието е разделено на две части, като първата половина се играе в най-големия бразилски град Сао Пауло, където участниците ще бъдат до 1 октомври. След това шестимата гротмайстори отлитат за испанския Билбао, където от 5 до 11 октомври ще излъчат победителя.

По традиция в турнира действат т.нар. "софийски правила" (забранява се приемането на реми преди 30-ия ход, освен ако съдията не прецени, че възможностите на позицията са изчерпани) и футболната система за точкуване, при която участниците получават 3 точки за победа и 1 за реми. Както и в предишните издания състезателите играят в голям стъплен куб, разположен в центъра на града. Жребият противопостави още в първия

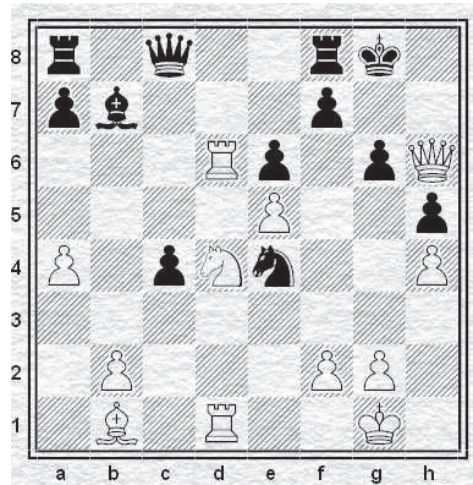
кръг Ананд и водача в ранглистата. Въпреки обяснимия интерес към двубоя той не предложи нищо сензационно и завърши с безцветно реми. В берлинска система на Испанска партия Карлсен избра с черните вариант, отстояван с успех от водещия германски гротмайстор Аркадий Найдич. Световният шампион не успя да постигне осезаемо преимущество и след масови размени се стигна до мир на 28-ия ход.

По същия начин и със същия брой ходове приключи и срещата между Иванчук и Накамура. Украинецът, който имаше черните фигури, избра доста рядко срещан дебют и даде почти курioзен за турнири от подобен ранг шах на втория ход 1.d4 e6 2.c4 Bb4+!? Това не доведе до сериозни последици и около 20-ия ход играта се изравни, което направи равенството почти неизбежно. Осем хода по-късно позицията беше окчествена като "мъртво реми" и съперниците си поделиха точката.

В единствената резултатна партия на стартовия кръг Аронян въпреки 15-минутното закъснение успя да надиграе с белите фигури Валехо. Испанският гротмайстор демонстрира новинка на 8-ия ход, но не успя да реши дебютните си проблеми и получи явно по-лоша позиция. Белите получиха повече от достатъчна компенсация за пожертваната пешка, организираха силна атака срещу черния цар и това принуди Валехо да премине в ендшпил с офицер срещу 5 пешки, които в крайна сметка решиха партията.

Л. АРОНЯН - Ф. ВАЛЕХО

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Kc3 d4 4.e4 b5 5.a4 b4 6.Kb1 Oa6 7.Dc2 Dd4 8.Kf3 Dd7 9.Oc4 e6 10.0-0 Kf6 11.Og5 Oe7 12.Kbd2 h6 13.Of6 Of6 14.Tfd1 0-0 15.e5 Oe7 16.Ke4 Dc8 17.Oa2 b3 18.Ob3 Kd7 19.Kd6 Od6 20.Td6 c5 21.Tad1 c4 22.Oa2 Kc5 23.Ob1 g6 24.h4 h5 25.Dc1 Ob7 26.Kd4 Ke4 27.Dh6

27.Ekd6 28.Og6 fg6 29.Dg6 Цh8 30.Dh6 Цg8 31.Ke6 Kf5 32.Dg6 Цh8 33.Dh5 Цg8 34.Dg6 Цh8 35.Kf8 Df8 36.Td7 Dh6 37.Df5 Tf8 38.Dg5 Dg5 39.hg5 Oe4 40.Ta7 Tb8 41.f3 Of5 42.Tc7 Oe6 43.Tc6 Og8 44.f4 Tb2 45.e6 Te2 46.f5 Te5 47.g4 Te4 48.Цf2 Tg4 49.e7 Of7 50.g6 Цg7 51.gf7 Цf7 52.Te6 Ce8 53.f6 1:0.

Рекордна посещаемост от над 1000 зрители регистрираха организаторите през първия ден на турнира

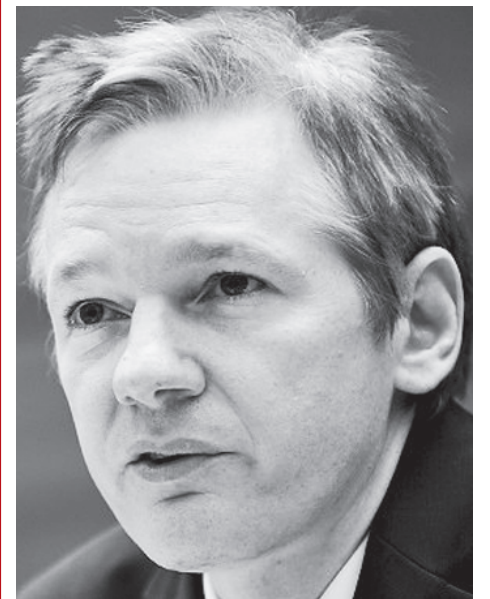
www.duma.bg

кратки

СЛЕД НЕКОЛКО-МЕСЕЧНО ОТСЪСТВИЕ ОТ СВЕТОВНАТА ШАХМАТНА СЦЕНА ВЕСЕЛИН ТОПАЛОВ

(№6 в световната ранглиста) се завръща със сеанс на едновременна игра срещу националния отбор на Ирландия. Игния понеделник българският гротмайстор ще се изправи срещу гротмайстор Александър Бабурин (рейтинг 2535) и международните майстори Сам Колинс (2436), Алекс Лопес (2424) и Марк Куин (2398). Двубоите ще се играят в петзвездния хотел "Кларънс" в Дъблин. Бившият шампион на страната Пол Дилейни ще коментира партиите на живо.

ОСНОВАТЕЛЯТ НА СКАНДАЛНИЯ ИНТЕРНЕТ ПРОЕКТ "УИКИЛИЙКС" ДЖУЛИАН АСАНДЖ

сравни удоволствието от хакерството с шаха. Австралиецаът безуспешно се опита да забрани издаването на собствените си мемоари, но тъй като не е върнал аванса на издателството, искането му не е било уважено. Базираният в Единбург издателство "Канонгейт" вече обяви, че мемоарите ще бъдат продавани в магазините, както и в интернет. В някои електронни издания вече се появиха откъси от тези спомени. В един от фрагментите, където Асандж споделя как е станал хакер, прозира и шахматна тематика. "На някои от нас им беше много интересно да проектират мислите си на компютър. Ние започнахме да пишем кодове за програми и после да ги разбиваме. Усещането беше невероятно - същото изпитва гетте, което за първи път е победило възрастна на шах."

Страница на Лейла ДИМИТРОВА

И български отбор в битката за европейската клубна купа

"Найден Войнов" е единственият български отбор сред 65-те състава, участващи в клубното първенство на Европа за мъже в Рогажка Слатина (Словения). Отборният шампион на България, поставен под №22 в стартовия списък, е предвождан от Александър Делчев (ЕЛЮ 2620), следван от Момчил Николов (2578), Марян Петров (2537), Христо Велчев (2320), Мирослав Милчев (2169), Евтим Стефанов (1927) с резерва Ивайло Тодоров (2285). Осем трима българи и то в лидерски позиции се изявяват на първенството - Борис Чаталбашев води македонския отбор "Гамбит Асеко", където трета дъска е сънародникът му Петър Г. Арнаудов. В женската надпревара, кадето отборите са съставени от 4 основни състезателки, един от основните претенденти за медал - руският АВС, има на първа дъска Антоанета Стефанова. Вероятно по финансови причини за титлата при жените ще спорят едва 11 отбора. Лидер по рейтинг е Монте Карло (в състав световната шампионка Хоу Ифан, Анна Музичук, Пиа Крамлинг, Моника Сочко и Алмира Скрипченко), следван от АВС

(Стефанова, Катерина Лагно, шампионката на Европа Виктория Чмилите, Наталия Погонина, Мария Музичук). При мъжете на линия са всички големи имена от световния елит: претендентът за световната титла Борис Гелфанд (2746, "ШСМ-64"), победителят в Световната купа и шампион на Русия Пьотър Свидлер (2739, "СПБШФ"), финалистът в същите две надпревари Александър Гришчук (2746, "Сокар"), бившите световни шампион на ФИДЕ Руслан Пономарьов (2764, "Томск-400") и Рустам Касимджанов (2669, "Сокар"), еврошампионът Владимир Поткин (2682, "ШСМ-64") и много други. И двата турнира се провеждат по швейцарска система в 7 кръга и завършват в събота. След първите два дни класирането в челото при мъжете е: 1. СПШФ (Русия) с 6 отборни точки и 17 лични, 2-3. Баден-Баден (Германия) и Економист (Русия) - по 6 (16,5), 4-5. Югра (Русия) и ШСМ-64 (Русия) - по 6 (15). При жените водят АЕМ (Румъния) с 6 отборни точки и 10,5 лични и Мика (Армения) - 6 (10). С по 4т. са Монте Карло (8 лични), ШСМ (Русия) (7,5), АВС (7) и Гипроречтранс (6).

Две бивши световни шампионки - Антоанета Стефанова (вляво) и Александра Костенюк се срещнаха във втория кръг на еврокупата. Партията завърши наравно

Спорт

www.duma.bg

злегайте

Илиана Раева: Първи сме след унижения и ад

Мнозина у нас са се надявали да се пробалим, смята треньорката на ансамбъла - световен шампион

Старши треньорът на националния отбор по художествена гимнастика Илиана Раева направи ужасяващи разкрития относно лагера на националния отбор в Монпелие преди световното първенство. "Тези момичета и целият екип са страхотни герои, защото ние минахме през истински ад преди световното първенство. Имахме тренировъчен лагер 10 дни и бяхме поставени в най-абсурдните условия, които може да си представите. Пристигнахме там и трябваше да бъдем настанени в общежитие за бедни, където дори нямаше връзка на телефоните. Естествено, забраних на момичетата да си пипнат куфарите и помолих французите, които ни посрещнаха, да ни търсят нов хотел. Групата ни беше от 18 човека и нямаше как да се намери хотел", заяви Раева. "Стаята струваше 50 евро и в една от тях можеше да спят по 3-4 момичета, но там имаше настанени семейства по 8 души. Няма да ви казвам в какъв вид бяха тоалетните. Дори крайпътните тоалетни от социализма в България изглеждаха по-добре. Помолих французите да ни потърсят друг хотел. Три часа момичетата стояха на тревата. Намери се крайпътен хотел, в който бяхме настанени. След 3 дни обаче трябваше да се преместим в друг хотел, защото стайте бяха резервирани. Никои не се интересуваше, че това е национален отбор на България. Напуснахме и него, навсякъде се местехме с багажа. Имаше дни, в които не можехме да се храним, децата ядяха в крайпътни заведения за обществено хранене. Безумие, пълно безумие. И ще кажа още нещо - в тези хотели имаше проститутки, момичетата ги заснеха. Не може да си представите в какви стаи бяхме настанени, пълни с мухъл. Спахме на отворени врати, защото имаше мухъл и влага", добави Раева. На лагера не е имало и осигу-

Илиана Раева и ансамбълът по художествена гимнастика позират с наградите си. Треньор и Отбор на месец август в традиционната анкета на Пресклуб "България"

рен транспорт до залата за тренировки. "На 40 минути бяхме от залата, в която тренирахме. От София ни бе казано, че ще ни бъдат осигурени микробуси, но те пък нямаша шофьори. Доктор Сиракова и Мариела Пашалиева караха микробусчетата. Сега е много смешно, но на тези момичета това им беше подготовката за световното първенство. Не искахме да казваме нищо, докато не свърши световното първенство. Унижението, на което бяхме поставени, няма граници просто. Отвратена съм от Българската федерация по художествена гимнастика. Отвратена съм с цялата си душа и сърце", каза още Раева и допълни: "Не е вярно, че са виновни французите. Седем оферти са изпратени, всяка е отказвана и се е търсело поевтиното, докато се намери това общежитие за бедни. Явно се е разчитало, че Илиана Раева ще си изпусне нервите и ще се провали подготовката. Това обаче ме мобилизира до краен предел. Тия момичета така станаха световни

шампиони. Няма такова унижение. Дадено ни по-малко пари за дневни. Не е истина, че сме получили по 100 лева на ден. Знаете ли какво ми каза едно от момичетата, когато пристигнахме в първия "хотел"? "Госпожо, спокойно, няма толкова лесно да се предадем, няма да ни пречупят." Аз само се усмихнах и се качих в автобуса. Там се скъсах да плача. Искам да ви кажа, че според мен това бе саботиране на моята работа. Не са виновни французите, това е абсолютна лъжа. Страшно се гордея с успеха на момичетата, с успеха на целия ни щаб. Ако не бях аз, а друг човек, който няма толкова голям опит, можеше доста сериозно да се провалим. Представям си колко хора са били съиспани по този начин", завърши Илиана Раева. Тя бе отличена като треньор на месеца, а ансамбълът като отбор на месеца, но не за световната титла, а за спечеления златен медал от Световната купа по художествена гимнастика в зала "Армеец Арена" в края на август.

Платини ни сочи за пример в борбата срещу черното томо

Президентът на УЕФА Мишел Платини включи България сред страните, предприели мерки срещу уреждането на мачове. В Страсбург французинът призова европейските страни да представят общ законопроект срещу проблема и поздрави Съвета на Европа, одобрил основни препоръки срещу уреждането на мачове в спорта. Бившият капитан на Франция обяви, че това е най-голямата заплаха за спорта и разкри, че няколко страни са представили програма за борба с този проблем, но има и някои, които все още не са дали предложения по въпроса. "Европейският футбол е в опасност и смятам, че целият спорт в Европа е заплашен. Нарастващият брой на уредени мачове ни алармира към интернет залаганията. Тук няма контрол на залаганията и всички страни са застрашени. Уредените мачове се ръководят от криминални организации", заяви 56-годишният французин. Платини посочи България, Италия, Португалия, Испания, Великобритания и Полша, като страни, приели закони за борба с тези деяния, които според него представляват "спортна измама" и трябва да бъдат смятани за престъпление.

Мария Гигова: Никого не съм саботирала

Председателят на БФХГ Мария Гигова отрече да има напрежение между нея и Илиана Раева и заяви, че цяла година е осигурявала подготовката на ансамбъла. "И аз на нейно място щях да се изненадам от условията, които предоставиха французите, защото никога не сме вярвали, че може да се случи подобно нещо. Едно е това, което видяхме по интернет, друга явна е реалността на място. Не бяхме там обаче, за да реагираме моментално. Не е вярно, че световната титла на момичетата струва по 17 евро на ден. Досега сме платили 15 000 евро, има и още да плащаме само за лагера. За спането, за 40 дни, обикновено се предвиждат по 100 лева (50 евро) на ден на човек за спане. Това, което каза Илиана, не отговаря на истината. Аз не съм била там на място, за да видя какви са условията. Явно е, че е трябвало на място да се реагира. И слава Богу. Не съм била против да се променят нещата. Веднага щом ми се обадиха, че има проблем, аз се разпоредих да започнат да търсят подобри възможности и това го направих на секундата. Относно Световната купа - да, имаше проблем. Но не е истина, че не съм искала да има такова състезание в София. Трудно можеше да се проведе без осигурени средства. Казах, че от министерството осигуряват 200 000 лв., а ние трябваше да търсим още над 200 000 лв. Илиана беше настоятелна, тя намери спонсори и турнирът за Световната купа се осъществи. Аз обаче направих така, че федерацията да организира перфектна Световна купа", заяви Гигова и добави, че е безсмислено да се говори за раздяла с треньорката на ансамбъла. "Няма да бъде сменявана Илиана Раева. Напротив, аз съм много щастлива, че момичетата се представиха отлично, Илиана си изпълни зададената цел. Това с лагера е единственият момент, който беше проблемен. Не мога да знам как ще го организират французите, ние направихме, каквото можахме", допълни първата трикратна шампионка по художествена гимнастика.

От Литекс отричат за смяна на Любо Пенев

Във връзка с публикации, че собственикът на Литекс Гриша Ганчев не бил доволен от методите на работа на старши треньора Любо Пенев и се готви да го смени, както и засилените спекулации, че уволненият от Анортозис бивш национа-

лен селекционер Станимир Стоилов ще се върне отново в ловешкия клуб, шампионите излязоха с декларация до медиите, подписана от президента им Трифон Попов. В нея се казва: "Ръководството на Литекс се разграничава от писанията по различни

спортни всекидневници и електронни медии. Молим журналистите да престанат преди всеки кръг да кадруват треньорите в нашия и други водещи отбори. В противен случай оставам с усещането, че на някого му е изгодно и удобно да създа-

ва напрежение в определени водещи клубове в полза на техни конкуренти. Ще бъдем благодарни, ако спрат тези откровени лъжи, които петнят името и достойнството на най-добрите и модерен треньор в България - Любо Пенев".

ФУТБОЛ

ПО БНТ 1
22.05 Спортинг Лисабон - Лацио
ПО РИНГ
20.00 Селтик - Удинезе
22.05 Атлетик Билбао - ПСЖ
00.00 Лига Европа (обзор на кръга)
ПО ЕВРОСПОРТ 2
16.00 Купа на Японската лига
17.00 Джей лига (обзор)

Кратки

Генов ще свири гербита Левски - Локо Сф

Топреферът Антон Генов ще свири гербита Левски - Локо Сф от VIII кръг на "А" група в неделя от 18.00 ч. на стадион "Георги Аспарухов". Останалите съдийски назначения за кръга: утре, 16.00 ч. Ботев Вр - Лудогорец (Александър Костадинов); събота, 16.00 ч. Монтана - Берое (Николай Йорданов); Видима-Раковски - Локо Пд (Станислав Тодоров); Черно море - Черноморец (Ивайло Стоянов); Миньор Пк - Литекс (Георги Кабаков); неделя, 16.00 ч. Светкавица - ЦСКА (Никола Попов); понеделник, 16.00 ч. Славия - Калиакра (Христо Ристосков).

Берое взе Пифа

Отборът на Берое, който заема последното място във временното класиране на "А" група без спечелена точка, се подсили с нов вратар. Договор с клуба до края на сезона подписа ветеранът Ивайло Иванов - Пифа, който за последно пази в Миньор Перник. Опитният страж, шампион на България с ЦСКА през 2003 и 2005 г., ще бъде на разположение на старши треньора Илиан Илиев още за предстоящото гостуване на "зелените" в Монтана, след като беше картотекиран в БФС вчера. 36-годишният Иванов е свободен агент и подсилва Берое без трансферна сума, съобщиха от клуба.

Рисп е възстановен, Грийн получи почивка на „Герена“

Шведският централен защитник Ларс Фредрик Рисп вече е възстановен и тренира наравно със своите съотборници в Левски. Бранителят лекуваше мускулна травма няколко седмици, след като се контузи в приятелския мач със Славия в началото на месеца. Той не игра в дерби срещите с Литекс (3:2) и Лудогорец (1:2). Очаква се в столичното дерби с Локо Сф в неделя шведът да започне титуляр в сърцето на защитата. Холандецът Сержиньо Грийн пък пропусна тренировката вчера заради болки в глезена. Травмата на защитника, който преди време се подвизаваше в средата на терена, обаче не е сериозна и той ще е на разположение за дербито.

Платини
ни хвали
за борба с
„черното тото“

Стр. 31

25 български спортисти вече с квоти за Лондон

Двадесет и пет наши спортисти са се квалифицирали за игрите в Лондон, отчете Изпълнителното бюро на Българския олимпийски комитет. Състезателите ни са в 6 вида спорт - борба, лека атлетика, художествена гимнастика, кану-каяк, спортна стрелба и плуване. От тях само 8 са мъже, а 17 - жени. На заседанието, водено от председателя на БОК Стефка Костадинова, д-р Стефан Стругаров бе утвърден отново за главен лекар на олимпийската ни делегация. За доктора на националите по класическа борба, това ще е 4-ти олимпийски форум начело на нашия тим след игрите в Атина 2004, Пекин 2008 и I младежки олимпийски игри Сингапур 2010. „Надяваме се за Лондон бройката на квалифицираните спортисти да се доближи до тази на Игрите в Пекин - 70“, коментира генералният секре-

тар на БОК Белчо Горанов. Делегатите дадоха много добра оценка за представянето на младите ни спортисти на европейския младежки олимпийски фестивал в Трабзон. Там Бори-слава Дамянова спечели сребро в джудото, а волейболистите ни се наредиха пети. Олимпийските ни шампиони и медалисти подкрепиха БОК да бъде отправено запитване до премиера Бойко Борисов за финансова помощ за доизграждането на сградата на олимпийската ни централа на ул. „Шипка“ № 16 А. В момента сградата е на груб строеж, който обаче е замразен, а необходимите средства по разчети са около 1,5 млн. лв. През 2013 Българският олимпийски комитет ще чества 90-годишен юбилей и се надяваме дотогава да можем да влезем в новата сграда, която ни бе дадена с решение на МС“, каза още Горанов.

Георги Първанов връчи в Гербовата зала Почетния знак на президента на един от най-добрите български баскетболисти Георги Младенов. Късно снощи в зала „Арена Армеец“ пък се игра бенефисен мач на легендарния баскетболист между родния му клуб Левски и европейския клубен шампион Панатинайкос

Юнайтед се спаси срещу Базел с 3:3

Сър Алекс пусна Бербагов 13 минути и го обвини за пропуснатата победа

Манчестър Юнайтед и Базел направиха зрелищно равенство 3:3 на „Олд Трафорд“ в среща от II кръг в група С на Шампионската лига. Спърниците изиграха най-качествения двубой от началото на сезона, преминал през обрати, с много голове и положения пред двете врати. Уейн Рууни и Хавиер Ернандес не играха заради контузии, но Димитър Бербагов отново не беше в стартовете 11. На върха на атаката сър Алекс Фъргюсън предпостави 20-годишния младок Дани Уелбек и той оправда доверието му с 2 гола за 1 минута (16 и 17) след асистенции на 17 години по-възрастния от него Райън Гигс. Преднината успокои „червените дяволи“, а проблемите им в защита проличаха през второто полувреме, когато швейцарците бяха сякаш друг отбор. Фабиан Фрай (58) намали от воле, а после центрира към съфамилника си Александър Фрай (60), който с глава изравни. Базел стигна до пълен обрат в 75-ата мин. Тогава Антонио Валенсия изгуби топката от Марко Щрелер на границата на наказателното поле и после го събори вътре. Италианският рефер Паоло Талиавенто наду свирката, а Алекс Фрай (75) не грехи от бялата точка. Сър Алекс Фъргюсън пусна Бербагов в 82-рата минута като смяна на Андерсон и най-

скапният му футболист поигра 13 мин. (с добавените 5). Финалният шурм на Юнайтед доведе до изравнителен гол на Ашли Иънг (89) с глава след центриране на Нани. Бербагов имаше само 2 възможности за гол. При първата стреля с глава, но преди това бе избутан и загуби равновесие да нанесе силен удар, и вратарят на гостите Ян Зомер леко спаси. В последните секунди на двубоя българинът остана непокрит, но в засада, която реферът пропуса, и от малък ъгъл шутира в малката мрежа. От тази ситуация сър Алекс измъкна дивиденди и директно обвини Бербагов, че е пропуснал да подаде за победен гол. „Бербагов имаше страхотен шанс в добавеното време. Ако беше подал топката към Нани, той просто трябваше да я вкара във вратата“, заяви шотландецът, който на 31 декември ще стане на 70 години. Другият гранд от Манчестър - Сити бе унижен с 0:2 от Байерн на „Алианц Арена“ в Мюнхен с голове на Марио Гомес (37 и 45). Мениджърът на „гражданите“ Роберто Манчини пък показа за сетен път, че не може да управлява пълния си със звезди отбор. Аржентинецът Карлос Тевес отказа да излезе да загарява в началото на второто полувреме и след края на мача италианецът заяви, че той повече няма място в състава му.

Мениджърът на Манчестър Юнайтед сър Алекс Фъргюсън напуска разочарован терена на „Олд Трафорд“ след изненадващия домакински хикс с Базел

Първата ракета на България Григор Димитров получава урок от тайландски боксьор в традиционния за страната стил Муай Тай в почивния си ден на Откритото първенство на Тайланд в Бангкок. Днес 20-годишният хасковляна, който отпадна на двойки, ще играе във II кръг на сингъл срещу италианеца Симоне Болели (№138 в света)

Цвети и Гришо ще играят на „Хопман Къп“

България ще участва за първи път на турнир „Хопман Къп“, неофициално световно първенство по тенис за смесени отбори, съобщи за БТА представителят на Григор Димитров и на мениджърската агенция „Октагон“ за България Георги Стоименов. Напреварата по традиция се провежда в гр. Пърт, Австралия, от 31 декември до 7 януари 2012 г. Най-добрите български състезатели Григор Димитров и Цветана Пиронкова ще сформират националния тим за участие в

шампионата. От Българската федерация по тенис потвърдиха, че има получена покана за участие на двете най-големи звезди на българския тенис в турнира, но официално всички участници в надпреварата ще бъдат обявени след 10 октомври. Досега са потвърдили участие домакинът Австралия, Чехия и дебютантът Китай в надпреварата, в която се състезават общо 8 тима. САЩ спечели последния турнир през януари след успех на финала с 2:1 победи над Белгия.

ПЪРВА ПОБЕДА НА БОКСЪОРИТЕ В БАКУ

Айрин Исметов (60 кг) постигна първа победа за България на световното първенство по бокс за аматьори в Баку. При първото си появяване на ринга 20-годишният Исметов наби индонезиеца Матиус Манди-аган с 13:6 т. „Можех да победя и по-убедително, но...Винаги първият мач е най-труден. Първия и втория рунд се боксирах добре, но в третия се стегнах“, заяви Исметов пред БТА. В следващата си среща Айрин ще играе със световния шампион Доменико Валентино (Ит) в понеделник. 27-годишният Валентино е световен шампион от Милано 2009 и европейски шампион от Мадрид 2004, Каляри 2005 и Печ 2006.

ЛУКОЙЛ БИ ЧЕХИ С 5 Т.

Българският шампион Лукойл Академик (София) стартира с победа в квалификациите на европейския клубен турнир по баскетбол за мъже „Еврокълп“. „Студентите“ победиха чешкия вицешампион Простейов със 70:65 (23:17, 13:14, 15:16, 19:18) пред едва 4000 зрители в „Арена Армеец“. Реваншът е следващата сряда в Чехия, като крайният победител ще се класира за груповата фаза на турнира. Най-резултатен за българите бе Ламонт Мак със 17 т. по 10 добавиха Божидар Аврамов и Тодор Стойков. За Простейов Джамар Смит наниза 22 т.

елегайте

ПО ФИЛМ+
ФОРМУЛА 1
Гран При на Унгария,
писта „Хунгароринг“
15.00 1-ва свободна
тренировка
17.00 2-ра свободна
тренировка
18.00 3-та свободна тренировка

ПО ЕВРОСПОРТ
ТЕНИС
09.30, 18.00 и 1.30
Турнир в Токио (жени)
ДАРТС
20.00 Уинмо мастърс
БОЕН КЛУБ
21.00 Битката - Рей Сефо
22.00 Нокаут

ПО ЕВРОСПОРТ 2
ТЕНИС
15.00 и 01.30
Турнир в Токио (жени)
КАНАДСКА БОРБА
21.00 Национална лига
ДЖАГИ
21.30 Световни серии, Австрия

резултати

Шампионска лига, II кръг

Група А: Байерн Мюнхен - Ман Сити 2:0 Гомес (38 и 45); Наполи - Вилярéal 2:0 1:0 Хамшик (14), 2:0 Кавани (17-г)

1. Байерн	2	2	0	0	4:0	6
2. Наполи	2	1	1	0	3:1	4
3. Ман. Сити	2	0	1	1	1:3	1
4. Вилярéal	2	0	0	2	0:4	0

III кръг (18.10, 21.45): Ман Сити - Вилярéal, Наполи - Байерн)

Група В: ЦСКА Москва - Интер 2:3 0:1 Луси (6), 0:2 Паццини (23), 1:2 Дзагоев (45), 2:2 Вагнер ЛаВ (77), 2:3 Сарате (79); Трабзонспор - Лил 1:1 0:1 Соу (30), 1:1 Колман (75-г)

1. Трабзонспор	2	1	1	0	2:1	4
2. Интер	2	1	0	1	3:3	3
3. Лил	2	0	2	0	3:3	2
4. ЦСКА М	2	0	1	1	4:5	1

III кръг (18.10, 17.00: ЦСКА М - Трабзонспор, 21.45: Лил - Интер)

Група С: Ман Юнайтед - Базел 3:3 2:0 Уелбек (16 и 17), 2:1 Ф. Фрай (58), 2:3 Ал. Фрай (60 и 76-г), 3:3 Иънг (89); Оцелул - Бенфика 0:1 Сезар (40)

1. Базел	2	1	1	0	5:4	4
2. Бенфика	2	1	1	0	2:1	4
3. Ман Юн	2	0	2	0	4:4	2
4. Оцелул	2	0	0	2	1:3	0

III кръг (18.10, 21.45: Базел - Бенфика, Оцелул - Ман Юн)

Група D: Лион - Динамо Загреб 2:0 1:0 Гомис (23), 2:0 Конне (42); Реал М - Аякс 3:0 1:0 Роналдо (25), 2:0 Кака (41), 3:0 Бензема (48)

1. Реал М	2	2	0	0	4:0	6
2. Лион	2	1	1	0	2:0	4
3. Аякс	2	0	1	1	0:3	1
4. Динамо З	2	0	0	2	0:3	0

III кръг (18.10, 21.45: Динамо - Аякс, Реал М - Лион)